

VALTION
OMISTAJAOHJAUS
VUOSIKERTOMUS
2016

Suomi
Finland
100

Onnea
Suomi!

SISÄLLYSLUETTELO

Avainluvut _____	2
Ministerin tervehdys _____	4
Ylijohtajan katsaus _____	6
2016 tapahtumia _____	8
Valtion omistajaohjaus _____	10
Palkitseminen _____	12
Hallitusvalinnat _____	13
Yritysvastuu ja yhteiskunnallinen vaikuttavuus _____	14
Valtio-omisteiset yhtiöt _____	16
Perustietoja salkkuyhtiöistä _____	18
Pörssisalkun kehitys _____	22
Valtion suora pörssiomistus _____	26
Listaamattomat kaupalliset yhtiöt _____	29
Valtioneuvoston kanslian erityistehtävyyhtiöt _____	49
Muiden ministeriöiden erityistehtävyyhtiöt _____	54
Valtion omistusosuudet ja eduskuntavaltuudet _____	66
Tietolähteet ja tunnuslukujen laskentakaavat _____	68

Valtioneuvoston kanslia, omistajaohjausosasto
PL 23, 00 023 Valtioneuvosto

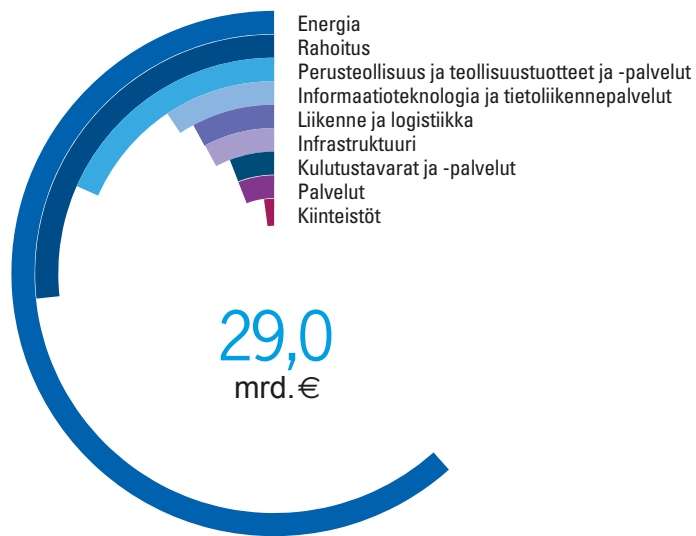
ISBN 978-952-287-422-1 nid.
ISBN 978-952-287-423-8 pdf

Ulkoasu: Mainostoimisto Visuviestintä Oy, Taina Ståhl
Paino: Lönnberg Print & Promo, Helsinki 2017

Avainluvut

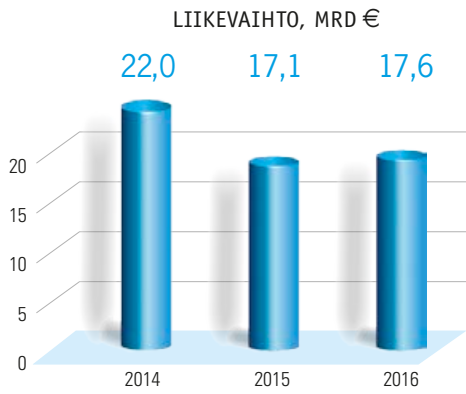
VALTION YHTIÖMISTUKSEN ARVO

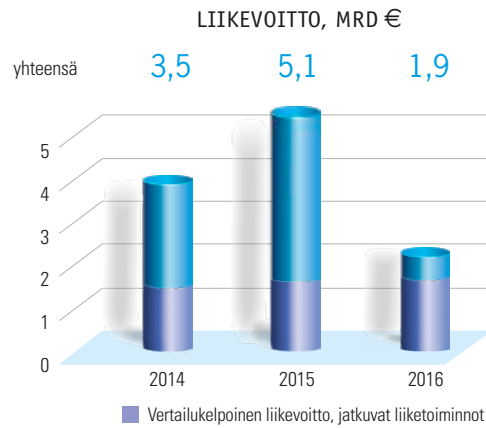
AVAINLUKUJA

ENEMMISTÖMISTEISET PÖRSSIYHTIÖT

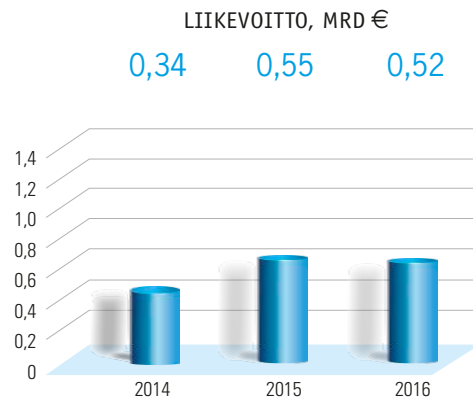
ROI
%
8,0
(21,0)

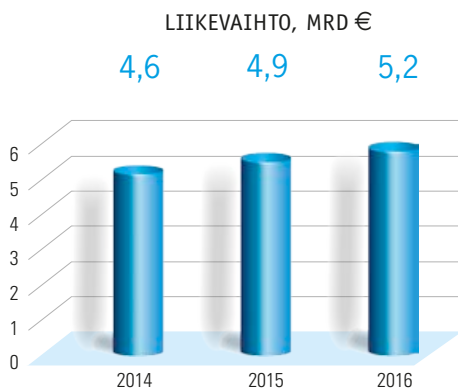
LISTAAMATTOMAT KAUPALLISET YHTIÖT

ROI
%
7,3
(7,7)

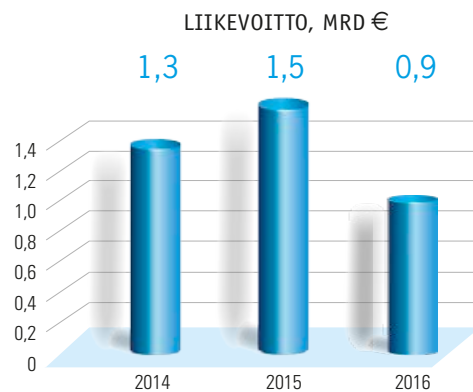

ERITYISTEHTÄVÄYHTIÖT

ROI*
%
4,0
(6,2)

* ei sisällä Kuntarahoituksen lukuja

Uusi periaatepäätös vietiin käytäntöön

Vuosi 2016 oli valtion omistajaohjaukselle merkittävä uuden luomisen näkökulmasta. Valtioneuvosto julkisti uuden omistajapoliittisen periaatepäätöksen 13.5.2016. Siinä hallitus linjasi, että yhtiöomaisuustase on saatava nykyistä paremmin palvelemaan kasvua ja työllisyyttä. Valtion omistaminen on yhteiskunnan aktiivisen omistamisen väline, jossa pääomien käyttö on tehokasta ja Suomeen saadaan uutta taloudellista aktiiviteettia.

Valtionomistuksen avulla voidaan lisätä investointeja ja tukea uuden yritystoiminnan kehittymistä nykyistä nopeammin. Valtion omistajuudesta voi olla erityistä hyötyä markkinoiden synnyn varhaisessa vaiheessa tai alan murroksessa, jossa tarvitaan uusien toimintatapojen kokeilua markkinoilla. Omistajana valtio voi olla myös vaikuttamassa sellaisien yhtiörakenteiden syntyyn, joilla on edellytykset menestyä ja kehittyä murrosten seurauksena syntyvässä uudenlaisessa toimintaympäristössä, jota leimaa vahva verkottuneisuus ja globaali kilpailu.

Hallitus pyrkii omilla toimillaan vahvistamaan suomalaista omistajuutta. Valtion omistajuus on yksi väline

suomalaisen omistajuuden turvaamiseksi. Omistamisella tähdätään yritysten pitkäjänteiseen arvon kasvattamiseen, ei lyhyen aikavalin voittojen optimointiin.

Toukokuussa julkistettu periaatepäätös vietiin loppuvuoden kuluessa käytäntöön merkittävilta osin. Elokuussa perustettiin Valtion kehitysyhtiö Vake Oy. Se on työkalu, joka mahdollistaa irrotettujen pääomien käyttämisen uuden yritystoiminnan synnyttämiseen, yhtiön salkussa olevien yhtiöiden pääomarakenteen vahvistamiseen ja yritysjärjestelyiden tehokkaaseen toteuttamiseen. Vuoden lopussa valtioneuvosto antoi Vakea koskevan toimiohjeen, jolla määrättiin tarkemmin yhtiön toiminnasta ja sen päätöksenteon perusteista.

Ensimmäinen päätetty yhtiösiirto Vakeen oli Ekokem Oyj. Ennen siirtoa yhtiö kuitenkin myytiin Fortum Oyj:lle, mutta roolinsa mukaisesti Vake saattoi myynnin loppuun. Myöhemmin Vakeen tullaan siirtämään valtioneuvoston päätöksellä Altia Oyj:n, Arctia Oyj:n, Kemijoki Oyj:n, Neste Oyj:n, Nordic Morning Oyj:n, Posti Group Oyj:n, Raskone Oyj:n ja Vapo Oyj:n valtion omistuksia.

Kertomusvuoden lopulla muutettiin

lakia valtion yhtiöomistuksesta ja omistajaohjauksesta. Aiempien 100 ja 50,1 prosentin yhtiöomistusrajojen rinnalle lisättiin 33,4 prosentin raja. Uudella kolmanneksen omistusrajalalla luodaan aiempaa paremmat mahdollisuudet yhtiöomaisuustaseen hyödyntämiseen uuden kasvun ja kehityksen luomiseksi, mutta samalla turvataan omistuksien strategista intressiä. Tätä tullaan hyödyntämään Vapon ja Nesteen omistusrajojen laskemisessa 50,1 prosentista 33,4 prosenttiin. Omistusrajoista ja niiden muutoksista päättää eduskunta.

Valtiolla on merkittävä yhtiöomaisuus yhtiöissä, joille on määritelty strateginen intressi. Strategisten intressien turvaaminen on kriittistä koko

yhteiskunnan kannalta, koska tyypillisesti ne perustuvat huoltovarmuuteen tai muuhun vastaavaan yhteiskunnan turvattavaan toimintaan. Periaatepäätöksen valmistelun yhteydessä käytiin läpi kaikki strategiset intressit ja päivitettiin ne paremmin vastamaan nykytilanteen tarpeita.

Joulukuussa perustettiin uusi parlamentaarinen neuvottelukunta omistajaohjauksen tueksi ja eduskunnan roolin vahvistamiseksi. Valtion omistajapolitiikka on pitkäjänteistä toimintaa ja vaatii vaalikausien yli ulottuvaa parlamentaarista sitoutumista. Neuvottelukunnan tehtävänä on käsitellä neuvoa-antavasti valtion yhtiöomistuksen toimintapolitiikkaa, omistajaohjauksen toimintaperiaatteita ja eduskuntavaltuuksien rajoja

yleisellä tasolla koskevia kysymyksiä. Yhtiökohtaiset asiat eivät kuulu neuvottelukunnan vastuulle.

Valtio-omistaja myös linjasi periaatepäätöksessä yritys vastuusta ja tiukensi näkemystään palkitsemisesta. Valtion kokonaan omistamat ja enemmistöomisteiset yritykset ovat raportoineet yhtiökokouksissa kevästä 2017 alkaen mitattavien yritys vastuutavoitteiden saavuttamisesta ja toimenpiteistä niiden eteen. Samoin yhtiöt ovat raportoineet yhtiökokouksissa palkitsemispolitiikat ja muutuvan palkitsemisen perusteet. Valtio-omistajan linjausten taustalla on sekä teemoja käsittelevät direktiivit että oma halua edellä kävijyyteen. Haluamme toimia vastuullisen omistajan tavoin myös näissä asioissa.

Lisäksi sijoitusyhtiö Solidium Oy:lle annettiin uusi toimiohje, jossa määritellään muun muassa yhtiön hallituksen ja valtio-omistajan välinen yhteistyö, valtion tuotto-odotukset, omistusosuudet salkkuyhtiöissä ja hallitusvalinnat. Solidiumin omistuksessa olevilla yhtiöillä on koko Suomen talouden kannalta tärkeä rooli. Aktiivinen omistajuus tähtää yhtiöiden kehittämiseen ja vaikuttaa siten myönteisesti kansantalouteen, työllisyyteen ja yhtiöiden kasvuun. Solidium on suomalainen ankkuriomistaja, joka ottaa toiminnassaan huomioon kansallisen edun, mutta toimii kuitenkin aina markkinaehtoisesti.

Kuluneen vuoden tapahtumien perusteella voin vilpittömästi todeta, että valtion omistamisesta tehtiin yhteiskunnan aktiivisen uudistamisen väline hallitusohjelman vision mukaisesti. Muun muassa Vake, kolmanneksen omistusraja, parlamentaarinen neuvottelukunta sekä uudet yhteiskuntavastuu- ja palkitsemislinjaukset korostavat valtio-omistajan edelläkävijyyttä ja vastuullisuutta. Vuosi ei ollut helppo, yleinen taloustilanne loi haasteita niin yhtiöille kuin omistajallemkin, mutta silti pystyimme luomaan polun ja ottamaan vahvoja askeleita sillä. Käännös parempaan on jo tapahtunut ja nyt meidän täytyy määrätietoisesti jatkaa samalla polulla eteenpäin.

Mika Lintilä
elinkeinoministeri

Valtio-omistaja etulaineella

Katsausvuonna julkisuuteen voimakaimmin näkyi toukokuussa julkistettu omistajapoliittinen periaatepäätös, joka hallitsi mediatilaa merkittävilta osin koko loppuvuoden ajan. Kaikki muut saavutuksemme päätyivät julkisuuteen harvemmin, vaikka työllistivätkin osastoamme enemmän kuin periaatepäätöksen valmistelu. Niissä asioissa, jotka näkyvät julkisuudessa vähemmän, lepää omistajuuden todellinen tekeminen; yhtiöiden kasvun ja kehityksen tukeminen omistajan keinoin, omistaja-arvon kasvattaminen ja kotimaisen omistajuuden vahvistaminen.

Alkuvuonna saimme päätökseen pitkän prosessin, jossa Gasumin omistus hankittiin kokonaan valtiolle. Viimeinen vaihe oli Gazpromin omistamien osakkeiden ostaminen. Nyt Gasumia voidaan paremmin kehittää osaksi Suomen ja Pohjoisen Euroopan kaasumarkkinoita. Toinen pitkä rupeama saatiin päätökseen loppukeväästä. Airbusin Patrian vähemmistöomistus oli hankittu valtiolle jo aiemmin, jonka jälkeen 49 prosenttia Patriasta myytiin Norjalaiselle Kongsbergille. Taloudellisesti kauppa oli menestyksellinen ja sillä luotiin edellytyksiä myös teolliselle yhteistyölle. Lisäksi valtio oli yhdessä muiden omistajien kanssa keväällä vie-

mässä Ekokemia pörssiin. Fortum teki kuitenkin osakkeista sellaisen tarjouksen, että kaikki pääosakkaat myivät osakkeensa Fortumille alkusyksyllä. Vuoden kruunasi uuden Veikkauksen syntyminen joulukuun viimeisenä päivänä, kun pitkä työ Fintoton, Raha-automaattiyhdistyksen ja Veikkauksen yhdistämiseksi saatiin päätökseen.

Valtio pyrkii usein olemaan etulaineella, kun uusia asioita sovelletaan. Ne herättävät toisaalta muutostavastarintaa ja toisaalta vievät omistajuutta eteenpäin. Viimeisin valtion linjaus oli EU-direktiiviä ennakoivan ottaa yhtiökokouksiin yhtiön palkitsemispolitiikan ja muuttuvan palkitsemisen perusteiden esittäminen. Vaikka johdon palkitseminen kuuluu yhtiön hallituksen toimivaltaan, on osoittautunut, että se on toden totta omistajan intressissä. Johdon insentivointi oikeaan suuntaan omistaja-arvon kasvattamiseksi on keskiössä.

Viimeisimmät vuodet olemme määrätietoisesti keventäneet listamattomien kaupallisesti toimivien yhtiöidemme pääomarakenteita ja tehostaneet pääoman käyttöä. Työ jatkui vuonna 2016 edellisvuosien mukaisesti ja tavoitteessa onnistuttiin hyvin, mikä näkyi selkeänä kasvuna näiden yhtiöiden maksamassa

voitonjaossa katsausvuoden keväällä, osinkosumma nousi 255 miljoonaan euroon edellisvuoden 174 miljoonasta. Työtä riittää edelleen, mutta oikeaan suuntaan mennään koko ajan.

Julkisella sektorilla on meneillään todellinen yhtiöittäminen aalto. Suurelta osin se liittyy valtioneuvoston selvään tahtoon lisätä yksityisen sektorin mahdollisuutta osallistu aiemmin julkisen sektorin hoitamiin asioihin. Muiden muassa sote-ratkaisu

sekä monet liikenteen ja logistiikan järjestämiseen liittyvät hankkeet pyrittään selkeyttämään yhtiöittämistä hyödyntäen. Toisaalta kuvitellaan, että yhtiöittäminen itsessään jo ratkaisisi rakenteellisia ongelmia.

Ihmiset ovat kaikkein tärkeimpiä.

Joka kevät omistajaohjaus nimittää noin 150 hallituksen jäsentä. Täysin uusia jäseniä on reilut parikymmentä. Urakka on suuri, koska sopivien hallitusjäsenten hakeminen on räätilintyötä. Jokaisen täytyy luoda arvoa yhtiölle, joten jokainen kandidaatti käsitellään yksitellen. Prosessi on käytännössä melkein vuoden mittainen. Tämän lisäksi viimeisen vuoden aikana kaikkiaan 10 toimitusjohtajaa vaihtui erilaisista syistä. On tärkeää, että turvaamme riittävän rotaation ja uudistumisen ja sen myötä valtio-omisteisten yhtiöiden ajassa pysymisen.

Julkisuuteen ei näy omistajaohjauksen toiminta valtioneuvoston sisällä. Kyse on kokonaisuuden hallinnasta, jossa omistajaohjausosasto on veloitettu johtamaan ja koordinoimaan mahdollisimman yhdenmukaista omistajaohjausta yli ministeriöiden rajojen. Valtioneuvoston kanslian lisäksi seitsemällä ministeriöllä on erityistehtäväyhtiöitä omistajaohjauksessaan. Harvaa kiinnostaa se, mikä ministeriö mitään yhtiötä ohjaa. Sen sijaan kiinnostavaa on tarkastella koko yhtiöomaisuuden muodostamaa kokonaisuutta. Sen vuoksi seuraavien vuosien tavoitteena on luoda yhtenäinen valtio-omisteisten yhtiöiden analyysi ja kokonaistase.

Kaiken kaikkiaan valtion yhtiömuotoisessa omistamisessa tehtävät ja niiden tärkeys vain lisäänty. Viisas valtio allkoisi tämän 30 miljardin euron

taseen hoitoon oleellisesti nykyistä enemmän henkisiä resursseja.

Hyvä omistajaohjaus perustuu

lainsäädäntöön, OECD-linjauksiin ja arvopaperiyhdistyksen hallinnointikoodiin. Näissä asioissa olemme Ruotsin ja Norjan kanssa olleet edelläkävijöitä Euroopassa. Keskeisiin periaatteisiimme kuuluu, että kilpailuneutraliteetti säilyy ja regulaatio pysyy eriytettyinä omistamisesta. Lisäksi pidämme erittäin tärkeänä, että yhtiöiden hallitukset muodostuvat pelkästään liiketoimintaosaajista. Näiden eteen teemme osastollamme kovasti töitä. Samoin pitäisi pystyä haastamaan sekin, miksi kaupallisissa yrityksissä kuten esimerkiksi Postissa on hallintoneuvosto. Veikkauksen ja Alkon vielä ymmärtää niiden yhteiskunnallisen tehtävän vuoksi, mutta kaupallisiin yhtiöihin kyseinen elin ei sovi. Se vääristää kilpailuneutraliteettia. Ei kaikilla yhtiöillä ole hallintoelmissään lain säätäjiä.

Vuosi 2016 oli työn täyteinen ja se saatiin päätökseen hienosti. Vuosi 2017 näyttää jatkuvan edelleen vauhdikkaana ja kiinnostavana. Haluan kiittää erityisesti kollegoitani omistajaohjausosastolla siitä, että he ovat tehneet erinomaista työtä pienillä resursseilla vahvasti muuttuvassa tilanteessa ja jatkuvan paineen alaisena. Samoin haluan kiittää kaikkia muita sidosryhmiä hyvästä yhteistyöstä ja toivottaa tuloksellista tulevaisuutta kaikille.

Eero Heliövaara

ylivohtaja, osastopäällikkö

2016 tapahtumia

UUSI KOTIMAINEN PELI-YHTIÖ VEIKKAUS SYNTYI

Veikkaus Oy, Raha-automaattiyhdistys ja Fintoto Oy yhdistettiin uudeksi rahapeliyhtiöksi, joka otti nimekseen Veikkaus Oy ja aloitti toimintansa vuoden 2017 alussa. Yhdistämisen seurauksena syntyi valtion yhtiöomistussalkun suurin listaamaton yhtiö sekä yksi Suomen suurimmista listaamattomista yhtiöistä noin 3,5 miljardin euron liikevaihdolla. Yhtiön tuotoista jaetaan avustuksina noin miljardi euroa vuodessa. Yhdistymisen taustalla oli tarve kehittää Suomen rahapelijärjestelmää siten, että rahapelaamiseen liittyviä haittoja voidaan ehkäistä entistä tehokkaammin sekä yksinoikeusjärjestelmä kyetään ylläpitämään. Yhdistämispäätös perustui edellisellä hallituskaudella tehtyyn yksimieliseen selvitykseen, jolla oli parlamentaarinen tuki.

Pelien tuotoilla tarjotaan mahdollisuuksia parempaan elämään. Avustuksilla tarjotaan suomalaisille mahdollisuuksia harrastaa, liikkua, pysyä terveenä ja tervehtyä. Avustuksilla tuetaan monenlaista vapaaehtoistoimintaa. Pelien tuotoilla autetaan

myös arjen kriisitilanteissa, tuetaan erityisryhmiä sekä tieteen tekemistä ja hevosurheilua. Ilman avustuksia jäisi myös moni kulttuurielämys kokematta.

VALTIO MYI EKOKEM-OMISTUKSENSA FORTUMILLE

Suomen valtio myi toukokuussa omistuksensa 34,08 prosenttia kiertotalousyhtiö Ekokem Oyj:ssä energiayhtiö Fortum Oyj:lle. Valtio näkee, että yhdistyminen tukee yhtiöiden kykyä kaupallistaa uusia tuotteita ja palveluita, koska se yhdistää Fortumin vahvan sähkön- ja lämmöntuotannon osaamisen sekä Ekokemin jätteenkäsittelyprosessien ja materiaalivirtojen erikoisosaamiseen. Samalla se mahdollistaa uusien innovaatioiden ja liiketoimintamahdollisuuksien löytymisen. Erittäin Fortumin kansainvälinen toimintaverkosto ja osaaminen sekä vahva rahoitusasema tukevat kansainvälisen kasvun kiihdyttämistä.

Suomen kannalta ratkaisu oli erinomainen, koska molempien yhtiöiden huippuosaamisen yhdistäminen loi

näkymän kasvupolusta, jollaisia vastuullisen omistajan täytyy mahdollistaa. Kaupan kautta syntynyt kokonaisuus loi vahvan Pohjoismaisen edelläkävijän, joka kykenee tarjoamaan palvelujaan laajalla rintamalla niin kotimaassa kuin vientisektorilla. Energiasektori on yhteiskunnallisesti erittäin merkittävä ja sen merkitys kasvaa lisää tulevaisuudessa.

KEHITYSYHTIÖ VAKE PERUSTETTIIN

Valtion kehitysyhtiö Vake Oy perustettiin elokuussa. Yhtiön tehtävä on saada valtion yhtiöihin sijoittama pääoma kiertämään nykyistä aktiivisemmin. Järjestely mahdollistaa irrotettujen pääomien käyttämisen uuden yritystoiminnan synnyttämisen, kehitysyhtiön salkussa olevien yhtiöiden pääomarakenteen vahvistamisen ja yritysjärjestelyiden tehokkaan toteuttamisen. Tulot Ekokem Oyj:n osakkuuden myynnistä Fortum Oyj:lle tuloutettiin Vakeen. Myöhemmin Vakeen tulee siirtymään Altia Oyj:n, Arctia Oy:n, Kemijoki Oy:n, Neste Oyj:n, Nordic Morning Oyj:n, Posti Group Oyj:n, Raskone Oy:n ja Vapo Oy:n valtion omistuksissa.

Valtioneuvoston asetti Vakelle toimiohjeen vuoden lopussa. Yhtiö voi tehdä sijoituksia sellaiseen yritystoimintaan, joka katsotaan elinkeinorakenteen uudistamisen ja muun yhteiskunnan kokonaiskehityksen kannalta tärkeäksi. Lisäksi yhtiön tehtävänä on tarjota valtion omistamille yhtiöille luonnollinen kehityspolku yhtiöiden uusiutumiseksi ja omistusrakenteen kehittämiseksi.

SOLIDIUMILLE UUSI TOIMIOHJE

Talouspoliittinen ministerivaliokunta käsitteli syyskuussa sijoitusyhtiö Solidium Oy:n uuden toimiohjeen. Sen mukaisesti Solidium on suomalainen ankkuriomistaja, jolla on kansallinen intressi toiminnassaan. Yhtiöllä on sekä oikeus että velvollisuus kehittää omistuksiaan ja sijoituspäätösten sekä luopumisten tulee olla taloudellisesti perusteltavissa. Osakemyynneistä syntyvät varat käytetään pääsääntöisesti uusiin kohteisiin tai nykyisten omistusten vahvistamiseen. Lisäksi Solidiumilla tulee olla valmius niin päätettäessä vastata salkkuyhtiöidensä pääomahuollosta ja osallistua niiden osakeantoihin tai

muihin rahoitusjärjestelyihin omistusosuutensa mukaisesti. Toimiohjeessa määritellään myös Solidiumin hallituksen ja valtio-omistajan välinen yhteistyö, valtion tuotto-odotukset, omistusosuudet salkkuyhtiöissä ja hallitusvalinnat.

PATRIAN VÄHEMMISTÖOSUUDEN MYYNTI KONGSBERGIN PÄÄTÖKSEEN KESÄLLÄ

Maaliskuussa solmittu 49,9 prosentin osuuden myyminen puolustusteollisuusyhtiö Patria Oyj:stä Kongsberg Defence & Aerospace AS:lle saatiin päätökseen toisen vuosineljänneksen kuluessa. Kauppa parantaa Patrian kilpailukykyä ja tukee kannattavaa kasvua niin kotimaassa kuin vientimarkkinoillakin. Kongsberg on kansainvälinen korkean osaamisen yhtiö, joka tarjoaa huipputeknologisia järjestelmiä ja ratkaisuja puolustus-, ilmailu- ja avaruus-, öljy- ja kaasuteollisuudelle sekä kauppalaivastoille. Yhtiöllä on maailmanlaajuinen markkinointiverkosto ja se toimii yli 25 maassa. Patria, Kongsberg ja Patrian norjalainen yhteisyritys Nammo muodostavat johtavan pohjoismaisen

kokonaisuuden puolustusteollisuudessa. Suomen valtio omistaa Patriasta 50,1 prosenttia.

GASUMIN OSAKKEIDEN HANKINTA GAZPROMILTA PÄÄTÖKSEEN ALKUVUONNA

Joulukuussa 2015 solmittu Gasum Oy:n 25 prosentin osuuden osto PJSC Gazpromilta saatettiin päätökseen alkuvuonna 2016. Kaupan seurauksena Gasumista tuli Suomen valtion täysin omistama kotimainen yhtiö.

Valtio osti osakkeet, koska kaasulla eri muodoissaan on tärkeä rooli suomalaisessa energiakokonaisuudessa ja kustannustehokkaassa siirtymässä kohti hiilineutraalia yhteiskuntaa. Panostukset kaasuun mahdollistavat tulevaisuudessa kivihiihen ja öljypohjaisten tuotteiden käytön vähentämisen ja korvaamisen kaasulla, joka on merkittävästi vähäpäästöisempi vaihtoehto niin teollisuudelle, yhdistetylle sähkön- ja lämmöntuotannolle kuin maa- ja meriliikenteelle.

Valtion omistajaohjaus

Valtion omistajaohjaus ja -politiikka perustuvat hallitusohjelmaan, jossa linjataan keskeiset tavoitteet ja periaatteet hallituskaudelle. Valtion omistajapolitiikkaa koskeva periaatepäätös puolestaan linjaa omistajaohjauksen päivittaisen toiminnan periaatteet ja toimintatavat. Pääministeri Juha Sipilän hallitus julkisti uuden periaatepäätöksen 13.5.2016 otsikolla ”Tase töihin – Kasvua luovaa omistajapolitiikkaa”. Sen mukaisesti valtion omistaminen on yhteiskunnan aktiivisen uudistamisen väline.

Valtion toiminta omistajana perustuu alun perin vuonna 2008 voimaan tulleeseen lakiin valtion yhtiöomistuksesta ja omistajaohjauksesta (L 1368/2007, ”omistajaohjauslaki”). Lakia päivitettiin vuoden 2016 lopussa. Tällöin aiempien 100 prosentin ja 50,1 prosentin vähimmäisomistusrajojen rinnalle otettiin käyttöön 33,4 prosentin raja. Omistajaohjauslaki koskee valtion toimintaa omistajana kaikissa yhtiöissä. Laki ei sisällä poikkeuksia osakeyhtiölaista tai muustakaan yhtiöitä koskevasta lainsäädännöstä.

Valtion yhtiöomistus jaetaan kaupallisiin perusteisiin toimiviin yhtiöihin ja valtiolle tiettyä erityistehtävää toteuttaviin yhtiöihin. Osa erityistehtävistä on kirjattu lakiin. Viimemaini-

tut pyrkivät erityistehtävänsä mahdollisimman hyvään ja tehokkaaseen hoitamiseen. Kaupallisiin perusteisiin toimivat yhtiöt kilpailevat itsenäisesti markkinoillaan pyrkien mahdollisimman hyvään taloudelliseen tulokseen ja omistaja-arvon kasvatamiseen. Osalle kaupallisista yhtiöomistuksista on määritelty strateginen intressi eri ministeriöissä, mikä voi liittyä esimerkiksi huoltovarmuuteen, infrastruktuuriin tai vastaavaan yhteiskunnan toimintaan.

Valtion omistajaohjaus peräänkuuluttaa tinkimätöntä corporate governance eli hyvän hallintotavan noudattamista. Sääntely on pidettävä erillään omistajuudesta kaupallisissa yhtiöissä sekä yhtiön omistajan, hallituksen ja toimivan johdon vastuiden ja oikeuksien rajat eivät saa hämärtyä.

Valtio-omistaja painottaa avoimuutta yritysten kaikissa toiminnoissa, henkilöstön aseman kunnioittamista sekä vastuullista toimintaa. Tasa-arvotavoitteiden toteutuminen huomioidaan yhtiöiden hallituk-
sissa ja johtoa nimettäessä siten, että molempien sukupuolten edustajilla on yhtäläiset mahdollisuudet edetä urallaan. Johdon palkitsemisen lähtökohta on yhtiöiden kilpailu- ja tuloksentekeyky.

Talouspoliittisen ministerivaliokunnan antamiin kannanottoihin kuuluvat muun muassa kannanotot palkitsemisesta valtio-omisteisissa yhtiöissä. Kannanottoa noudatetaan määräysvaltayhtiöissä ja pyritään soveltamaan myös osakkuusyhtiöissä. Yhtiön hallitus vastaa kannanoton soveltamisesta ja valtio-omistajaan päin myös sen noudattamisesta. Viimeisin palkitsemiskannanotto lisättiin osaksi uusinta omistajapolitiittista periaatepäätöstä, joka julkistettiin 13.5.2016.

**Valtio-omistaja tavoittelee omal-
suutensa hoidossa** mahdollisimman hyvää taloudellista ja yhteiskunnallista kokonaistulosta. Taloudellinen tulos muodostuu yhtiöiden voiton-
jaosta sekä mahdollisista omistuspoh-
jien laajentamisista. Yhteiskunnallinen tulos muodostuu valtio-omistajan toiminnasta osana yhteiskuntaa, jossa on jatkuvasti huomioitava muuttuvia yhteiskunnallisia tarpeita.

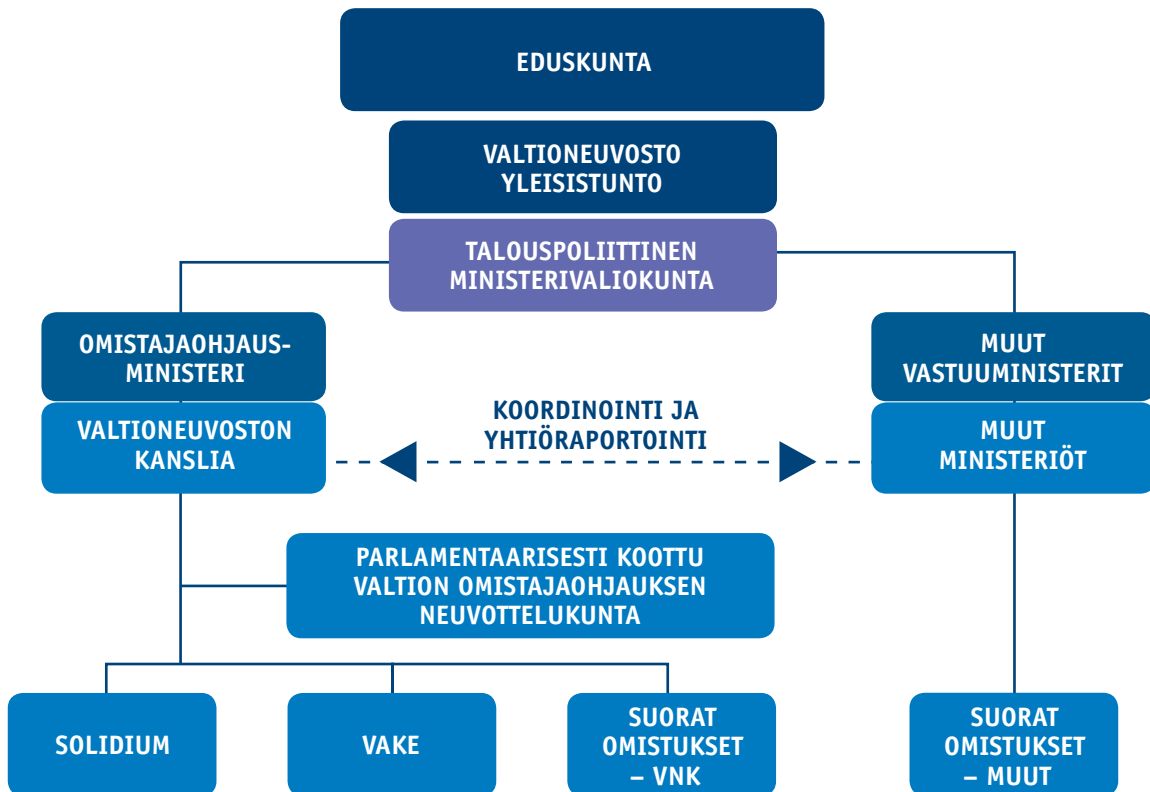
Valtion yhtiöomistuksia on hoidettava tavalla, joka on kontrolloitavissa ja joka nauttii julkista luottamusta. Tämän lähtökohtana on, että valtio on johdonmukaisesti ja ennakoitavasti toimiva omistaja, jonka omistajuus edistää yhtiöiden pitkäjänteistä kehittämistä ja omistaja-arvon kasvua. Keskeisiä omistajaohjauksen välineitä ovat hal-

litusvalinnat, omistajan panostukset yhtiöiden johtamisresursseihin ja johdon sitouttamiseen, hyvän hallintotavan kehittäminen sekä itsenäinen yhtiöanalyysi ja omistajastrategian valmistelu, jossa huomioidaan myös yritysvastuu. Valtio-omistajan toiminnan on oltava mahdollisimman avointa ja vastuullista. Sen toimintaperiaatteisiin on voitava luottaa arvopaperimarkkinoilla, jotta valtion mukanaolo merkittävänä omistajana ei alenna sen salkkuun sisältyvien pörssiyritysten arvostustasoa.

Kaupallisesti toimivien yhtiöiden liikekumppaneiden ja kilpailijoiden puolestaan tulee voida luottaa siihen, että yhtiöllä ei ole minkäänlaista valtionomistukseen perustuvaa erityisasemaa.

Valtion yhtiömuotoinen omistaminen jakautuu 63 yhtiöön, joista 27 on erityistehtäväyhtiöitä ja 36 kaupallisesti toimivia yhtiöitä. Valtioneuvoston kanslian omistajaohjauksessa on 31 yhtiötä ja muiden ministeriöiden omistajaohjauksessa 20 yhtiötä.

Sijoitusyhtiö Solidium Oy vastaa 12 pörssiyrityksen vähemmistöomistuksien omistajaohjauksesta. Valtioneuvoston kanslia vastaa ensisijaisesti kaupallisten omistuksien omistajaohjauksesta, muut ministeriöt erityistehtäväyhtiöistä. Toukokuussa 2016 julkistetun periaatepäätöksen yhteydessä perustettiin Valtion kehitysyhtiö Vake Oy, jonka omistajaohjaukseen tullaan siirtämään yhtiöomistuksia joko osittain tai kokonaan kaupallisten yhtiöiden joukosta. Siirrot tapahtunevat vuoden 2017 kuluessa.

Palkitseminen

Valtio-omistaja linjasi uudelleen johdon palkitsemista omistajapoliittisessa periaatepäätöksessä toukokuussa 2016. Aiemmin erillinen talouspoliittisen ministerivaliokunnan palkitsemiskannanotto liitettiin nyt osaksi uutta omistajapoliittista periaatepäätöstä.

Johdon ja henkilöstön palkitseminen on yhtiön hallituksen työkalu, jolla tavoitellaan yhtiön arvonnousua. Kun yhtiön johtoa ja työntekijöitä palkitaan yhtiön arvoa pitkällä aikavälillä kasvattavien tavoitteiden saavuttamisesta, heidän ja omistajan etu on yhtenäinen. Hyvin suunniteltu palkitseminen perustuu yhtiön kannalta olennaisiin mittareihin ja ohjaa toimintaa haluttuun suuntaan.

Valtio-omisteisten yhtiöiden on kyettävä palkkaamaan johtoa ja henkilöstöä kilpailukyisin ehdoin. Valtion omistus ei voi luoda yhtiöille eri oikeuksia tai etuja, kuten ei myöskään ylimääräisiä vaatimuksia tai rajoitteita yksityisiin yrityksiin verrattuna. Valtio edellyttää omistajana aina, että palkitseminen on kohtuullista ja oikeudenmukaista. Johdon ja henkilöstön palkitsemisesta päättää yhtiön hallitus. Valtio ei omistajana tee palkitsemista koskevia päätöksiä.

Valtio-omistaja odottaa, että yhtiöiden hallitukset kuvaavat yhtiökokouksissa yhtiökohtaisen palkitsemispolitiikan ja perustelevat toimitusjohtajan toteutuneen tulospalkitsemisen sekä yhtenä kokonaisuutena johtoryhmän toteutuneen tulospalkitsemisen. Valtio-omistajan näkemyksen mukaan johdon muuttuvan palkitsemisen yhteenlasketulla kokonaismäärällä on maksimiraja, jonka sisällä yhtiön hallitus päättää lyhyen ja pitkän aikavälin palkitse-

misesta. Omistajan näkemys rajoista on julkistettu omistajapoliittisessa periaatepäätöksessä.

Valtio kannustaa pörssinoteerattujen yhtiöiden johtoa sekä rekrytointitilanteissa että muutoin sijoittamaan omaa varallisuuttaan johtamansa yhtiön osakkeisiin. Valtio pitää hyvänä palkitsemisjärjestelmiä, joissa osa tulospalkkiosta maksetaan yhtiön osakkeina. Valtio ei hyväksy palkitsemisohjelmia, joihin sisältyy optioita tai muita uusien osakkeiden liikkeeseen laskemista edellyttäviä instrumentteja.

Valtion näkemyksen mukaan uusissa sopimuksissa pörssi-yhtiöissä ja pörssi-yhtiöihin rinnastettavissa listaamattomissa yhtiöissä irtisanomisajan palkan ja erokorvauksen yhteenlaskettu suuruus ei saisi ylittää 12 kuukauden kiinteää palkkaa. Muissa kuin pörssi-yhtiöissä kyseinen korvaus ei saisi ylittää 6 kuukauden kiinteää palkkaa. Yhtiöiden hallitusten vastuulla on, että yhtiöt julkistavat palkitsemisinformaation osakeyhtiö- ja arvopaperimarkkinain sekä Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n hallinnointikoodin mukaisesti.

Vuoden 2016 aikana johdon palkitsemiskehitys oli markkinoilla kokonaisuudessaan maltillista. Kokonaistalouden yleinen piristyminen vaikutti positiivisesti yhtiöiden tuloskehitykseen sekä sen myötä pörssi-yhtiöiden kurssikehitykseen kokonaisuutena tarkasteltaessa. Yleisellä tasolla tämä johti muuttuvan palkitsemisen lievään nousuun sekä lyhyen että pitkän aikavälin palkitsemisohjelmissa. Peruspalkat säilyivät samalla tasolla kokonaistarkastelussa. Valtio-omisteisten yhtiöiden johdon palkitseminen kehittyi pääsääntöisesti yleisen markkinakehityksen mukaisesti.

Hallitusvalinnat

Vuoden 2016 aikana omistajaohjaus esitti hallitusjäsen-ehdokkaista 30 yhtiön yhtiökokoukselle tai nimitystoimikunnalle. Nimitetyissä hallituksissa oli jäseniä kaikkiaan 178, joista valtion nimeämiä 156. Naisten osuus kaikista vuoden 2016 aikana valtion nimitysvallassa olevista jäsenistä oli noin 43 prosenttia. Vuoden 2017 yhtiökokouksissa omistajaohjaus on esittänyt tai esittää hallitusjäsenehdokkaista 31 yhtiön yhtiökokoukselle tai nimitystoimikunnalle. Näissä hallituksissa on jäseniä yhteensä 187, joista valtio voi nimetä 166. Nimitetyistä jäsenistä 25 aloittaa ensimmäisen kautensa valtion omistaman yhtiön hallituksessa, näistä 12 on naisia ja 13 miehiä. Valtion täysin omistama sijoitusyhtiö Solidium Oy toimii aktiivisesti omien salkku-yhtiöidensä nimitystoimikunnissa, eikä ole mukana edellä mainituissa luvuissa.

Hyvä hallitus on monimuotoinen sekä asiantunte-muksensa että rakenteensa puolesta. Siinä on tasapuolisesti molempien sukupuolien edustajia ja eri-ikäisiä jäseniä. Valtion tavoitteena on, että missään yhtiössä sen nimeämistä hallitusjäsenistä kummankaan sukupuolen edustus ei jaisi alle 40 prosenttiin. Jos tämä tavoite jää saavuttamatta, poikkeaminen selittyy useimmiten hallitusjäsenten lukumäärällä tai esimerkiksi osakassopimuksessa valtion nimeämisoikeuden piiriin sovitusti kuuluvien hallitusjäsenten lukumäärällä.

Hallitusjäsenyyksien keskeisiä perusteita ovat ehdokkaiden kokemus ja asiantuntemus, hallitusten yhteistyökykyyn ja monipuolisen osaamisen varmistaminen sekä valtioneuvoston asettamien tasa-arvotavoitteiden noudattaminen.

Valtion ehdotuksesta valittujen hallitusjäsenten osalta pyritään 5–7 vuoden toimikausiin.

Yhtiökokous, jossa valtiota edustaa joko omistaja-ohjauksesta vastaava ministeri tai hänen nimeämänsä henkilö, valitsee hallituksen jäsenet ja yleensä myös hallituksen puheenjohtajan. Valtion kokonaan omistamissa yhtiöissä omistajaohjausosasto nimeää ehdokkaat suoraan yhtiökokoukselle. Valtiolla on käytössään hallitusjäseniä kartoitettaessa resurssipankki, jota ylläpitää ulkopuolinen asiantuntija. Monissa sellaisissa yhtiöissä, joissa valtio ei ole ainoa omistaja, on suurimpien omistajien edustajista koostuva nimitystoimikunta, joka valmistelee hallituksen kokoonpanoon ja palkitsemiseen liittyvät asiat ja nimeää hallitusjäsenehdokkaat yhtiökokoukselle.

Hallitusnimitysten kautta voi huolehtia siitä, että valtio-omistajan tavoitteet saavutetaan parhaalla mahdollisella tavalla. Nimitettäessä valtion omistajaohjauksesta vastuussa olevia virkamiehiä valtio-omisteisten yhtiöiden hallitusten jäseniksi, on varmistettava, että virkamiehet eivät tule esteelliseksi valmistellessaan valtion yhtiöomistusta koskevia päätöksiä tai muussa omistajavallan käytössä ja ohjauksessa.

Yhtiön hallituksen on keskusteltava merkittävien omistajien kanssa omistaja-arvon kehittymiseen liittyvistä tai muutoin merkittävistä omistajia koskevista asioista. Valtio omistajana keskustelee yhtiöiden kanssa aktiivisesti lainsäädännön rajoissa muut omistajat huomioon ottaen.

Yritysvastuu ja yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Valtion yhtiöomistuksien kautta syntyvä yhteiskunnallinen vaikuttavuus on merkittävä, koska valtio omistaa yli 60 yhtiötä kokonaan tai osittain. Tähän liittyy olennaisena osana myös valtion mahdollistajan rooli silloin, kun yhteiskunnallisesti merkittävät hankkeet eivät käynnisty tai muutoin toteudu ainoastaan yksityisen sektorin toimesta. Suuresta yhteiskunnallisesta merkittävydestä huolimatta valtio on kaupallisissa yrityksissä yksi omistaja muiden joukossa. Valtio ei johda yrityksiä, eikä sääntelyä pidä sekoittaa omistajuuteen.

Kaikkien valtio-omisteisten ja Solidiumin omistamien yhtiöiden liikevaihto vuonna 2016 oli yhteensä noin 77 miljardia euroa. Ne työllistivät yhteensä 199 000 työntekijää, joista 89 000 Suomessa. Vuoden 2016 tuloksista ne maksoivat valtiolle ja Solidiumille osinkoa ja pääomanpalautusta 1,4 miljardia euroa. Valtioneuvoston kanslian omistajaohjauksessa olevat yhtiöt maksoivat ja tilittivät veroja yhteensä 6,3 miljardia euroa. Valtion suoran salkun osakemyyntitulot vuosina 2010–2016 ovat yhteensä noin 412 miljoonaa euroa. Solidiumin osakemyyntitulot vuosina 2010–2016 ovat yhteensä noin 3,6 miljardia euroa.

PERIAATEPÄÄTÖKSEN UUDET VAATIMUKSET

Yritysvastuuanalyysi on integroitu osaksi omistajaohjauksen taloudellista analyysiä ja omistajastrategista työtä. Yhtiöiden yritysvastuun johtamisen ja hallinnan taso analysoidaan sekä tunnustetaan yritykselle relevantit yritysvastuun riskit ja mahdollisuudet ja niiden hallinnan taso. Analyysin tulos toimii pohjana yhtiöiden kanssa käydylle dialogille.

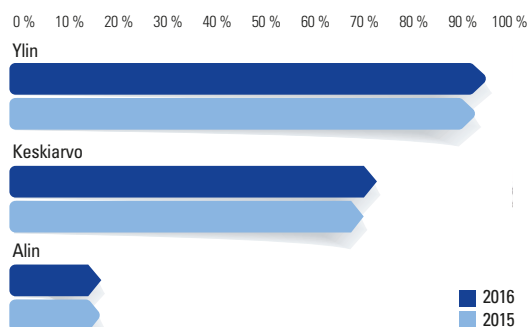
Keväällä 2016 julkistetussa omistajapolitiikkaa koskevassa periaatepäätöksessä valtio-omistaja terävöitti edelleen odotuksiaan yritysvastuuta kohtaan. Suhteessa edelliseen periaatepäätökseen valtio-omistajan odotukset ovat kehittyneet pelkästä raportointivaatimuksesta yhä strategisemmän yritysvastuun vaatimuksiin. Tämä heijastelee yhteiskunnan kehitystä ja sidosryhmien odotusten kehitystä. Edelläkävijäyritykset panostavat yhä enemmän vastuullisuuteen ja ovat onnistuneet integroimaan vastuullisuuden osaksi jokapäiväistä liiketoimintaansa. Kestävää kilpailuetua voi luoda vain vastuullinen yritys. Siksi yritysvastuun edistäminen on tärkeä osa aktiivisen omistajan keinovalikoimaa omistaja-arvon kasvattamisessa.

Periaatepäätöksen mukaan omistaja odottaa, että jokainen yhtiö asettaa yritysvastuulle mitattavat tavoitteet ja raportoi niiden toteutumisesta, tehdyistä toimenpiteistä sekä seuraavien vuosien tavoitteista yhtiökokouksissa. Omistaja tulee seuraamaan yritysvastuun kehitystä vastaisuudessa yhä voimakkaammin näiden tavoitteiden edistymisen valossa. Keväällä 2017 jokaisessa valtioneuvoston kanslian omistajaohjauksessa olevan yhtiön yhtiökokouksessa käsiteltiin yritysvastuuasioita.

Yritysvastuun rooli on kasvanut selkeästi valtio-omisteisissa yhtiöissä ja sen johtamisen ja hallinnan taso on vuosi vuodelta parantunut. Erityisesti yritysvastuun tavoitteellinen johtaminen on ollut fokuksessa ja tähän pureutui myös periaatepäätöksen vaatimus yritysvastuutavoitteiden asettamisesta ja systemaattisesta seuraamisesta, joten tähän näkökulmaan odotamme kehitystä vielä lähivuosina. Tärkeintä on kuitenkin se, että tavoitteellisen johtamisen kohteena ovat jokaisen yrityksen kannalta relevantit ja arvoa luovat yritysvastuuasiat.

YRITYSVASTUUN JOHTAMISEN JA HALLINNAN TASON KEHITYS¹

Yritysvastuun johtamisen ja hallinnan tasoa arvioidaan eri kriteereillä, jotka koskevat mm. johtamisjärjestelmää ja strategisuuden tasoa, yritysvastuuresursseja ja -osaamista, yritysvastuun tavoitteita, yritysvastuun luomia liiketoimintamahdollisuuksia, riskienhallintaa sekä raportointia. Alla on kuvattu *salkun yhtiöiden keskimääräisten tulosten kehitystä vuosina 2015–2016*.

KOKONAISVEROKERTYMÄ KASVOI

Suurille, kansainvälisesti toimiville konserneille, jotka harjoittavat liiketoimintaa Euroopassa, on tulossa tuloveroja koskevan maakohtaisen selvityksen julkistamisvelvollisuus. Tämä toteutuu, kun EU-komission keväällä 2016 antama ehdotus tilinpäätösdirektiivin muuttamisesta etenee. Muutoksen nopea eteneminen näyttää kuitenkin hyvin epätodennäköiseltä.

Valtio-omisteiset yhtiöt julkistivat nyt jo toisen kerran verotietonsa ja samalla paransivat edelleen raportointinsa tasoa. Käytännössä kaikki valtioneuvoston kanslian salkun yhtiöt julkistivat verojalanjälkensä.

Veroasioiden organisointia ja johtamista kuvattiin aiempaa laajemmin kuten myös käytettyjä raportointi- ja olennaisuusperiaatteita. Raportointia maittain ja verolajeittain lisättiin, vaikkakin osa yhtiöistä yhdisti maakohtaisia verotietojaan. Suomen osuus kuitenkin lähes

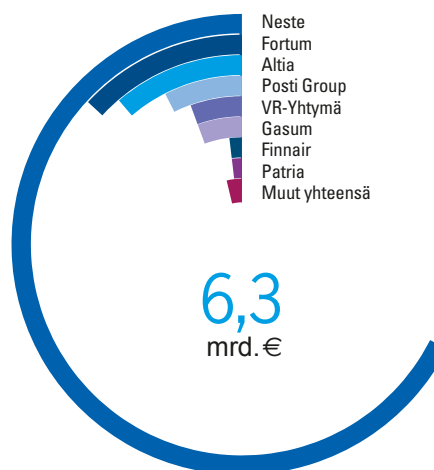
poikkeuksetta raportoitiin. Pöisrajaamisissa viitattiin toimintojen vähäisyyteen, kilpailusyihin ja tietojen luottamuksellisuuteen.

Vuoden 2016 kokonaisverokertymä oli yhteensä noin 6,3 (5,8) miljardia euroa. Tästä Suomen osuus oli noin 4,7 (4,5) miljardia euroa. Suurimmat verokertymät syntyivät valmisteveroista. Arvonlisäverot (netto) sekä palkkaverot ja työnantajamaksut yhdessä muodostivat seuraavaksi suurimmat erät.

Kaikkien yhtiöiden yhteenlaskettu tulos ennen veroja oli 1,8 (0,8) miljardia euroa. Suomessa näytettiin 0,8 (1,0) miljardin euron verotettava tulos. Yhtiöiden raportoidusta yhteenlasketusta liikevaihdosta 69 (70) prosenttia tuli Suomesta ja henkilökunnasta 73 (73) prosenttia työskenteli Suomessa.

Kaikkien yhtiöiden kokonaisverokertymästä niiden maiden osuus, joita ei raportoida erikseen, oli 12 (7) prosenttia. Tuloksesta ennen veroja näytettiin näissä maissa 45 (77) prosenttia. Näiden maiden osuus kaikista tuloveroista oli 12 (19) prosenttia. Kaikkien yhtiöiden yhteenlasketusta liikevaihdosta 22 (21) prosenttia syntyi maissa, joita ei raportoida erikseen. Henkilöstöstä näissä maissa työskenteli 8 (7) prosenttia.

Yhtiökohtainen kokonaisveroalanjälki

¹ salkun koostumus muuttunut, v. 2015 tiedot oikaistu

Valtio-omisteiset yhtiöt

(siirtojen jälkeen)

VALTONEUVOSTON KANSLIA

KAUPALLISESTI TOIMIVAT

FINANSSI-INTRESSI

Valtion kehitysyritys Vake

- Altia
- Arctia (49,9%)
- Kemijoki
- Neste (16,7 %)
- Nordic Morning
- Posti Group (49,9 %)
- Raskone
- Vapo (16,7 %)

Solidium

- Elisa
- Kemira
- Metso
- Outokumpu
- Outotec
- Sampo
- SSAB
- Stora Enso
- Talvivaaran Kaivososakeyhtiö
- Telia Company
- Tieto
- Valmet

STRATEGINEN INTRESSI

- Arctia (50,1 %)
- Boreal Kasvinjalostus
- Finavia
- Finnair
- Fortum
- Gasum
- Leijona Catering
- Meritaito
- Motiva
- Neste (33,4 %)
- Patria
- Posti Group (50,1 %)
- Suomen Lauttaliikenne
- Suomen Rahapaja
- Suomen Siemenperunakeskus
- Suomen Viljava
- Tapio
- Vapo (33,4 %)
- VR-Yhtymä

ERITYISTEHTÄVÄ-YHTIÖT

- Finnpiilot Pilotage
- Gasonia
- Governia
- Solidium
- Suomen Erillisverkot
- Suomen Ilmailuopisto
- Valtion kehitysyhtiö Vake
- Veikkaus

ERITYISTEHTÄVÄ-YHTIÖT

- Air Navigation Services
- Finland Oy LVM
- Finrail LVM
- Yleisradio LVM
- CSC –Tieteen tietotekniikan keskus OKM
- Hevosopisto OKM
- Alko STM
- Baltic Connector TEM
- Finnvera TEM
- Finpro TEM
- Suomen Teollisuussijoitus TEM
- Teknologian tutkimuskeskus VTT TEM
- Terrafame Group TEM
- Teollisen Yhteistyön Rahasto UM
- Fingrid* VM
- Hansel VM
- Haus Kehittämiskeskus VM
- Suomen Yliopistokiinteistöt VM
- Tietokarhu VM
- A-Kruunu YM
- Kuntarahoitus YM

* Huom: Kaupallinen yhtiö ja strateginen intressi

Perustietoja salkkuyhtiöistä

VALTIONEUVOSTON KANSLIA

PÖRSSIYHTIÖT	Liikevaihto M€	Liikevoitto M€	Liikevoitto-%
Finnair Oyj	2317	116,2	5
Fortum Oyj	3632	633	17,4
Neste Oyj	11689	1155	9,9
NOTEERAAMATTOMAT KAUPALLISESTI TOIMIVAT YHTIÖT	Liikevaihto M€	Liikevoitto M€	Liikevoitto-%
Altia Oyj	356,6	46,3	13
Arctia Oy	60,7	12,9	21,2
Boreal Kasvinjalostus Oy	9,8	0,7	7,2
Gasum Oy	843,4	124,8	14,8
Fingrid Oyj	586,1	192	32,8
Kemijoki Oy	43,5	-5,3	-12,1
Leijona Catering Oy	71,1	2,5	3,6
Meritaito Oy	28,3	-5	-17,6
Motiva Oy	6,5	-0,2	-2,8
Nordic Morning Oyj	103,4	-14,3	-13,8
Patria	489,9	74,6	15,2
Posti Group Oyj	1607,6	30,7	1,9
Raskone Oy	65,5	0,1	0,1
Suomen Lauttaliikenne Oy	50,8	9,4	18,5
Suomen Rahapaja Oy	66,6	-1,6	-2,5
Suomen Siemenperunakeskus	2,8	0,1	3,7
Suomen Viljava	17,5	4	23
Tapio Oy	9	-0,4	-4,5
Vapo Oy	459,8	8,6	1,9
VR-Yhtymä Oy	1187	43,3	3,6

Taseen loppusumma M€	Omavaraisuusaste %	Nettovelkaantumisaste %	Oman pääoman tuotto %	Sijoitetun pääoman tuotto %	Henkilöstö
2529	33,9	80,2	10,7	8,9	4937
21964	62	-0,4	3,6	4,0	8108
7443	50,6	18,2	27,6	22,7	5001
Taseen loppusumma M€	Omavaraisuusaste %	Nettovelkaantumisaste %	Oman pääoman tuotto %	Sijoitetun pääoman tuotto %	Henkilöstö
438,6	43,8	5	19	17,3	797
287,4	49,9	62,5	6,4	5,8	265
11	74,2	-22,9	5,4	9	62
1461,5	40,8	102,2	19,2	11,4	375
2102	36,4	134,2	18,8	10,4	334
477	14	603	1	-1	40
28,7	73,6	-82,6	13,1	10	457
34,7	39,1	109,2	-32,1	-18,8	232
3,6	54,1	-84,2	-9,1	-7,9	67
54,6	36,3	30,9	-54,3	-37,7	653
491,7	58,3	8,8	28	27,3	2750
1185,6	54,9	-13,6	3,9	5,4	20497
21,7	15,4	145,9	0,4	0,7	482
58,9	76,4	-34,3	17,9	22	304
64,8	45	79,5	-7,4	-2,9	173
3,3	66,5	41,4	3,8	3,3	14
25,2	78,4	0,1	16,6	17,9	60
14,7	62	-39,8	-4,9	-3,9	56
795	36,8	130,1	-1,5	2,2	803
2002	72	5,9	3,4	2,7	7691

Perustietoja salkkuyhtiöistä

MUUT MINISTERIÖT

ERITYISTEHTÄVÄYHTIÖT	Liikevaihto M€	Liikevoitto M€	Liikevoitto-%
A-Kruunu Oy	1,9	0,2	10,1
Alko Oy	1162,8	47,3	4,1
Baltic Connector Oy	0	-0,4	
CSC tieteellinen laskenta Oy	36,8	0,3	0,7
Finavia Oyj	380,9	42,3	11,1
Finpro Oy	5,1	0,3	5,7
Finnfund Oy		-9	
Finnpilot Pilotage Oy	36,5	1,5	4,2
Finnvera Oy		69,3	
Finrail Oy	36,6	1,9	5,3
Governia Oy	90,6	8	8,8
Hansel Oy	9,6	0,5	4,7
HAUS Kehittämiskeskus Oy	6	0,3	5,3
Hevosopisto Oy	8,1	-0,5	-6,3
Kuntarahoitus Oy	183,7	174,2	94,8
Solidium Oy	0	-3,5	
Suomen Erillisverkot Oy	93,2	7,2	7,7
Suomen Ilmailuopisto Oy	8,8	0,2	2,2
Suomen Yliopistokiinteistöt Oy	148,2	39,9	26,9
Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy	188,4	-0,2	-0,1
Terrafame Oy	101	-136,7	-135,3
Suomen Teollisuussijoitus Oy		55,2	
Tietokarhu Oy	29	3,8	13,2
Veikkaus Oy	2204,5	582,3	26,4
Yleisradio Oy	470,9	-2,9	-0,6

Taseen loppusumma M€	Omavaraisuusaste %	Nettovelkaantumisaste %	Oman pääoman tuotto %	Sijoitetun pääoman tuotto %	Henkilöstö
87,9	34,8	85,9	0,5	0,3	6
258,4	29,4	-143,5	50,8	63,4	2655
31,2	76,3	-167,5	-2,7	-2,7	10
17,4	27,9	-301,5	8	10,7	289
1000,9	58,9	38,8	4,9	5,1	2995
23,6	92,9	-55,4	5,5	2,5	228
406	57,4	50,9	0,1	2,7	64
29,6	70,9	-34	6,3	7,1	327
9497,8	12,7		6	0,8	381
9,3	33	-246	60,5	74,8	406
314,4	49,9	51,9	1,1	1,9	234
19,1	83,8	98,1	2,6	3,3	75
5,4	52,6	-180	37,2	29,7	31
5,1	68,8	-36,6	-9,3	-7,8	96
34052	3,48		12,5	0,4*	106
4186,2	91,6	-8	0,3	-0,4	12
247	89,6	-13,4	2,5	3,3	313
18,8	94,3	-34,8	1,2	1,1	40
1226,8	48,8	96,2	3,9	3,4	32
224,4	63,5	-51,1	0,9	-0,2	2414
377	45,4	-29	-88,5	-93,6	629
943	97,9	-44,9	5	6,2	34
16,2	21,5	0	83,9	105,8	199
712,5	83,4	-9,9	98,7	98,7	369
250,5	51,1	13,2	-2,3	-1,6	2951

Pörssisalkun kehitys

SUORAAN OMISTETUT PÖRSSIYHTIÖT

Valtion omistaman pörssisalkun markkina-arvo nousi 13 prosenttia vuonna 2016. Tätä tuki Nesteen osakekurssin hyvä kehitys. Osakekurssi nousi 32 prosenttia kääntyen kuitenkin vuoden lopulla laskuun heijastellen epävarmuutta Yhdysvaltain biopolttoainemarkkinoiden ennustettavuudesta. Myös Fortumin kurssi nousi 4,7 prosenttia. Finnairin kurssi päättyi 25 prosentin laskuun.

Salkun kokonaistuotto oli 21 prosenttia. Helsingin pörssin yleisindeksi nousi vuonna 2016 3,6 prosentti ja tuottoindeksi 8,5 prosenttia, joten kehitys suhteessa pörssin yleiseen kehitykseen oli hyvää. Yhtiöt kehittyivät myös vertailuindeksejään

paremmin. Viiden vuoden periodilla tarkasteltaessa yhtiöt ovat kuitenkin Nestettä lukuun ottamatta jääneet vertailuindeksiensä tuottokehityksestä. Nesteen kehitys on ollut erinomaista vertailuindeksiin nähden.

Valtio-omistajan tavoitteena oli vuonna 2016 edelleen jatkaa listamattomien kaupallisesti toimivien yhtiöiden pääomarakenteiden keventämistä ja pääomien käytön tehostamista. Tavoitteessa onnistuttiin hyvin, mikä näkyy selkeänä kasvuna ko. yhtiöiden maksamassa voittonjaossa kertomusvuonna. Yhtiöiden maksama osinkosumma nousi 255 (174) miljoonaan euroon. Suoraan omistetuista pörssi-yhtiöistä keväällä

	Tuotto % 1 v	Vertailu- indeksi 1 v	Tuotto % 5 v*	Vertailu- indeksi 5 v*
Finnair Oyj	-25,7	-26,2	12,7	18,7
Fortum Oyj	15,0	-5,0	4,7	5,8
Neste Oyj	36,7	29,6	40,9	4,0
Salkku yhteensä	21	8,5	12	15,8

* annualisoitu

	Omistus- osuus %	2012	2013	2014	2015	2016
Finnair Oyj	55,8	170	198	177	388	288
Fortum Oyj	50,8	6 381	7 499	8 103	6 277	6 570
Neste Oyj	50,1	1 255	1 846	2 577	3 549	4 689
Yhteensä		7 806	9 543	10 858	10 215	11 547
Solidium Oy:n omistus yhteensä		7 176	8 172	7 616	6 835	7 848
Yhteensä		14 982	17 715	18 474	17 050	19 395

2016 saatu osinkosumma laski 625 (670) miljoonaan euroon, mikä johtui Fortum Oyj:n osingon laskusta.

Vuoden 2016 tulosten perusteella keväällä 2017 valtion saama osinkosumma suoraan omistetuista pörssiyrityksistä sen sijaan kasvaa 670 miljoonaan euroon Neste Oyj:n ja Finnair Oyj:n nostettua tilikauden 2016 osinkoansa. Fortumin osinko tilikaudelta 2016 pysyi ennallaan.

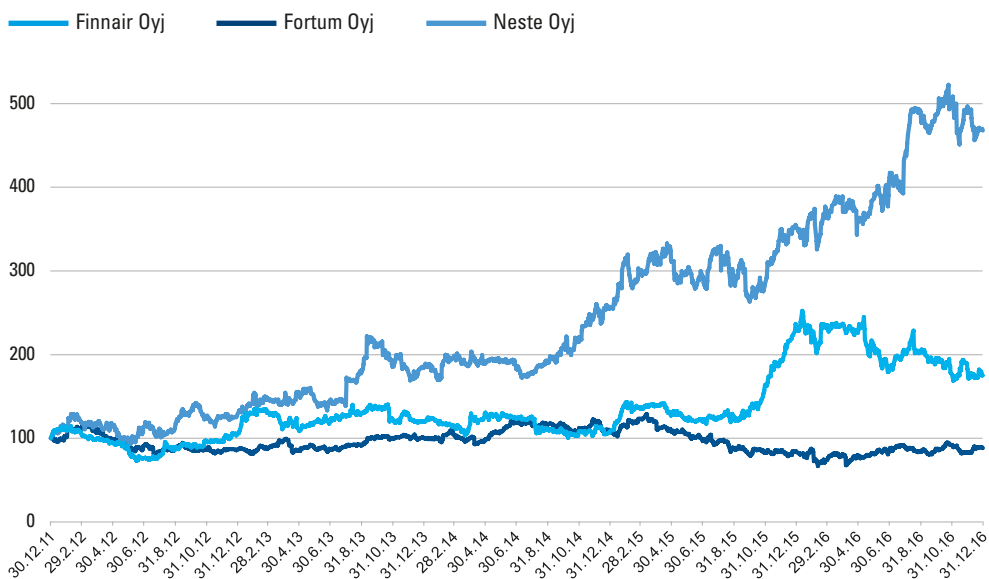
Kokonaisuutena ja kassaperusteisesti tarkasteltuna, valtion yhtiöomistuksesta saamat tulot laskivat 1 194 (1 603) miljoonaan euroon. Solidiumin voitonjako tilikaudelta 2015–2016 laski 278 (706) miljoonaan euroon. Solidium Oyj maksoi voitonjakonsa valtiolle vuoden 2017 puolella, joten sen ei näy vuoden 2016 kassaperusteisessa tarkastelussa.

Valtion saama 198 miljoonan euron myyntitulo Ekokem Oyj:n omistuksen mynnistä tuloutui Valtion kehitysyritys Vake Oy:lle, eikä siten näy valtion saamana tulona kertomusvuonna.

Valtion saamat tulot yhtiöomistuksista vuosina 2012–2016 kassaperusteisesti, mrd €

Yhtiöiden markkina-arvon kehitys 2012–2016

Valtion suoraan omistaman pörssisalkun osinkotuotto laski 5,8 (6,1) prosenttiin. Verrattuna Helsingin pörssin tasoon tuotto oli edelleen hyvä. Helsingin pörssin yhtiöiden osinkotuotto oli 4,4 (4,9).

SOLIDIUMIN KAUTTA OMISTETUT YHTIÖT

Solidiumin sijoitussalkun jakauma 31.12.2016:

Solidium - kaikki osakesijoitukset	Milj. €	% yhtiöstä	% osakesalkusta
Sampo	2 839	11,9 %	36 %
Stora Enso	1 002	12,3 %	13 %
Outokumpu	928	26,2 %	12 %
Metso	606	14,9 %	8 %
SSAB	543	17,1%	7 %
Telia Company	526	3,2 %	7 %
Elisa	520	10,0 %	7 %
Kemira	314	16,7 %	4 %
Valmet	233	11,1 %	3 %
Tieto	192	10,0 %	2 %
Outotec	136	14,9 %	2 %
Talvivaara	10	15,1 %	0 %
Solidium - kaikki osakesijoitukset	7 848		100 %
Sijoitusjakauma	Milj. €		% salkusta
Solidium - kaikki sijoitukset	8 536		100 %
Solidium - kaikki osakesijoitukset	7 848		92 %
Solidium - kaikki rahamarkkinasijoitukset	688		8 %

Osakesijoitusten osuus Solidiumin sijoitussalkusta oli noin 92 prosenttia 31.12.2016. Osakesijoituksissa suurin paino on Sammolla, jonka osuus koko salkusta oli 36 (46) prosenttia.

Solidiumin rahamarkkinasijoitukset olivat 688 (457) miljoonaa euroa 31.12.2016.

Solidiumin salkun kokonaistuotto ylitti painorajoitetun OMX Helsinki Cap GI-tuottoindeksin tuoton viimeisen 12 kuukauden aikana. Yhtiön toiminnan alusta laskettu osakesalkun tuotto jäi vertailuindeksin tuotosta.

	Tuotto, % 1 vuosi		Tuotto (vuotuinen), % alusta*	
	Yhtiö	Indeksi	Yhtiö	Indeksi
Elisa	-7 %	-12 %	23 %	9 %
Kemira	17 %	4 %	21 %	13 %
Metso	37 %	4 %	25 %	12 %
Outokumpu	211 %	61 %	-2 %	-2 %
Outotec	47 %	4 %	-8 %	10 %
Sampo	-5 %	9 %	22 %	21 %
SSAB	90 %	61 %	-4 %	-2 %
Stora Enso	28 %	9 %	11 %	12 %
Talvivaara			-52 %	-9 %
Telia Company	-11 %	-12 %	7 %	8 %
Tieto	11 %	5 %	14 %	13 %
Valmet	63 %	4 %	32 %	3 %
Osakesalkun kokonaistuotto	18 %	13 %	13 %	15 %
Rahamarkkinasijoitukset	0,4 %			
Sijoitusten tuotto	16 %		13 %	

* Alkaen toiminnan alusta 11.12.2008 paitsi Elisa 11.6.2009, Outotec 14.12.2011, Tieto 1.1.2010, Talvivaara 1.6.2011 ja Valmet 2.1.2014

Teräsyhtiöiden Outokummun ja SSAB:n (Rautaruukki) osakekurssin kehitys vuoden aikana on ollut erittäin hyvä. Toisaalta niiden koko salkussa oloajan tuotto on yhä negatiivinen.

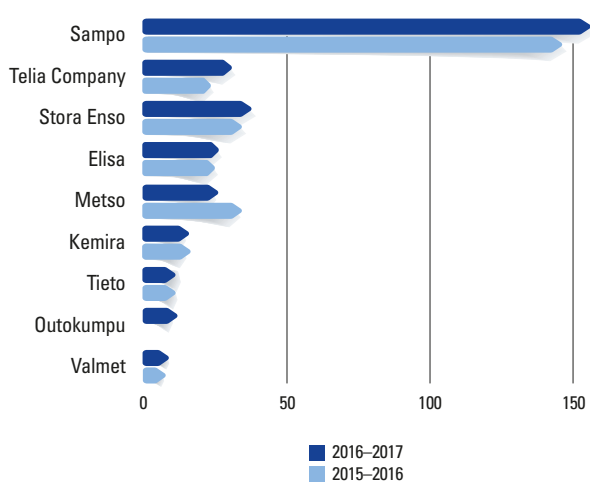
Myös konepajayhtiöiden Valmetin, Outotecin ja Metson osakekurssien kehitys on ollut vuoden 2016 aikana erittäin hyvä. Näistä Valmet ja Metso ovat tuottaneet hyvin myös koko salkussa oloajan.

Viime vuoden aikana negatiivisesti tuottivat Sampo sekä teleyhtiöt Elisa ja Telia Company. Näistä ainoastaan Sammon tuotto jäi myös toimialaindeksille. Sammon tuotto on ollut hyvä kun tarkastellaan sen koko salkussa oloajan tuottoa.

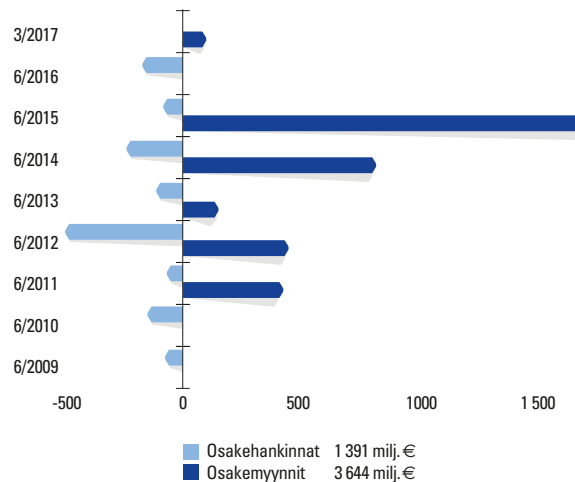
Solidiumin osakesalkun osinkotuotto yhtiöiden vuoden 2016 lopun kurseilla laskettuna on 4,5 (5,5) prosenttia ja osinkosuhte 95 (81) prosenttia. Vastaavalla tavalla laskettu Helsingin pörssin osinkotuotto on 4,4 (4,9) prosenttia ja osinkosuhte 79 (85) prosenttia.

Solidium on saanut voitonjakoa yhteensä noin 2,8 miljardia euroa vuodesta 2008 lähtien. Valtio on osaltaan saanut pääoman palautuksia ja osinkoja Solidiumista noin 4,7 miljardia euroa. Solidium on siis maksanut valtiolle noin 1,9 miljardia enemmän kuin se on itse saanut voitonjakoa. Tämän on mahdollistanut Solidiumin tekemät osakemyynnit, joiden seurauksena Solidiumin vuosittainen osinkosumma on pienentynyt noin 400 miljoonasta eurosta alle 300 miljoonaan euroon.

Yhtiöiltä saatu voitonjako tilikaudella, milj. €

Osakehankinnat ja -myynnit

Finnair Oyj

VALTION OMISTUSOSUUS

55,8 %

OMISTUKSEN STRATEGINEN INTRESSI

Suomen aseman edelleen kehittäminen kansainvälisen lentoliikenteen keskuksena

HALLITUS 16.3.2017

Jouko Karvinen (pj), Colm Barrington, Mengmeng Du, Maija-Liisa Friman, Jussi Itävuori, Jonas Mårtensson, Jaana Tuominen

TOIMITUSJOHTAJA

Pekka Vauramo

Finnair on Aasian ja Euroopan väliseen reittiliikenteeseen erikoistunut verkostolentoyhtiö. Reittiverkostoon kuului 17 kohdetta Aasiassa, kolme Pohjois-Amerikassa ja noin 70 kohdetta Euroopassa. Matkustajamäärä oli 10,9 (10,3) miljoonaa. Yhtiö kuljetti 145 (131) miljoonaa kiloa rahtia.

KIIHDYTETYN KASVUN STRATEGIA

Liikenne yhtiön päämarkkina-alueilla jatkoi kasvuaan, ja yhtiön liikevaihto kasvoi matkustajamäärien kasvun myötä. Yli 3/4 liikevaihdosta tuli matkustajaliikenteestä. Rahtiliikenteen liikevaihto supistui rahtimäärien reippaasta kasvusta huolimatta.

Vuoden 2016 aikana yhtiö päätti kiihdyttää kasvun vauhtia. Yhtiö otti vastaan neljä uutta A350-konetta. Kapasiteetti tarjotuilla henkilökilometreillä mitattuna kasvoi 6,5 prosenttia.

Kasvuun panostaminen aiheutti yhtiölle 23 miljoonan euron etupainotteiset kustannukset. Yksikkökustannukset laskivat, missä merkittävintä oli polttoainekulujen väheneminen alhaisen hinnan ansiosta. Vertailukelpoinen liiketulos oli 55,2 miljoonaa euroa (23,7). Liiketulokseen sisältyy kalustojärjestely, jolla oli noin 40 miljoonan euron

positiivinen vaikutus. Vertailuvuonna kalustojärjestelyjen vaikutus oli yhteensä noin 80 miljoonaa euroa.

Investoinnit kohdistuivat pääasiassa laivastoon. Finnair hankki kalustoon liittyvillä järjestelyillä rahoitusta yli 500 miljoonan euron edestä. Omaan pääomaan sisältyy noin 200 miljoonan euron suuruinen hybridilaina.

VASTUULLISUUSSTRATEGIAN JA BRÄNDIN VÄLILLÄ VAHVA LINKKI

Yritysvastuun merkittävimmät vaikutukset liittyvät asiakkaiden ja henkilöstön turvallisuuden varmistamiseen, yhtiön taloudellisen kilpailukyvyyn ylläpitämiseen ja rooliin suomalaisessa yhteiskunnassa sekä polttoainetehokkuuden jatkuvaan parantamiseen.

Finnair pyrkii tuottamaan selvää sosiaalista ja taloudellista hyötyä yhteisöille, joissa se toimii. Ympäristövas- tuussa yhtiön tavoitteena on olla yksi johtavista lento- yhtiöistä. Liikenteen kasvusta johtuen hiilidioksidipäästöt lisääntyivät edellisvuodesta, mutta yksikkökohtaisesti mitattuna ne vähenivät neljä prosenttia.

TUNNUSLUKUJA		2016	2015
Liikevaihto	M€	2 317	2 255
Liikevoitto	M€	116,2	121,7
Liikevoittoprosentti	%	5,0	5,4
Taseen loppusumma	M€	2 529	2 050
Omavaraisuusaste	%	33,9	35,5
Nettovelkaantumisaste*	%	80,2	45,8
Oman pääoman tuotto	%	10,7	14,4
Sijoitetun pääoman tuotto	%	8,9	11,8
Henkilöstö yhteensä 31.12.		4 937	4 817
Henkilöstö Suomessa 31.12.		4 322	4 333
Osinkosumma	M€	12,8	0
Valtion saama osinko	M€	7,2	0
Investoinnit	M€	519	330
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m	4/5	2/5
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	3/4	3/4

* Sisältää arvioidut tulevien 7 vuoden leasing-maksut.

Fortum Oyj

VALTION OMISTUSOSUUS

50,8 %

OMISTUKSEN STRATEGINEN INTRESSI

Sähköntuotannon riittävyyden varmistaminen myös poikkeusolosuhteissa

HALLITUS 4.4.2017

Sari Baldauf (pj), Hanz-Werner Binzel, Eva Hamilton, Kim Ignatius, Tapio Kuula, Matti Lievonen, Anja McAlister, Veli-Matti Reinikkala

TOIMITUSJOHTAJA

Pekka Lundmark

Fortum Oyj on energiayhtiö, jonka strategia perustuu päästöttömään tuotantoon pääasiassa vesi- ja ydinenergian muodossa. Fortumin vuotuisesta sähköntuotannosta noin kolmasosa tuotetaan vesivoimalla. Yhtiön sähköntuotannosta ydinvoima kattaa myös noin kolmanneksen.

KASVUA KAHEDESSA VAIHEESSA

Markkinatilanne säilyi vuonna 2016 edelleen haastavana. Sähkön hinta nousi alkuvuoden synkistä lukemista vuoden loppua kohden heijastellen nousseita hyödykehintoja. Fortumin vesivoimatuotanto oli vuonna 2016 20 % edellisvuotta alempana, mikä painoi laskeneen saavutetun sähkönhinnan lisäksi Generation-divisioonan kannattavuutta. Yhtiön vertailukelpoinen liikevoitto oli 644 (808) miljoonaa euroa, josta Generation-divisioonan osuus oli 330 (419) miljoonaa euroa. Venäjän investointiohjelma valmistui keväällä, mikä osaltaan vaikutti Russia-divisioonan lukuihin. Divisioonan vertailukelpoinen liikevoitto oli 191 (201) miljoonaa euroa, vertailuluvun sisältyessä 52 miljoonaa euroa CSA-varauksen purkua.

Marraskuussa 2016 Fortum täsmensi jo alkuvuodesta julkistettua strategiaansa ja sen toteutuspolkua. Kasvustrategian ensimmäisessä vaiheessa yhtiö pyrkii mak-

simoimaan kassavirtansa hyödyntämällä energia-alan konsolidaatiokehitystä Euroopassa. Yhtiö pyrkii kasvatamaan myös City Solutions-divisioonan liiketoimintaa. Sähkön- ja lämmöntuotannon ydinsaaminen ja Ekokem-yrityskauppa ovat tässä avainasemassa. Tuuli- ja aurinkoenergian gigawattiluokan tuotantotasoon tähtäävät panostukset tapahtuvat pääasiassa strategian ensimmäisen vaiheen kasvuinvestointien jälkeen. Yhtiö panostaa myös uusiin energialiiketoimintoihin.

FOR A CLEANER WORLD

Uuden visionsa mukaisesti Fortum on sitoutunut autamaan sidosryhmiään tekemään kestäviä ratkaisuja. Visiossa konkretisoituu kiertotalouden mahdollisuuksien hyödyntäminen polttoaine- ja resurssitehokkuuden lisäksi. Kestävä kehitys on osa Fortumin strategiaa ja kestävät ratkaisut ovat yhtiölle kilpailuetu. Fortum pyrkii jatkuvasti lisäämään hiilidioksidipäästötöntä sähköntuotantoa ja tehostamaan fossiilisiin polttoaineisiin perustuvan tuotannon tehokkuutta ja ominaispäästöjä. Fortum on asettanut selkeitä tavoitteita kasvihuonekaasupäästöjensä vähentämiseksi ja energiatehokkuuden parantamiseksi ja saavutti tavoitteet vuoden 2016 osalta.

TUNNUSLUKUJA		2016	2015
Liikevaihto (jatkuvat)	M€	3632	3702 (3459)
Liikevoitto (jatkuvat)	M€	633	4245 (-150)
Liikevoittoprosentti	%	17,4	115
Taseen loppusumma	M€	21964	22767
Omavaraisuusaste	%	62	61
Nettovelkaantumisaste	%	-0,4	-15,8
Oman pääoman tuotto	%	3,6	33,6
Sijoitetun pääoman tuotto	%	4,0	22,7
Henkilöstö yhteensä 31.12.		8108	7835
Henkilöstö Suomessa 31.12.		2029	1959
Osinkosumma	M€	977	977
Valtion saama osinko	M€	496	496
Investoinnit	M€	1435	625
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m	2/9	3/9
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	3/5	3/5

NESTE

Neste Oyj

VALTION OMISTUSOSUUS

50,1 %

OMISTUKSEN STRATEGINEN INTRESSI

Strategisena intressinä on valtakunnallisen polttoainehuollon turvaaminen huoltovarmuusnäkökohdat huomioon ottaen

HALLITUS 5.4.2017

Jorma Eloranta (pj), Martina Flöel, Heike van de Kerkhof, Matti Kähkönen, Laura Raitio, Jean-Baptiste Renard, Willem Schoeber, Marco Wirén

TOIMITUSJOHTAJA

Matti Lievonon

Nesteellä on kolme liiketoiminta-alueita: Öljytuotteet, Uusiutuvat tuotteet ja Öljyn vähittäismyynti. Öljyn vähittäismyyntin uusi nimi helmikuusta 2017 on Marketing & Services. Yhtiöllä on kaksi strategista tavoitetta: Itämeren alueen johtava toimija ja kasvu globaaleilla uusiutuvien tuotteiden markkinoilla. Neste on uusiutuvan dieselin globaali markkinajohtaja ja haluaa kehittää merkittävän liiketoiminnan myös liikennekäytön ulkopuolisista uusiutuvista tuotteista. Nesteen visio on luoda vastuullisia vaihtoehtoja joka päivä. Konsernin Suomen jalostamot sijaitsevat Porvoossa ja Naantalissa. Lisäksi yhtiöllä on jalostamot Singaporessa ja Rotterdammassa. Ulkomaan jalostamot valmistavat yksinomaan uusiutuvia tuotteita.

TALOUDELLINEN KEHITYS VUONNA 2016

Nesteen tulos oli ennätyskorkea vuonna 2016. Yhtiön julkaisema vertailukelpoinen liikevoitto oli 983 (925) miljoonaa euroa. Uusiutuvien tuotteiden vertailukelpoinen liikevoitto oli 469 (402) miljoonaa euroa, mikä ylitti Öljytuotteiden vertailukelpoisen liikevoiton 453 (439) miljoonaa euroa. Hyvä tuloskehitys on johtanut taseen vahvistumiseen. Velan osuus kokonaispääomasta laski alle strategi-

sen 25–50 prosentin haarukan ollen 15,4 (29,4) prosenttia. Nesteen osinko nousi 1,30 (1,0) euroon osakkeelta.

YRITYSVASTUU NESTEESSÄ

Vastuullisuus on keskeinen osa Nesteen strategiaa ja liiketoimintaa. Neste oli 11. kerran maailman sadan vastuullisimman yrityksen Global 100-listalla. Nesteen sijoitus listalla nousi sijalle 23 (39) ja se arvioitiin parhaaksi yhtiöksi Öljy- ja kaasutoimialalla. Nesteen hallitus hyväksyy vastuullisuutta koskevat politiikat ja valvoo vastuullisuuden toteutumista yhtiön toiminnassa. Yhtiön mukaan vastuullisuustyö on liiketoimintastrategian mahdollistaja ja vastuullisuustavoitteet ovat olennainen osa liiketoimintojen tavoitteita. Vuonna 2016 Neste selvitti laajalla kansainvälisellä vuoropuhelulla sidosryhmien odotuksia yhtiön toiminnalle. Jatkuva sidosryhmävuorovaikutus ohjaa ja tukee Nesteen vastuullisuustyötä.

TUNNUSLUKUJA		2016	2015
Liikevaihto	M€	11 689,0	11 130,6
Liikevoitto	M€	1 155,0	698,7
Liikevoittoprosentti	%	9,9	6,3
Taseen loppusumma	M€	7443,0	6793,0
Omavaraisuusaste	%	50,6	46,1
Nettovelkaantumisaste	%	18,2	41,6
Oman pääoman tuotto	%	27,6	19,5
Sijoitetun pääoman tuotto	%	22,7	15,1
Henkilöstö yhteensä 31.12.		5 001	4 856
Henkilöstö Suomessa 31.12.		3 399	3 279
Osinkosumma	M€	332,0	256,0
Valtion saama osinko	M€	167,0	128,5
Investoinnit	M€	422,0	536,0
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m	2/8	2/8
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	3/4	3/4

ALTIA

— YOUR 1ST CHOICE —

Altia Oy

VALTION OMISTUSOSUUS

100 %

OMISTUKSEN STRATEGINEN INTRESSI

Ei strategista intressiä

HALLITUS 21.3.2017

Sanna Suvanto-Harsaae (pj), Kim Henriksson, Annikka Hurme, Jarmo Kilpelä, Tiina Lencioni, Kasper Madsen, Kai Telanne

TOIMITUSJOHTAJA

Pekka Tennilä

Altia on Pohjoismaiden ja Baltian johtava alkoholijuomatalo, joka valmistaa, maahantuo ja vie laadukkaita viinejä sekä väkeviä alkoholijuomia.

STRATEGIAKAUDELLA 2014–2016

SUHTEELLINEN KANNATTAVUUS PARANI

3,7 %:STA 7,4 %:IIN

Vuonna 2016 liikevaihdon 6,3 %:n lasku johtui erityisesti sopimuspalveluiden lopettamisesta Tanskassa sekä tuoteportfolion keskittämisestä. Suomessa alkoholijuomien kokonaisymyynnin loiva lasku jatkui ja Ruotsissa sen sijaan kasvutrendi jatkui kun taas Norjassa kokonaisymyynti kääntyi kasvuun. Vuonna 2017 alkoholi- ja muiden juomien liikevaihdon laskun odotetaan tasaantuvan tai kääntyvän mallilliseen kasvuun.

Vertailukelpoinen liiketulos parani ja oli historiallisesti korkein ollen 7,4 (6,2) %. IFRS:n mukaisen liiketuloksen osuus liikevaihdosta oli 13,0 %. Henkilöstökulut olivat 36,6 (54,7) miljoonaa euroa. Lasku johtui pääasiassa muutoksista laskennallisessa lisäeläkevelvoitteessa. Kulurakenteen tehostamisella saavutettiin lisäksi 20 miljoonan euron kustannussäästöt strategiakauden aikana. Vuonna 2017 vertailukelpoisen liiketuloksen ja suhteellisen kannattavuuden arvioidaan paranevan vuodesta 2016.

Vuonna 2016 Altia myi Koskenkorvan rehunjalostusliiketoiminnan A-rehulle ja järjesteli uudelleen Rajamäen energiantuotantoa sekä -jakelua.

Suomessa valmisteltavana olevan alkoholilain kokonaisuudistuksen odotetaan selkiyttävän toimialan sääntelyä. Virossa toteutetut ja tulevat alkoholiverojen korotukset ovat avanneet merkittävän markkinan Latvialle. Tanskan, Ruotsin ja Saksan välisen rajakaupan arvioidaan laskeneen hieman käyttöön otettujen rajatarkastusten takia.

KESKEINEN MENESTYSTEKIJÄ

Altia haluaa olla kehittämässä uudenlaisia, vastuullista juomakulttuuria toimintamaissaan Pohjoismaissa ja Baltiassa. Vastuullisuus on Altialle keskeinen strateginen painopistealue. Ympäristövastuuta toteutetaan muun muassa omalla biovoimalaitoksella Koskenkorvan tislaamolla.

TUNNUSLUKUJA		2016	2015
Liikevaihto	M€	356,6	380,7
Liikevoitto	M€	46,3	25,3
Liikevoittoprosentti	%	13,0	6,6
Taseen loppusumma	M€	438,6	466,7
Omavaraisuusaste	%	43,8	36,6
Nettovelkaantumisaste	%	5,0	12,2
Oman pääoman tuotto	%	19,0	13,2
Sijoitetun pääoman tuotto	%	17,3	10,7
Henkilöstö yhteensä 31.12		797	842
Henkilöstö Suomessa 31.12		448	470
Osinkosumma	M€	10,4	10,4
Valtion saama osinko	M€	10,4	10,4
Investoinnit	M€	8,7	11,3
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m	2/4	1/6
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	3/4	3/4

Arctia Oy

VALTION OMISTUSOSUUS

100 %

OMISTUKSEN STRATEGINEN INTRESSI

Suomen elinkeinoelämän kuljetustarpeita palvelevan talvimerenkulun varmistaminen

HALLITUS 3.4.2017

Pertti Saarela (pj), Hanna Masala, Ilpo Nuutinen, Antti Pankakoski, Päivi Söderholm

TOIMITUSJOHTAJA

Tero Vauraste

Arctia on erikoisvarustamo, joka tarjoaa jäänmurtopalveluita sekä monitoimimurtajien erikoispalveluita Suomessa ja kansainvälisesti.

LAIVASTOA UUSITTIIN JA PÄIVITETTIIN

Yhtiön tulos oli edelleen vahva, vaikka se jäikin edellisen vuoden ennätyskorkeaa tulosta matalammaksi. Jäätalvi oli leuto, mutta Itämeren jäänmurtopäiviä kertyi selkeästi edellisvuotta enemmän. Operointipäiviä oli Itämerellä 385 (175). Yhtiö saavutti palvelutavoitteensa Itämerellä. Polaarijäänmurtaja Otso operoi Grönlannissa kesäkaudella. Arctian pitkäaikainen sopimus ice management palveluista Alaskassa päättyi vuoden alussa. Yhtiö suuntautui strategiansa mukaisesti uusille markkina-alueille ja uusiin asiakasryhmiin käyttöasteen pitämiseksi korkeana myös vastaisuudessa. Yhtiö solmikin vuoden lopulla venäläisen asiakkaan kanssa sopimuksen.

Uusi jäänmurtaja Polaris liittyi Arctian laivastoon vuoden lopulla. Investointi muutti Arctian taseasemaa merkittävästi. Myös laivaston iäkkäimmän aluksen Voiman elinkaarta pidennettiin ja se pystyy toimimaan osana laivastoa vielä kymmenen vuotta. Yhtiön tase pysyi kuitenkin edelleen vahvana ja rahoitusasema hyvänä.

MERENKULUN PUHDAS TULEVAISUUS

Arctian merkittävimmät ympäristövaikutukset syntyvät polttoaineiden aiheuttamista päästöistä. Arctia laatii aluksille päästöntarkkailu- ja raportointisuunnitelmat vuonna 2017 ja on asettanut tavoitteen vähentää hiilidioksidipäästöjä 20 % verrattuna vuoden 1990 tasoon neljän seuraavan vuoden aikana. Uusi jäänmurtaja Polaris on erittäin ympäristöystävällinen ja se käyttää polttoaineenaan ultravähärikkien dieselin lisäksi nesteytettyä maakaasua. Arctia turvaa liiketoiminnallaan herkkien merialueiden ympäristöturvallisuutta. Siksi turvallisuus, sekä työturvallisuus että ympäristöturvallisuus, on kaiken toiminnan lähtökohta. Arctia jatkoi panostuksiaan työturvallisuuden parantamiseen. Tapaturmataajuus kuitenkin nousi hieman edellisen vuoden tasosta.

TUNNUSLUKUJA		2016	2015
Liikevaihto	M€	60,7	64,4
Liikevoitto	M€	12,9	18,1
Liikevoittoprosentti	%	21,2	28,1
Taseen loppusumma	M€	287,4	193,9
Omavaraisuusaste	%	49,9	73,1
Nettovelkaantumisaste	%	62,5	-16,9
Oman pääoman tuotto	%	6,4	10,6
Sijoitetun pääoman tuotto	%	5,8	11,8
Henkilöstö yhteensä 31.12.		265	273
Henkilöstö Suomessa 31.12.		265	273
Osinkosumma	M€	4,6	7,5
Valtion saama osinko	M€	4,6	7,5
Investoinnit	M€	131,6	14,8
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m	2/6	1/7
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	2/3	2/3

Boreal Kasvinjalostus Oy

VALTION OMISTUSOSUUS

60,75 %

OMISTUKSEN STRATEGINEN INTRESSI

Strateginen intressi on varmistaa markkinoiden toimivuuden edellyttämä pohjoisille ilmastoalueille soveltuvien kasvintuotantolajikkeiden jalostaminen ja jalostusaineiston omistuksen säilyttäminen. Lajikkeiden saatavuus on tärkeää myös huoltovarmuuden kannalta.

HALLITUS 29.3.2017

Riitta Mynttinen (pj), Jaakko Halkilahti,
Pekka Hurtola, Jyrki Lepistö,
Birgitta Vainio-Mattila

TOIMITUSJOHTAJA

Markku Äijälä

Boreal Kasvinjalostus Oy omistaa, jalostaa ja markkinoi satoisia ja laadukkaita peltokasvilajikkeita pohjoisissa oloissa toimiville ammattiviljelijöille.

KESKIÖSSÄ KASVU JA KEHITYS

Boreal on Suomessa alan markkinajohtaja. Viljalajikkeiden markkinaosuus viljelyalasta on 55 prosenttia ja nurmikasvien noin 70 prosenttia. Ulkomaisten lajikkeiden tarjonta on kasvanut edelleen ja kilpailu kiristynyt. Tavoitteena on kuitenkin edelleen vahvistaa markkina-asemaa kotimaassa ja kasvaa myös vientimarkkinoilla, etenkin Suomen lähialueilla.

Liikevaihto laski 5,2 prosenttia edellisestä vuodesta. Liikevaihdon lasku johtui siemenmyynnin ja tilan oman siemenen käyttöoikeusmaksujen laskusta, joka taas johtui maatalojen heikosta taloudellisesta tilanteesta ja viljelyalan pienenemisestä. Sen sijaan sertifioitujen siemenen rojalituotot nousivat erityisesti vientimarkkinoilla. Liikevoitto parani edellisestä vuodesta ja oli 0,7 (0,5) mil-

joonaa euroa, mikä on 7,2 (4,8) prosenttia liikevaihdosta. Omavaraisuusaste säilyi korkeana.

Boreal on uudistanut kasvihuoneensa ja ottanut maalämmön käyttöön energialähteenä. Vuoden 2017 loppuun mennessä liitetään myös kaikki loput kasvihuoneet maalämpöjärjestelmään. Yhtiö on lisäksi merkittävässä määrin hankkinut omistukseensa kasvinjalostuksen edellyttämää peltomaata. Biotekniikan, genomiikkatyökalujen, taudinkeskeytyttä edistävien menetelmien ja datan hallintamenetelmien merkitys kasvaa nopeasti ja edellyttävät panostuksia. Kasvinjalostustoiminta on tuotekehitystä. Henkilöstöstä pääosa eli 77 % tekee työtä tuotekehityksessä.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ MUUTTUU – VARMISTETAAN RUOANTUOTANNON EDELLYTYKSET GLOBAALISTI

Borealissa toteutettiin olennaisuusanalyysi vuonna 2016. Kasvinjalostuksella on keskeinen rooli ilmastonmuutokseen sopeutumisessa. Paikallisen lajikejalostuksen merkitys kasvaa erityisesti viljelyn äärialueilla, kuten Suomessa. Boreal on ratkaisevassa roolissa myös silloin, kun maataloustuotannon painopisteissä tapahtuu muutoksia ja esimerkiksi valkuaisomavaraisuuden kohottamiseksi ryhdytään kasvattamaan herneen ja härkäpavun viljelyaloja.

TUNNUSLUKUJA		2016	2015
Liikevaihto	M€	9,8	10,4
Liikevoitto	M€	0,7	0,5
Liikevoittoprosentti	%	7,2	4,8
Taseen loppusumma	M€	11,0	10,5
Omavaraisuusaste	%	74,2	79,3
Nettovelkaantumisaste	%	-22,9	-17,3
Oman pääoman tuotto	%	5,4	5,6
Sijoitetun pääoman tuotto	%	9,0	6,2
Henkilöstö yhteensä 31.12.		62	68
Henkilöstö Suomessa 31.12.		62	68
Osinkosumma	M€	0,3	0,2
Valtion saama osinko	M€	0,2	0,1
Investoinnit	M€	0,6	1,7
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m	3/3	4/3
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	2/3	1/4

Gasum

Gasum Oy

VALTION OMISTUSOSUUS

26,5 % 50,2 %

A-osakkeista Äänivallasta
Gasonia Oy 73,5 % A-osakkeista, 49,8 % äänivallasta

OMISTUKSEN STRATEGINEN INTRESSI

Strateginen intressi on varmistaa kaasun siirron ja kaasujärjestelmän toimivuus kaikissa olosuhteissa

HALLITUS 23.3.2017

Juha Rantanen (pj), Stein Dale, Elina Engman,
Timo Koponen, Charlotte Loid, Päivi Pesola,
Jarmo Väisänen

TOIMITUSJOHTAJA Johanna Lamminen

Gasum on energiayhtiö, joka tuo Suomeen maakaasua energiantuotannon, teollisuuden, kotitalouksien ja maa- ja meriliikenteen käyttöön sekä tuottaa ja jalostaa biokaasua. Biokaasulaitosverkostonsa ansiosta yhtiö on Pohjoismaiden suurin biohajoavien jakeiden käsittelijä. Gasum rakentaa Pohjoismaihin kaasuekosysteemiä maakaasun, nesteytetyn maakaasun (LNG) ja biokaasun ympärille. Gasonia Oy on valtioneuvoston kanslian omistuksessa oleva erityistehäväyhtiö, jolla ei ole muita tehtäviä kuin Gasumin osakkeiden omistaminen.

KAASUN KÄYTTÖMAHDOLLISUUDET LAAJENEVAT

Gasumin liikevaihto laski, sillä maakaasun ja LNG:n myyntihinnat olivat edellisvuotta alhaisempia. Maakaasun kysyntä kärsi alhaisesta sähköhinnasta ja kivihiihen edullisuudesta sekä kiristyneestä verotuksesta johtuen. Maakaasua myytiin siirtoverkon alueella 24 TWh (26). LNG- ja biokaasumarkkinat kehittyivät hyvin, ja etenkin biokaasun myynti kasvoi voimakkaasti. Biokaasun toimitukset ovat silti kaasun kokonaisvolyymeihin nähden vaatimattomia.

Yhtiö investoi laajentaakseen kaasun käyttömahdollisuuksia maantieteellisesti. Suurin osa investoinneista kohdistui Suomen ensimmäiseen LNG-terminaalin, joka otet-

tiin käyttöön syksyllä. Kaasun tankkausasemaverkostoa laajennettiin. Yhtiön liikevoitto parani selvästi. Vertailuvuoden liikevoittoon sisältyy paikallisjakeluverkon myynnistä saatu myyntivoitto. Yritysosot kasvattivat yhtiön taseen loppusummaa. Pitkäaikaisen velan määrä kasvoi, mutta yhtiön taserakenne säilyi riittävän vahvana.

DIGITAALISUUDEN HYÖDYNTÄMISESTÄ TEHOKKUUTTA

Gasumin yritysvastuu on jaettu neljään teemaan: hiili-neutraali tulevaisuus ja innovaatiot, parempi yhteiskunta sidosryhmien kanssa, tulevaisuuden ja toimitusvarmuuden edelläkävijä sekä elinkaarenaikaisten vaikutusten ymmärtäminen. Yhtiön energiaratkaisut auttavat vähentämään energia-alan päästöjä. Yhtiö panostaa biokaasun tuotantoon sekä pyrkii tehostamiseen ja uuden luomiseen digitaalisuuden avulla.

Turvallisuuskulttuuria parannettiin ennaltaehkäisevin keinoin, mikä näkyi turvallisuushavaintojen korkeana lukumääränä. Pitkän aikavälin tavoitteena olevassa kaasuverkoston metaanipäästöjen vähentämisessä edistyi, ja päästöt vähenivät 32 tonnia.

TUNNUSLUKUJA		2016	2015
Liikevaihto	M€	843,4	915,5
Liikevoitto	M€	124,8	126,4
Liikevoittoprosentti	%	14,8	13,8
Taseen loppusumma	M€	1 461,5	1 425,5
Omavaraisuusaste	%	40,8	39,4
Nettovelkaantumisaste	%	102,2	116,0
Oman pääoman tuotto	%	19,2	22,0
Sijoitetun pääoman tuotto	%	11,4	10,6
Henkilöstö yhteensä 31.12.		375	310
Henkilöstö Suomessa 31.12.		309	264
Osinkosumma	M€	50,0	70,0
Valtion saama osinko	M€	50,0	70,0
Investoinnit	M€	147,2	49,6
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m	3/6	2/2
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	2/3	2/2

Kemijoki Oy

VALTION OMISTUSOSUUS

50,1 %

HALLITUS 6.4.2017

Tiina Tuomela (pj), Risto Andsten, Elina Engman,
Tapio Jalonen, Tapio Korpeinen, Pekka Manninen,
Jukka Ohtola

TOIMITUSJOHTAJA

Tuomas Timonen

Kemijoki Oy harjoittaa vesivoiman tuotantoa ja yhtiöllä on 20 voimalaitosta Kemijoessa, Kymijoessa ja Lieksanjoessa. Voimalaitosteho on noin 1150 MW. Yhtiö on käynnistänyt Sierilän voimalaitoksen rakentamisen yksityiskohtaisen valmistelun.

Kemijoki Oy:n tuottama sähkö myydään omistajille omakustannushintaan omistettujen vesivoimaosakkeiden suhteessa. Yhtiö saa lisäksi vuokratuloja ja tuloja taajuusohjattujen reservien myynnistä. Yhtiön toimintamallin muutos valmistui kertomusvuonna. Valvomon siirto Rovaniemeltä Fortumille Espooseen toteutettiin vaiheittain.

ENNÄTYKSELLINEN VESIVOIMAN TUOTANTOVUOSI

Kemijoki Oy:n vuoden 2016 vesivoimantuoantanto oli 5,74 GWh, mikä on yhtiön historian suurin tuotantomäärä. Sähköstä noin 94 prosenttia tuotettiin Kemijoella ja noin 6 prosenttia Kymijoen ja Lieksanjoen voimalaitoksilla.

Yhtiö on tällä hetkellä Suomen merkittävin vesi - ja säätövoiman tuottaja. Voimalaitosten kokonaiskäytettävyys säilyi vuonna 2016 hyvällä tasolla ja oli noin 96 prosenttia. Yhtiön tulos vastasi yhtiöjärjestyksen edellyttämää osinkoa.

YHTIÖ PANOSTAA YMPÄRISTÖNHOITON

Kemijoki Oy:n ympäristövaikutukset syntyvät uusien voimalaitosten rakentamisesta, nykyisten voimalaitosten säätökäytöstä sekä vesistöjen säännöstelystä. Vuonna 2016 käytettiin ympäristöhoitoon 3,6 miljoonaa euroa. Tästä kalatalousvelvoitteiden osuus oli 2,4 miljoonaa euroa.

TUNNUSLUKUJA		2016	2015
Liikevaihto	M€	43,5	38,7
Liikevoitto	M€	-5,3	2,7
Liikevoittoprosentti	%	-12,1	7,0
Taseen loppusumma	M€	477,0	474,2
Omavaraisuusaste	%	14	14
Nettovelkaantumisaste	%	603	481
Oman pääoman tuotto	%	1	1
Sijoitetun pääoman tuotto	%	-1	1
Henkilöstö yhteensä 31.12.		40	44
Henkilöstö Suomessa 31.12.		40	44
Osinkosumma	M€	0,8	0,8
Valtion saama osinko	M€	0,4	0,4
Investoinnit	M€	16,5	33,3
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m	1/6	1/6
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	1/6	1/6

Leijona Catering Oy

VALTION OMISTUSOSUUS

100 %

OMISTUKSEN STRATEGINEN INTRESSI

Turvata puolustusvoimien toiminta tuottamalla tarvittavat ravitsemispalvelut kaikissa oloissa

HALLITUS 17.3.2017

Riitta Laitasalo (pj), Anne Gullsten, Hannu Kuusela, Sinikka Mustakari, Teemu Penttilä, Juha Rannikko

TOIMITUSJOHTAJA

Ritva Paavonsalo

Leijona Catering Oy vastaa kaikista suurimman asiakkaansa Puolustusvoimien ruokapalveluista. Yksi päätehtävistä on Puolustusvoimien ruokahuollon hoitaminen poikkeusoloissa. Yhtiön toisena liiketoiminta-alueena on henkilöstö- ja opiskelijaruokailu. Vuoden 2016 lopussa toimipisteitä oli yli 50.

KESKITTÄMINEN PUOLUSTUSVOIMIEN STRATEGISEEN KUMPPANUUTEEN JA RUOKAPALVELUJEN TARJOAMISEEN

Vuonna 2016 Leijona Cateringin liiketoiminta oli kannattavaa, vaikka yhtiön liikevaihto ja liikevoitto laskivat edellisestä vuodesta. Yhtiö avasi neljä uutta henkilöstöravintolaa. Leijona Cateringin uusien linjausten mukaisesti yhtiö luopuu liiketoiminnastaan yksityisillä markkinoilla.

Yhtiö ennakoii liikevaihdon laskevan alkaneella tilikaudella. Liikevaihdon laskuun vaikuttaa muun muassa yksityisillä markkinoilla toimivista ravintoloista luopuminen. Jatkuvan liiketoiminnan kannattavuuden ennakoidaan pysyvän edelleen hyvänä. Kustannustehokkuuden parantaminen on vuoden 2017 pääteemoja.

Joulukuussa 2016 yhtiö aloitti yhteistoimintaneuvottelut, joiden perusteella tehdään henkilöstövähennyksiä kevään 2017 aikana.

VASTUULLISET TOIMINTATAVAT

Vastuullisuus on yksi Leijona Cateringin arvoista sekä kiinteä osa yhtiön strategiaa ja liiketoiminnan johtamista. Vastuullisuustyö kattaa sosiaalisen, taloudellisen ja ympäristövastuun. Yhtiö saavutti merkittäviä edistysaskeleita erityisesti toimintansa ympäristökuormittavuuden vähentämisessä. Yhtiö jatkoi pitkäjänteistä työtä myös asiakaslähtöisyyden ja tehokkuuden parantamiseksi sekä osaamisen kehittämiseksi. Sekä henkilöstön työtyytyväisyys että asiakastytyväisyys parantuivat edelleen. Vuonna 2016 ei sattunut yhtään vakavaa työtapaturmaa.

TUNNUSLUKUJA		2016	2015
Liikevaihto	M€	71,1	73,5
Liikevoitto	M€	2,5	5,0
Liikevoittoprosentti	%	3,6	6,8
Taseen loppusumma	M€	28,7	27,0
Omavaraisuusaste	%	73,6	76,4
Nettovelkaantumisaste	%	-82,6	-73,7
Oman pääoman tuotto	%	13,1	26,8
Sijoitetun pääoman tuotto	%	10,0	20,8
Henkilöstö yhteensä 31.12.		457	462
Henkilöstö Suomessa 31.12.		457	462
Osinkosumma	M€	5,0	5,0
Valtion saama osinko	M€	5,0	5,0
Investoinnit	M€	1,3	1,4
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m	2/3	6/2
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	3/3	3/3

Meritaito Oy

VALTION OMISTUSOSUUS

100 %

OMISTUKSEN STRATEGINEN INTRESSI

tuottaa Merivoimien varautumiseen sekä valmiuteen liittyvät merenmittauspalvelut kaikissa oloissa

HALLITUS 23.3.2017

Mats Rosin (pj), Taru Keronen, Heikki Martela, Jukka Ohtola, Sanna Sonninen

TOIMITUSJOHTAJA

16.1.2017 asti Jari Partanen, 13.2.2017 alkaen Akif Ali, väliaikainen operatiivisesta toiminnasta vastaava johtaja Tauno Maksniemi

Meritaidon toimialana on vesiväylien hoito, kanavien käyttö ja kunnossapito, ympäristövahinkojen ehkäisemiseen ja torjuntaan liittyvät tehtävät, vesirakentaminen, suunnittelu- ja asiantuntijapalvelut, merenmittaus sekä muut vesiväyliin ja vesirakentamiseen liittyvät tehtävät. Suomessa Meritaito on alansa markkinajohtaja. Meritaidon suurimmat asiakkaat ovat Liikennevirasto ja Suomen ympäristökeskus.

KANNATTAVUUSKÄÄNNE TOTEUTETTAVA

Vuoden 2016 liikevaihto kasvoi 3 prosenttia. Liikevaihtoa kasvatti menestyminen LiVin väylänhoitourakoiden kilpailutuksissa sekä kansainvälisen asiantuntijamyynnin kasvu. Kotimaan merenmittauksen volyymit laskivat edellisen vuoden tapaan. Kansainvälinen (Mareanon) Pohjanmerialuksen urakka kompensoi Livin tilausten laskua. Yhtiön kannattavuus kuitenkin heikkeni liikevaihdon kasvusta huolimatta. Liiketappio kaksinkertaistui edellisestä vuodesta. Investointeja kasvatti väyläalus Leton ja merenmittausalus Pohjanmeren osto ja varustaminen Norjan Mareano mitausprojektiin. Tappiollinen liiketoiminta ja suuret investoinnit heikensivät yhtiön taseasemaa ja maksuvalmiutta.

Jatkossa on erityisen tärkeää saada käännettyä liikevaihto kasvu-uralle sekä saavuttaa merkittäviäkin tehosta-

mishyötyjä. Yhtiö painottaa strategiassaan kansainvälisen kasvun merkitystä erityisesti asiantuntijaliiketoiminnassaan. Yhtiössä on käynnistetty tehostamisohjelma liiketoiminnan tervehtämiseksi. Toimitusjohtaja jätti yhtiön alkuvuodesta ja uuden toimitusjohtajan hakuprosessi on meneillään. Kansainväliseen toimintaan liittyvä alustuki on astunut voimaan Suomessa vuoden 2017 alusta, minkä odotetaan parantavan Meritaidon kilpailukykyä merenmittausurakoissa merkittävästi.

CLEANTECHISTÄ KASVUA

Meritaito pyrkii erottumaan korkealla laadulla sekä panostaa turvalliseen ja ympäristöä säästävään työsuoritukseen. Meritaito on asettanut turvallisuus-, laatu-, eettisyys- ja ympäristötavoitteita. Yhtiö saavutti laatu- ja ympäristötavoitteensa, mutta turvallisuustavoitteet toteutuivat vain vakavien työtapausten osalta. SeaHow-liiketoiminta perustuu vastuullisuuden tuomiin liiketoimintamahdollisuuksiin. Se perustuu tarpeelle suojella ympäristöä sekä hallita ympäristöriskejä. Kansainvälisen liiketoiminnan kasvaessa myös yritysvastuuriskit – ja niiden hallinta vaativat jatkuvaa panostusta.

TUNNUSLUKUJA		2016	2015
Liikevaihto	M€	28,3	27,5
Liikevoitto	M€	-5,0	-2,2
Liikevoittoprosentti	%	-17,6	-8,0
Taseen loppusumma	M€	34,7	29,8
Omavaraisuusaste	%	39,1	61,7
Nettovelkaantumisaste	%	109,2	27,1
Oman pääoman tuotto	%	-32,1	-11,6
Sijoitetun pääoman tuotto	%	-18,8	-8,9
Henkilöstö yhteensä 31.12.		232	226
Henkilöstö Suomessa 31.12.		232	226
Osinkosumma	M€	-	-
Valtion saama osinko	M€	-	-
Investoinnit	M€	6,1	4,2
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m	0/6	0/6
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	2/3	2/3

Motiva Oy

VALTION OMISTUSOSUUS

100 %

OMISTUKSEN STRATEGINEN INTRESSI

Strategisena intressinä on varmistaa puolueettomat asiantuntijapalvelut energiatehokkuuden, uusiutuvan energian ja resurssitehokkuuden edistämiseksi

HALLITUS 28.3.2017

Salla Vainio (pj), Anja Kahri, Petteri Kuuva, Jarmo Muurman, Jukka Ohtola

TOIMITUSJOHTAJA

Hille Hyytiä

Motiva on asiantuntijayritys, joka kannustaa energian ja materiaalien tehokkaaseen ja kestäväan käyttöön. Motiva tarjoaa julkishallinnolle, yrityksille, kunnille ja kuluttajille tietoa, ratkaisuja ja palveluja, joiden avulla ne voivat tehdä resurssitehokkaita, vaikuttavia ja kestäviä valintoja. Resurssitehokkuus tarkoittaa energian, materiaalien, veden ja uusiutuvan energian käyttöä tehokkaasti niin, että ne tuottavat mahdollisimman suurta lisäarvoa ja hyvinvointia kestävästi ottaen huomioon ympäristön, talouden ja sosiaaliset näkökulmat.

Motivan toimitusjohtaja vaihtui lokakuussa 2016 kun toimitusjohtaja Hille Hyytiä aloitti toimitusjohtajan tehtävässä.

TALOUDELLINEN KEHITYS VUONNA 2016

Motiva-konsernin liikevaihto laski noin 21 prosenttia tilikauden 2016 aikana päätyen 6,5 (8,2) miljoonaa euroon. Liikevaihdon laskun taustalla oli edellisvuotta pienemmät asiakastilaukset niin valtion kuin markkinaehtoisienkin työn tilaajien taholta. Toiminnan sopeuttamisesta huolimatta liikevoitto painui -0,2 (0,2) tappiolle. Tappiollisesta tulok-

sesta huolimatta yhtiön tase säilyi vahvana. Konsernin omavaraisuusaste oli 54,1 (56,3) prosenttia. Yhtiö ei maksa osinkoja päätyneeltä tilikaudelta.

YRITYSVASTUU MOTIVASSA

Yhteiskunta- ja yritysvastuu ovat olennainen osa Motivan tuottamia palveluja. Strategiansa mukaisesti Motiva johtaa ja kehittää yritystoimintaansa vastuullisesti edistääkseen kestävästä kehitystä. Yritysvastuu on Motivan liiketoiminnassa merkityksellistä myös sen asiakkaiden tavoitteiden kannalta, sillä sen toiminta tähtää ympäristöhaittojen vähentämiseen ja resurssitehokkuuden parantamiseen.

Energia- ja materiaalitehokkuus ovat keskeisiä keinoja hillitä ilmastomuutosta kansantaloudessa, yrityksissä ja kotitalouksissa. Energia- ja materiaalitehokkuuden merkitys kasvaa ympäristönsuojelussa, luonnonvarojen säästämässä ja yritysten kilpailutekijöinä jatkuvasti. Motivalla on keskeinen rooli yhteiskunnan resurssitehokkuuden ja sen myötä yritysten kilpailukykyyn parantamisessa.

TUNNUSLUKUJA		2016	2015
Liikevaihto	M€	6,5	8,2
Liikevoitto	M€	-0,2	0,2
Liikevoittoprosentti	%	-2,8	2,3
Taseen loppusumma	M€	3,6	4,3
Omavaraisuusaste	%	54,1	56,3
Nettovelkaantumisaste	%	-84,2	-47,4
Oman pääoman tuotto	%	-9,1	6,3
Sijoitetun pääoman tuotto	%	-7,9	8,9
Henkilöstö yhteensä 31.12.		67	74
Henkilöstö Suomessa 31.12.		67	74
Osinkosumma	M€	0	0,3
Valtion saama osinko	M€	0	0,3
Investoinnit	M€	0,008	0,06
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m	6/0	5/1
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	2/3	2/3

Nordic Morning Oyj

VALTION OMISTUSOSUUS

100 %

OMISTUKSEN STRATEGINEN INTRESSI

Ei strategista intressiä

HALLITUS 21.3.2017

Per Sjödel (pj), Ingrid Jonasson Blank,
Maritta Iso-Aho, Anni Ronkainen,
Jukka Ruuska, Petri Vihervuori

TOIMITUSJOHTAJA

Anne Årneby

Nordic Morning on markkinointiviestintään keskittyvä yritys, jonka nykyiset kotimarkkinat ovat Suomi ja Ruotsi. Konsernin palvelut sisältävät niin kustannus- kuin painotoimintaakin, mutta kasvu painottuu digitaaliseen liikevaihtoon.

Digitaaliset palvelut sisältävät strategista konsultointia ja palvelujen suunnittelua mutta myös datan hallintaa ja digitaalisia markkinointitekniikoita. Nordic Morning tarjoaa datavetoisia palveluita, joissa yhdistyvät strateginen sisältö, käyttäjälähtöinen muotoilu, optimaalinen näkyvyys ja asiakasdialogi. Nordic Morning osti data-analytiikkaan erikoistuneen CountQuest Interactive AB:n maaliskuussa 2016.

Yhtiö nimitti uuden toimitusjohtaja Anne Årnebyn loka-kuussa 2016.

TALOUDELLINEN KEHITYS VUONNA 2016

Konsernin liikevaihto laski 1,4 prosenttia vuonna 2016 ja oli 103,4 (104,9) miljoonaa euroa. Liikevaihdosta 40 (39) prosenttia tuli Suomesta ja 60 (61) prosenttia Ruotsista. Liikevaihtoa laskivat painoliiketoiminnan järjestelyt Ruotsissa sekä Content -liiketoiminnan supistuminen.

Konsernin raportoitu liikevoitto oli -14,3 (-0,2) miljoonaa euroa. Tulokseen sisältyy kertaluonteisia eriä yhteensä -12,4 (-0,2) miljoonaa euroa. Konsernin liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä oli -1,9 (-0,1) miljoonaa euroa. Negatiivisen tuloksen seurauksena konsernin tase heikentyi. Omavaraisuusaste laski 36,3 (48,6) prosenttiin. Yhtiö jakoi osinkoa valtiolle 2,0 miljoonaa euroa eli saman verran kuin edelliseltäkin tilikaudelta.

YRITYSVASTUU NORDIC MORNINGISSA.

Konsernin yritysvastuu pohjautuu kolmeen perusasiaan, jotka ovat: ihmiset, tulos ja planeetta. Näiden vastinparit yritysvaluu-strategiassa ovat sosiaalinen, taloudellinen ja ympäristövastuu. Yritysvastuu on integroitu konsernin strategiaan. Vuonna 2016 yhtiö päätti seuraavista KPI-mittareista, joilla se pyrkii seuraamaan edellä mainittujen kolmen perusasian kehittymistä. Nämä KPI-mittarit ovat: lisäarvo per työntekijä, työntekijän halukkuus suositella yhtiötä työnantajana sekä hiilijalanjäljen alentaminen.

TUNNUSLUKUJA		2016	2015
Liikevaihto	M€	103,4	104,9
Liikevoitto	M€	-14,3	-0,2
Liikevoittoprosentti	%	-13,8	-0,2
Taseen loppusumma	M€	54,6	75,7
Omavaraisuusaste	%	36,3	48,6
Nettovelkaantumisaste	%	30,9	27,6
Oman pääoman tuotto	%	-54,3	-0,6
Sijoitetun pääoman tuotto	%	-37,7	-0,3
Henkilöstö yhteensä 31.12.		653	709
Henkilöstö Suomessa 31.12.		263	271
Osinkosumma	M€	2,0	2,0
Valtion saama osinko	M€	2,0	2,0
Investoinnit	M€	5,3	7,8
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m	4/7	3/7
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	3/3	3/3

Patria

Patria Oyj

VALTION OMISTUSOSUUS:

50,1 %

OMISTUKSEN STRATEGINEN INTRESSI

Strateginen intressi on turvata puolustusvoimien toiminta tuottamalla välttämättömiä puolustustarvikkeita ja palveluja kaikissa oloissa

HALLITUS 8.5.2017

Christer Granskog (pj), Harald Aarø, Marko Hyvärinen, Geir Håøy, Eirik Lie, Päivi Marttila, Ari Puheloinen, Janne Sølvi Weseth

TOIMITUSJOHTAJA

Olli Isotalo

Patria Oyj on kansainvälisesti toimiva puolustus-, turvallisuus- ja ilmailualan elinkaaren tukipalvelujen ja teknologiaratkaisujen tuottaja. Yhtiön asiakkaita ovat eri maiden puolustusvoimat, viranomaiset ja siviilisektorin toimijat. Patrian tuotteisiin kuuluvat muun muassa panssaroidut pyöräajoneuvot, kranaatinheitinjärjestelmät ja järjestelmäintegraatiot. Puolustustarvikkeiden ja niiden huollon osuus vuoden 2016 liikevaihdosta oli 95 (93) prosenttia ja siviilituotteiden osuus viisi (7) prosenttia.

ELINKAARIHANKKEET KASVATTIVAT LIIKEVAIHTOA

Maailmanpoliittisen turvallisuustilanteen muutos vilkastutti puolustusteollisuusmarkkinoita, mutta samaan aikaan kilpailu markkinoilla kiristyi. Patrian liikevaihto kasvoi, kun useat käynnissä olleet kalustojen elinkaaren tuen hallintaan liittyvät hankkeet etenivät suunnitellusti ja Millogin toiminta laajeni. Keskeisiin hankkeisiin lukeutui esimerkiksi vuoden lopussa päätökseen saatu, Aviation-yksikön Suomen Ilmavoimille toteuttama Hornet-hävittäjien elinkaaripäivitys. Land-liiketoimintayksikkö puolestaan sai merkittävän pyöräajoneuvotilauksen Arabiemiraattien puolustusvoimilta. Konsernin liikevaihdosta 41 (31) prosenttia

kertyi Suomen ulkopuolelta. Liikevaihdon kasvun myötä myös konsernin suhteellinen kannattavuus parani. Tase asema vahvistui edelleen ja konserni on lähes nettovelaton.

Suomen valtion ja norjalaisen Kongsberg Defence & Aerospace AS:n välinen osakekauppa viimeisteltiin toukokuussa 2016. Kaupan myötä Kongsbergistä tuli Patrian vähemmistöomistaja 49,9 prosentin osuudella. Uusi omistusrakenne voi avata Patrialle uusia markkinoita ja liiketoimintamahdollisuuksia.

KONGSBERGIN KANSSA YHTEISTYÖTÄ EETTISTEN TOIMINTATAPOJEN KEHITTÄMISESSÄ

Patrian toiminnan perusta on eettisyys. Eettistä toimintaa kehitettiin yhteistyössä uuden vähemmistöomistajan kanssa jakamalla parhaita toimintatapoja. Sosiaalisessa vastuussa painopiste oli työkyvyn varmistamisessa. Tapaturmataajuutta onnistuttiin alentamaan aktiivisilla toimenpiteillä.

TUNNUSLUKUJA		2016	2015
Liikevaihto	M€	489,9	427,7
Liikevoitto	M€	74,6	46,8
Liikevoittoprosentti	%	15,2	10,9
Taseen loppusumma	M€	491,7	475,8
Omavaraisuusaste	%	58,3	49,7
Nettovelkaantumisaste	%	8,8	15,9
Oman pääoman tuotto	%	28,0	17,7
Sijoitetun pääoman tuotto	%	27,3	18,5
Henkilöstö yhteensä 31.12.		2 750	2 754
Henkilöstö Suomessa 31.12.		2 631	2 634
Osinkosumma	M€	31,2	13,9
Valtion saama osinko	M€	15,6	13,9
Investoinnit	M€	16,5	23,9
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m	2/7	2/6
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	2/6	2/3

Posti Group Oyj

VALTION OMISTUSOSUUS

100 %

OMISTUKSEN STRATEGINEN INTRESSI

Strategisena intressinä on Postipalvelujen tuottaminen kaikkialla Suomessa

HALLITUS 27.3.2017

Markku Pohjola (pj), Eero Hautaniemi, Petri Järvinen, Petri Kokko, Kirsi Nuotto, Marja Pokela, Suvi-Anne Siimes, Arja Talma

TOIMITUSJOHTAJA

Heikki Malinen

Posti-konserni on palveluyritys, joka toimittaa postin ja logistiikan ratkaisut. Yhtiön tavoitteena on olla asiakkaiden ensisijainen valinta postin ja logistiikan tarjoajana. Posti tavoittelee strategiassaan uudistumista ja kasvua uusissa palveluissa.

Posti osti elokuussa 2016 lämpösäädelyyn logistiikkaan erikoistuneen Veine Groupin ja lokakuussa elintarvikekuljetukseen erikoistuneen Kuljetus Kovalainen Oy:n. Venäjällä Posti osti maaliskuussa kuriiryhtiö OOO Maxipostin ja Saksassa OpusCapita osti ohjelmistoyhtiö j Catalog Software AG:n.

Postin yleispalvelu poistui 31.10.2016 kotimaan pakeista, mutta koskee edelleen kotimaasta ulkomaille lähetettäviä enintään 10 kilon postipaketteja koko Suomessa pl. Ahvenanmaa.

TALOUDELLINEN KEHITYS VUONNA 2016

Konsernin liikevaihto laski 2,6 prosenttia vuonna 2016. Vuoden viimeisellä neljänneksellä liikevaihto kasvoi 5,4 prosenttia. Postin liikevaihdosta 96 prosenttia tulee yrityksiltä ja yhteisöiltä. Tärkeimmät asiakastoimialat ovat kauppa, palvelut ja media.

Konsernin raportoitu liikevoitto aleni 30,7 (54,8) miljoonaan euroon. Oikaistu liikevoitto oli lähes edellisvuoden tasolla 47,1 (47,6) miljoonassa eurossa. Vuoden 2016 eriyserät olivat 10,6 (40,8) miljoonaa euroa.

Konsernin tase vahvistui ja omavaraisuusaste nousi 54,9 (46,9) prosenttiin. Nettovelkaantumisaste painui -13,6 (-10,8) prosenttiin. Posti maksaa valtiolle 60 (18) miljoonan euron osingot tilikaudelta 2016.

YRITYSVASTUU POSTISSA

Posti on jakanut yritysvastuun neljään osa-alueeseen. Nämä ovat yhteiskunnallinen vastuu, henkilöstövastuu, ympäristövastuu ja taloudellinen vastuu. Konsernin olenaisuusanalyysin pohjalta Posti on määritellyt tärkeimmiksi osa-alueiksi vastuullisena palvelutarjoajana toimiminen, kestävä liiketoiminta, arvon tuottaminen asiakkaille ja sitoutuneet moniosaajat. Osa-alueet eivät ole erillisiä, vaan niillä on myös keskinäisiä yhtymäkohtia. Konserni on asettanut kullekin osa-alueelle mitattavat tavoitteet, jotka nivoutuvat konsernin strategiaan.

TUNNUSLUKUJA		2016	2015
Liikevaihto	M€	1 607,6	1 650,3
Liikevoitto	M€	30,7	54,8
Liikevoittoprosentti	%	1,9	3,3
Taseen loppusumma	M€	1 185,6	1 311,9
Omavaraisuusaste	%	54,9	46,9
Nettovelkaantumisaste	%	-13,6	-10,8
Oman pääoman tuotto	%	3,9	6,2
Sijoitetun pääoman tuotto	%	5,4	8,0
Henkilöstö yhteensä 31.12.		20 497	21 598
Henkilöstö Suomessa 31.12.		16 052	16 874
Osinkosumma	M€	60,0	18,0
Valtion saama osinko	M€	60,0	18,0
Investoinnit	M€	100,4	66,8
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m	3/7	3/5
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	4/4	4/4

RASKONE

Raskone Oy

VALTION OMISTUSOSUUS

85 %

Governia Oy 15 %

HALLITUS 13.3.2017

Kai-Petteri Purhonen (pj), Sinikka Mustakari,
Ilpo Nuutinen, Anu Ora, Klaus Sundström

TOIMITUSJOHTAJA

Timo Seppä

Raskone tuottaa asiakkailleen hyötyajoneuvojen elinkaari- ja palveluja. Raskone on Suomen suurin hyötyajoneuvojen kunnossapitoon erikoistunut yritys. Sen 19:llä eri paikkakunnalla sijaitsevat korjaamot muodostavat verkoston, joka kattaa koko maan. Yhtiö tarjoaa raskaiden ajoneuvojen, perävaunujen, työkoneiden, henkilö- ja pakettiautojen sekä päällirakenteiden huoltopalveluja. Toiminta perustuu monimerkkiosaamiseen, ja yhtiö on merkki-riippumaton.

LIIVEVAIHTO KÄÄNTYI KASVUUN

Raskoneen toimialalla oli elpymisen merkkejä vuonna 2016. Liiketoiminnan kannalta oleellinen indikaattori, maantieliikenteen kuljetussuoritus, kasvoivat noin 15 prosenttia vuoden aikana. Myös hyötyajoneuvojen myynti kasvoi. Raskoneen liikevaihto kääntyi monen negatiivisen vuoden jälkeen yhdeksän prosentin kasvuun. Yhtiö panosti aktiiviseen myyntityöhön ja uusiin palvelukonsepteihin. Liiketulos parani noin 1,4 miljoonalla eurolla ja oli niukasti voitollinen. Yhtiö tehosti prosesseja ja karsi kiinteistö- ja kuluja. Liiketulokseen sisältyy kertaluonteisia henkilöstöön liittyviä sopeuttamiskuluja ja kuluvarauksia.

Raskoneen liiketoiminta Helsinki-Vantaan lentokentällä on siirtynyt liiketoimintakauppana korjaamon suurimmalle

asiakkaalle, Swissport Oy:lle, joka päätti ottaa korjaamotoiminnan omaan haltuunsa vuoden 2017 alusta alkaen.

EDISTYMISTÄ TYÖTURVALLISUUDESSA

Henkilöstön ammattitaito on Raskoneen keskeinen kilpailutekijä, ja yhtiö panostaa mekaanikkojen osaamisen ylläpitämiseen. Yhtiön työilmapiiri kehittyi positiivisesti. Sen ylläpitämiseksi yhtiö panostaa esimieskoulutuksiin ja kehityskeskusteluvalmennuksiin. Työturvallisuusriskit kartoitettiin jokaisessa toimipisteessä. Erityistä huomiota kiinnitettiin suojalasien käyttöön. Tapaturmataajuus aleni edelleen aiempina vuosina toimintatapoihin tehtyjen muutosten ansiosta. Yhtiön energiankulutus pieneni kiinteistöjen käyttöä tehostamalla ja siirtymällä osalla korjaamoista LED-valaisimiin. Jätteiden hyötykäyttösuhteet parani. Vakaampi taloudellinen tilanne antaa yhtiölle mahdollisuuden panostaa yritys vastuun kehittämiseen.

TUNNUSLUKUJA		2016	2015
Liikevaihto	M€	65,5	60,3
Liikevoitto	M€	0,1	-1,3
Liikevoittoprosentti	%	0,1	-2,1
Taseen loppusumma	M€	21,7	20,8
Omaraisuusaste	%	15,4	16,0
Nettovelkaantumisaste	%	145,9	159,6
Oman pääoman tuotto	%	0,4	-52,8
Sijoitetun pääoman tuotto	%	0,7	-9,8
Henkilöstö yhteensä 31.12.		482	482
Henkilöstö Suomessa 31.12.		482	482
Osinkosumma	M€	0	0
Valtion saama osinko	M€	0	0
Investoinnit	M€	0,7	0,6
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m	1/4	1/4
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	2/3	2/3

Suomen Lauttaliikenne Oy

VALTION OMISTUSOSUUS

100 %

OMISTUKSEN STRATEGINEN INTRESSI

Lossi- ja lauttapalvelujen varmistaminen osana yleistä tieverkkoa

HALLITUS 23.3.2017

Juha Heikinheimo (pj), Pekka Hurtola,
Kati Niemelä, Matti Pajula, Annika Parkkonen

TOIMITUSJOHTAJA

Mats Rosin

Suomen Lauttaliikenne vastaa valtion lossi- ja lauttapalveluista osana yleistä tieverkkoa yhteensä 44 reitillä. Yhtiön suurin asiakas on Varsinais-Suomen ELY-keskus. Konsernin aluksilla kuljetetaan vuosittain miljoonia ajoneuvoja ja matkustajia.

VAKAATA TULOSKEHITYSTÄ

Yhtiön markkina-asema säilyi vahvana ja liikevaihto sekä tulos säilyivät vakaana ja hyvällä tasolla vuonna 2016. Yhtiö tuo kesällä 2017 liikenteeseen Suomen ensimmäisen hybridilautan. Alus kulkee maasähköllä ja tulee parantamaan liikennöintiä Parainen-Nauvo reitillä. Investoinnit kasvoivat selkeästi edellisestä vuodesta. Yhtiö tase säilyi kuitenkin vahvana ja rahoitusasema erinomaisena. Yhtiö jatkaa kalustonsa uudistamista myös lähivuosina.

Suomen Lauttaliikenteen haasteena on kiristynyt kilpailu. Yhtiön suurin asiakas on Varsinais-Suomen ELY-keskus ja muita asiakkaita ovat yksityistiekunnat ja aluskalusta vuokraavat toimijat. ELY:n tavoitteena on saada alalle uusia palveluntarjoajia ja kilpailua. Tilanne edellyttää yhtiöltä jatkuvaa kustannustehokkuuden parantamista ja toiminnan jatkuvaa kehitystä myös vastaisuudessa. Yhtiö

onkin panostanut kunnossapidon tehostamiseen sekä prosessien digitalisointiin. Erityisesti meriliikenteen digitalisaatio ja innovatiiviset tietotekniset ratkaisut muokkaavat tulevaisuutta.

ALUSKANNAN UUDISTUMINEN TUKEE KESTÄVÄN KEHITYKSEN TAVOITTEIDEN SAAVUTTAMISTA

Suomen Lauttaliikenteen osalta yritys vastuussa korostuu alus- ja matkustajaturvallisuus, korkea laatu ja toimintavarmuus sekä ympäristövastuu; sekä ympäristöturvallisuus että polttoaineista johtuvien päästöjen vähentäminen. Aluskannan uudistuessa kestävä kehitys noudattavat uudisrakennukset ovat tässä myös avainasemassa. Yhtiö pyrkii vähentämään hiilijalanjälkeään merkittävästi seuraavien vuosien aikana. Asiakastytyväisyys oli erinomaisella tasolla. Tapaturmataajuus nousi edelliseen vuoteen verrattuna, mikä edellyttää panostuksia turvallisuuteen myös vastaisuudessa.

TUNNUSLUKUJA		2016	2015
Liikevaihto	M€	50,8	49,6
Liikevoitto	M€	9,4	9,5
Liikevoittoprosentti	%	18,5	19,2
Taseen loppusumma	M€	58,9	57,2
Omavaraisuusaste	%	76,4	74,4
Nettovelkaantumisaste	%	-34,3	-47,9
Oman pääoman tuotto	%	17,9	18,5
Sijoitetun pääoman tuotto	%	22,0	23,2
Henkilöstö yhteensä 31.12.		304	298
Henkilöstö Suomessa 31.12.		304	298
Osinkosumma	M€	6,0	6,0
Valtion saama osinko	M€	6,0	6,0
Investoinnit	M€	10,4	0,5
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m	2/6	2/7
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	2/3	2/3

Suomen Rahapaja Oy

VALTION OMISTUSOSUUS

100 %

OMISTUKSEN STRATEGINEN INTRESSI

Ei strategista intressiä

HALLITUS 28.3.2017

Hanna Maria Sievinen (pj), Pekka Hurtola,
Pekka Leskinen, Riitta Mynttinen,
Ari Viinikkala, Anna Maija Wessman

TOIMITUSJOHTAJA

Jonne Hankimaa

Suomen Rahapaja -konserni suunnittelee, markkinoi ja valmistaa metallirahoja, kolikkoaihioita, keräily- ja lahjarahoja sekä rahasarjoja. Yhtiö on euroalueen vahvin rahapaja ja yksi maailman suurimmista kolikkoviejistä, jonka kohdemarkkina-alueet ovat Eurooppa, Aasia, Afrikka ja Latinalainen Amerikka. Yhtiön käyttöraha- ja aihioasiakkaita ovat eri maiden keskuspankit, valtiovarainministeriöt sekä rahapajat. Juhlarahojen osalta yhtiö palvelee niin kuluttaja- kuin jälleenmyyjäasiakkaita.

Suomen Rahapajan toimitusjohtaja vaihtui kun Jonne Hankimaa aloitti tehtävässä elokuussa 2016.

TALOUDELLINEN KEHITYS VUONNA 2016

Suomen Rahapaja -konsernin liikevaihto laski 25 prosentilla tilikauden 2016 aikana päätyen 66,6 (88,2) miljoonaan euroon. Liikevaihdon laskuun vaikutti merkittävästi aihiotuotannon volyymin lasku, mistä osa johtui joidenkin merkittävien tarjouskilpailujen siirtymisestä vuodelle 2017. Sekä käyttörahojen että keräilytuotteiden volyymit nousivat edellisvuodesta. Viennin osuus konsernin liikevaihdosta on 95 prosenttia. Konsernin liiketappio supistui ollen -1,6 (-3,7) miljoonaa euroa. Konsernin oma-

varaisuusaste oli 45,0 (47,7) prosenttia. Yhtiö ei maksa osinkoa tilikaudelta.

YRITYSVASTUU SUOMEN RAHAPAJASSA

Vuonna 2016 Suomen Rahapaja määritteli yritys vastuun yhdeksi pitkäjänteisen liiketoiminnan kulmakiviksi. Konsernin tavoitteena on, että kaikista seitsemästä vastuullisuuden ydinaiheesta: ihmisoikeuksista, oikeudenmukaisista toimintatavoista, organisaation hallintotavasta, ympäristöstä, kuluttaja-asioista, yhteisön toimintaan osallistumisesta ja yhteisön kehittämisestä ja työelämän käytännöistä on vuoden 2017 alkuun mennessä tehty itsearviointi vastuullisuuden tasosta ja sen tärkeydestä yhtiön toiminnan kannalta. Tämän jälkeen keskeiset sidosryhmät otetaan mukaan vastuullisuuden priorisointiin ja sidosryhmien kannalta merkittävät tunnusluvut arvioidaan olennaisuusanalyysin pohjalta. Vastuullisuus ja luotettavuus korostuvat erityisesti asiakasvaatimuksissa.

TUNNUSLUKUJA		2016	2015
Liikevaihto	M€	66,6	88,2
Liikevoitto	M€	-1,6	-3,7
Liikevoittoprosentti	%	-2,5	-4,2
Taseen loppusumma	M€	64,8	67,5
Omavaraisuusaste	%	45,0	47,7
Nettovelkaantumisaste	%	79,5	78,2
Oman pääoman tuotto	%	-7,4	-12,8
Sijoitetun pääoman tuotto	%	-2,9	-5,8
Henkilöstö yhteensä 31.12.		173	181
Henkilöstö Suomessa 31.12.		65	63
Osinkosumma	M€	0	0
Valtion saama osinko	M€	0	0
Investoinnit	M€	2,2	1,6
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m	4/2	4/2
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	3/3	3/3

Suomen Siemenperunakeskus Oy

VALTION OMISTUSOSUUS

22 %

OMISTUKSEN STRATEGINEN INTRESSI

Kasvinterveyden edistäminen ja huoltovarmuuden ylläpito tuottamalla tervettä ja Suomen olosuhteisiin soveltuvaa siemenperuna-aineistoa

HALLITUS 19.10.2016

Ossi Paakki (pj), Kauko Matinlauri, Antti Lavonen, Jouko Lähteenoja, Alf-Håkan Romar, Jyrki Siira

TOIMITUSJOHTAJA

Paula Ilola

Suomen Siemenperunakeskus Oy (SPK) on kotimaista siemenperunaa tuottava yritys, jonka toimialana on perunalajikkeiden siemenaineiston puhdistus ja ylläpito sekä perus- ja sertifioitun siemenen tuotanto, pakkaus ja markkinointi.

UUSIEN MENETELMIEN KAUPALLISTAMINEN

SPK:n tilikauden 1.12.2015 – 31.7.2016 liikevaihto 2,8 (3,2) miljoonaa euroa jäi edellisen tilikauden tasosta johdun edellisvuotta lyhyemmästä tilikaudesta. Liiketulos kääntyi voitolliseksi ja oli 0,1 (-0,4) miljoonaa euroa, kun kustannuksia pystyttiin karsimaan liikevaihdon pienenemisen kanssa samassa suhteessa.

Yhtiön näkymät ovat vakaat, mutta marginaalit ovat pienet. Yhtiön tulos on täysin riippuvainen perunan kasvu-kaudesta ja markkinahinnasta. SPK pyrkii uusien menetelmien avulla lisäämään liikevaihtoaan ja parantamaan kannattavuuttaan.

Maa-alueiden arvonkorotus edellisellä tilikaudella nosti omavaraisuusastetta, joka oli 66,5 (47,9) %.

Yhtiö on jatkanut siemenperunan tuotantoon liittyvän aeroponisen menetelmän kehittämistä ja kaupallistamista. Aeroponinen menetelmä nostaa mukuloiden määrän kymmenkertaiseksi. Lisäksi menetelmä on kustannustehokas ja mahdollistaa uusien lajikkeiden tuomisen markkinoille nopeasti. Menetelmä on herättänyt myös paljon kansainvälistä huomiota. Kesällä 2016 aeroponista tuotantoa laajennettiin kaksinkertaiseksi. Laajennusta on edelleen tarkoitus jatkaa tulevana kesänä 2017 loppukesästä.

KASVITAUTIEN EHKÄISY

SPK toteuttaa yritysvastuuta kasvitautilien ehkäisemisen ja huoltovarmuuden edistämisen kautta. Yhtiö osallistuu perunan viljelyä ja kasvitauteja koskeviin alueellisiin ja valtakunnallisiin tutkimuksiin sekä kansainväliseen Tunisian hankkeeseen.

TUNNUSLUKUJA		2016	2015
Liikevaihto	M€	2,8	3,3
Liikevoitto	M€	0,1	-0,4
Liikevoittoprosentti	%	3,7	-11,1
Taseen loppusumma	M€	3,3	4,3
Omavaraisuusaste	%	66,5	47,9
Nettovelkaantumisaste	%	41,4	50,8
Oman pääoman tuotto	%	3,8	-19,7
Sijoitetun pääoman tuotto	%	3,3	-13,5
Henkilöstö yhteensä 31.12.		14	13
Henkilöstö Suomessa 31.12.		14	13
Osinkosumma	M€	0,0	0,0
Valtion saama osinko	M€	0,0	0,0
Investoinnit	M€	0,0	0,1
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m	4/3	4/2
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	0/6	0/6

Suomen Viljava Oy

VALTION OMISTUSOSUUS

100 %

OMISTUKSEN STRATEGINEN INTRESSI

kilpailuneutraalilla tavalla varmistaa viljan varastointi- ja käsittelymarkkinoiden toimivuus sekä ruokaketjun huoltovarmuuteen ja EU:n interventiotoimintaan liittyvien tehtävien häiriöttömyys

HALLITUS 27.3.2017

Petri Alava (pj), Thomas Isaksson, Esko Pyykkönen, Helena Tammi, Tanja Viljanen

TOIMITUSJOHTAJA

Pasi Lähdetie

Suomen Viljava Oy on viljan sekä muiden viljatyypisten tuotteiden varastointiin ja käsittelyyn erikoistunut yhtiö.

VILJAVA HAKEE LIIKEVAIHDON KASVUA

Vuonna 2016 viljaa oli markkinoilla selvästi edellisvuosia vähemmän, vaikka Huoltovarmuuskeskuskin vähensi viljan varmuusvarastoja. Kuitenkin syksyllä 2016 oli viljan vienti viljasadon määrään nähden vilkasta. Koko vuoden viljan käsittelyvolyymit olivat runsaat 20 % pienemmät, keskivaraustaso 5 % alempi ja vuoden lopun varastot 10 % pienemmät kuin vuonna 2015. Maitojauheen interventiovarastointivolyymit sen sijaan kasvoivat.

Vuoden 2017 viljan varastotason odotetaan jäävän selvästi vuotta 2016 alemmaksi. Liikevaihdon odotetaan vuonna 2017 jäävän vuotta 2016 pienemmäksi. Myös liiketulos jää alemmaksi johtuen mittavasta investointiohjelmasta, joka lisää poistoja.

Vuoden 2016 aikana toimintamalleja ja organisaatiota uudistettiin ja henkilöstön määrää vähennettiin neljänneksellä. Tehtiin myös merkittäviä liiketoiminnan

kehittämisinvestointeja kuten viljan pölyä käyttävä biolämpöaitos Korialle, aloitettiin puupelletin varastointi Kokemäellä ja tasovaraston muutostyöt puupelletin varastointiin ja käsittelyyn Turengissa sekä hankittiin Raumalle uusi kuljetinlinjasto ja laivalastain.

Vuonna 2017 haetaan liikevaihdon kasvua kehittämällä viljaliiketoimintaa kohdennetuilla investoinneilla. Muun varastointi- ja käsittelyliiketoiminnan kasvua haetaan olemassa olevien varastotilojen käyttöasteen nostolla, uusilla varastoitavilla tuotteilla, bioenergian myynnillä sekä alihankintavolyymien lisäämisellä.

YRITYSVASTUUN OSANA YHTIÖN STRATEGIAN TOTEUTUSTA JA JOHTAMISJÄRJESTELMÄÄ

Jotta yritys voisi olla kannattava, kilpailukykyinen, elinvoimainen ja menestyvä myös pitkällä tähtäimellä, sen tulee toimia ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestäväällä tavalla. Vastuullisen johtamisen toteutumiseksi on asetettu mittarit palvelutuotannon, ihmisten, ympäristön ja paikallisuuden osalta.

TUNNUSLUKUJA		2016	2015
Liikevaihto	M€	17,5	19,7
Liikevoitto	M€	4,0	3,6
Liikevoittoprosentti	%	23,0	18,2
Taseen loppusumma	M€	25,2	22,1
Omavaraisuusaste	%	78,4	89,6
Nettovelkaantumisaste	%	0,1	2,5
Oman pääoman tuotto	%	16,6	12,8
Sijoitetun pääoman tuotto	%	17,9	16,5
Henkilöstö yhteensä 31.12		60	87
Henkilöstö Suomessa 31.12		60	87
Osinkosumma	M€	3,3	3,3
Valtion saama osinko	M€	3,3	3,3
Investoinnit	M€	4,2	2,9
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m	1/2	1/6
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	2/3	2/3

TAPIO

Tapio Oy

VALTION OMISTUSOSUUS

100 %

OMISTUKSEN STRATEGINEN INTRESSI

Varmistaa metsätalouden käyttöön suomalaisiin olosuhteisiin sopivaa ja hyvänlaatuista metsäpuiden siemenaineistoa, niin että pitkän ajan huoltovarmuus huomioidaan

HALLITUS 30.3.2017

Anne Ilola (pj), Tuula-Riitta Markkanen, Matti Mäkelä, Timo Piekkari, Marja Pokela

TOIMITUSJOHTAJA

Panu Kallio 2.5.2016 alkaen

Tapio-konserniin kuuluu valtiolle asiantuntijapalveluita tuottavan emoyhtiön lisäksi Metsäkustannus Oy sekä Tapio Silva Oy, jonka liiketoimintakokonaisuuteen kuuluu asiantuntijapalveluiden lisäksi siementuotantoliiketoiminta. Tapio Oy:n suurin asiakas on maa- ja metsätalousministeriö.

KANNATTAVA KASVU PÄIVITETYN STRATEGIAN YTIMESSÄ

Vuosi 2016 oli konsernin toinen toimintavuosi osakeyhtiönä. Vuotta leimasi edellisvuoden tavoin palveluiden tuotteistaminen ja digitalisoiminen. Yhtiö päivitti strategiansa, joka tavoittelee kannattavaa kasvua sekä yhä yhtenäisempää Tapio-konsernia. Konsernisynergioiden hyödyntämiseen panostettiin, mutta työ jatkuu myös tulevaisuudessa. Yhtiö luopui osakkuusyhtiö Pohjan-Taimen omistuksesta, mikä osaltaan auttoi liiketoiminnan fokusoimisessa. Emoyhtiö tuottaa konsultointipalveluita pääasiassa maa- ja metsätalousministeriölle in-house yhtiönä. Konsultoinnin osuus koko konsernin liikevaihdosta oli 22 %. Merkittävimmän osan liikevaihdosta muodosti Media-liiketoiminta, jonka osuus oli 43 %.

Kilpailutilanne säilyi edelleen tiukkana ja yhtiön liikevaihto laski hieman edellisen vuoden tasosta. Kannattavuutta painoi liiketoiminnan uudelleenorganisointiin liittyvät kertaluontoiset erät sekä osakkuusyhtiön myyntiin liittynyt alaskirjaus. Operatiivinen tulos oli positiivinen. Jatkossa Tapion kohdalla korostuukin kannattavan kasvun hakemisen lisäksi konsernisynergioiden hyödyntäminen ja kustannustehokkuuden ja kilpailukyvyyn parantaminen entisestään.

KESTÄVÄSTÄ METSÄNKÄYTÖSTÄ JA -HOIDOSTA KASVUA

Yhtiö tuottaa ratkaisuja kestävänsä metsäbiotalouden varmistamiseksi. Tapion liiketoiminta perustuukin biotalouden ja metsien kestävänsä ja vastuullisen käytön tuomille liiketoimintamahdollisuuksille sekä kestävien ratkaisujen löytämiselle asiakkaalle. Uudet energia- ja ilmastotavoitteet tulevat lisäämään puun käyttöä. Tarve varmistaa metsien kestävä käyttö ja hoito korostunevat siten tulevaisuudessa. Asiantuntijaorganisaatiossa henkilöstön osaaminen ja hyvinvointi luonnollisesti korostuvat kilpailukyvyyn varmistamisen avaintekijöinä.

TUNNUSLUKUJA		2016	2015
Liikevaihto	M€	9,0	9,1
Liikevoitto	M€	-0,4	0,1
Liikevoittoprosentti	%	-4,5	0,6
Taseen loppusumma	M€	14,7	15,4
Omavaraisuusaste	%	62	63
Nettovelkaantumisaste	%	-39,8	-54,7
Oman pääoman tuotto	%	-4,9	0,1
Sijoitetun pääoman tuotto	%	-3,9	1,6
Henkilöstö yhteensä 31.12.		56	54
Henkilöstö Suomessa 31.12.		56	54
Osinkosumma	M€	0	0,01
Valtion saama osinko	M€	0	0,01
Investoinnit	M€	0,3	1,1
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m	3/3	3/3
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	3/1	3/1

Vapo Oy

VALTION OMISTUSOSUUS

50,1 %

OMISTUKSEN STRATEGINEN INTRESSI

Varmistaa kotimaisten polttoaineiden saatavuus energiatuotantoon kaikissa olosuhteissa

HALLITUS 22.9.2016

Jan Lång (pj), Tuomas Hyyryläinen, Risto Kantola, Hannu Linna, Pirita Mikkonen, Minna Pajumaa, Minna Smedsten, Markus Tykkyläinen

TOIMITUSJOHTAJA

Tomi Yli-Kyyny

Vapo toimittaa energia-asiakkailleen turvetta ja puupolttoainetta ja tuottaa lämpöä ja sähköä paikallisista raaka-aineista. Tuotevalikoimaan kuuluvat myös puutarhatuotteet ja ympäristöliiketoimintaratkaisut.

KANNATTAVUUDEN PARANTAMISESSA ONNISTUTTIIN

Liikevaihto touko-joulukuussa 2016 jäi edellisen tilikauden tasosta johtuen vuoden 2016 alussa tapahtuneesta sahaliiketoiminnan myynnistä. Liiketulos kuitenkin parani erityisesti kustannussäästöjen ja varastotasojen alentamisen ansiosta. Yhtiö myi 2.1.2017 omistamansa 45 prosentin osuuden puunhankintayhtiö Harvestiasta.

30.4.2017 päättyvällä tilikaudella Vapon liikevaihto tulee jäämään edellistä tilikautta alhaisemmaksi sahaliiketoiminnan myynnin johdosta. Kannattavuuden odotetaan edelleen paranevan tehokkuuden paranemisen myötä. Uudet liiketoiminnot eivät tuota merkittävää liikevaihtoa vielä kuluvalle tilikaudella.

EU-tasolla vielä kesken oleva puun energiakäytön kestävyyskriteereistä sopiminen on uhka turpeen kilpailukyvyille tuontipolttoaineisiin verrattuna. Biomassan ja turpeen poltossa muodostuvien päästöjen raja-arvot tiukentu-

nevat oleellisesti kun taas hiili on saamassa lievemmat päästörajat.

Vapon tavoitteena on toteuttaa kesään 2017 mennessä omistusjärjestely, jossa se luopuu lähes kaikesta maanomistuksestaan siten, että se voi jatkaa vuokralaisena aikaisemmin omistamiensa maiden hyödyntämistä. Tavoitteena on hakea tehokkuutta raaka-aineen hankintaan ja taseen käyttöön ja vapauttaa pääomia muun liiketoiminnan kehittämiseen. Jo nyt turvetuotannossa olevista maa-alueista noin kolmasosa on vuokrattu ulkopuolisilta maanomistajilta.

VASTUULLISUUS ON TUOTTAVAN LIKETOIMINNAN PERUSTA

Vapon vastuullisuus painottuu ympäristövastuuseen ja toimenpiteisiin, joilla yhtiö on minimoinut ympäristö- ja vesistövaikutuksiaan. Vastuullisuuden neljä pääpainopistettä ovat: toimitusvarmuus, uusiutuminen ja kotimaisuus, ympäristövaikutukset, paikallinen vaikuttavuus ja vastuu henkilöstöstä.

TUNNUSLUKUJA		5/2015 -4/2016	5/2014 -4/2015
Liikevaihto	M€	459,8	486,9
Liikevoitto	M€	8,6	36,9
Liikevoittoprosentti	%	1,9	7,6
Taseen loppusumma	M€	795,0	838,2
Omavaraisuusaste	%	36,8	37,3
Nettovelkaantumisaste	%	130,1	132,3
Oman pääoman tuotto	%	-1,5	6,6
Sijoitetun pääoman tuotto	%	2,2	6,2
Henkilöstö yhteensä 30.4.		803	928
Henkilöstö Suomessa 30.4.		545	692
Osinkosumma	M€	4,0	12,0
Valtion saama osinko	M€	2,0	6,0
Investoinnit	M€	38,5	88,4
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m	2/11	3/9
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	2/4	2/4

VR-Yhtymä Oy

VALTION OMISTUSOSUUS

100 %

OMISTUKSEN STRATEGINEN INTRESSI

Riittävän rautatieliikenteen jatkuvuuden varmistaminen

HALLITUS 24.3.2017

Hannu Syrjänen (pj), Heikki Allonen, Marko Hyvärinen, Roberto Lencioni, Tuija Soanjärvi, Kirsi Sormunen, Maija Strandberg

TOIMITUSJOHTAJA

Rolf Jansson

VR on matkustuksen, logistiikan ja infran palveluyritys, joka toimii Suomen lisäksi mm. Ruotsissa ja Venäjällä. Yhtiön liiketoiminnot ovat matkustajaliikenteestä huolehtiva VR, logistiikkaa harjoittava VR Transpoint ja infra-rakentamiseen erikoistunut VR Track. Matkustajaliikenteeseen kuuluu junaliikenteen lisäksi linja-autoliikennettä.

MATKUSTAJALIIKENTEESSÄ TULOSPARANNUS

VR-konsernin liikevaihto laski, sillä markkinatilanne jatkui tiukkana. Voimakkainta lasku oli matkustajaliikenteessä, missä junaliikenteen liikevaihto laski 7,9 prosenttia. Liikevaihtoon vaikutti kaukoliikenteen hinnoittelu-uudistus. Lippujen hintoja alennettiin pysyvästi, jotta juna olisi kilpailukykyinen vaihtoehto muille joukkoliikennemuodoille ja yksityisautoilulle. Myös liikenne- ja viestintäministeriön leikkaukset ostoliikenteen määrään alensivat liikevaihtoa. Alempien hintojen ansiosta matkamäärät kasvoivat ja markkinaehtoisen liikenteen täyttöaste nousi. VR Transpointin liikevaihto säilyi ennallaan, vaikka kuljetusvolyymit nousivat selvästi. VR Trackin liikevaihto laski kokonaisuudessaan hieman, mutta yksikön Suomen-toimintojen liikevaihto nousi yli 10 prosenttia.

Konsernin liikevoitto aleni, mutta liiketulos oli vahva kaikissa kotimaan liiketoiminnoissa. Matkustajaliikenteen tulos parani, kun kaukoliikenteen kilpailukykyä parannettiin karsimalla kustannuksia yli 40 miljoonan euron edestä. VR Trackin Ruotsin-liiketoiminnoissa aiheutui merkittävä tappio, jonka johdosta yksikön liiketulos oli 14 miljoonaa euroa tappiollinen.

ASIAKASTYYTYVÄISYYS PARANTUI

Konsernin yritys vastuun teemat ovat Asiakas, Turvallisuus, Ympäristö, Henkilöstön hyvinvointi ja Toiminnan läpinäkyvyys. Keskeiset mittarit, hiilidioksidipäästöt ja tapaturmataajuus, kehittyivät oikeaan suuntaan. Päästöjen vähenemiseen vaikutti sähkövedon osuuden kasvu tavara-liikenteessä. Tapaturmien osalta määrätietoinen turvallisuustyö tuotti tuloksia. Junamatkustajien asiakastyytyväisyyttä mittaava suositteluhalu kasvoi 24 prosenttia. Matkustamisen sujuvoittamiseksi yhtiö rakentaa kokonaan kattavia matkaketjuja.

TUNNUSLUKUJA		2016	2015
Liikevaihto	M€	1 187	1 231
Liikevoitto	M€	43,3	65,4
Liikevoittoprosentti	%	3,6	5,3
Taseen loppusumma*	M€	2 002	2 029
Omavaraisuusaste	%	72,0	71,1
Nettovelkaantumisaste	%	5,9	-5,3
Oman pääoman tuotto	%	3,4	1,5
Sijoitetun pääoman tuotto	%	2,7	4,3
Henkilöstö yhteensä 31.12.		7 691	8 221
Henkilöstö Suomessa 31.12.		7 204	7 789
Osinkosumma	M€	90	100
Valtion saama osinko	M€	90	100
Investoinnit	M€	123,1	119,8
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m	3/7	3/7
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	3/5	3/5

* Vertailuvuoden tase ja siihen liittyvät tunnusluvut on oikaistu koskien johdannaisia ja rahoitusleasingisopimuksia.

FINGRID

Fingrid Oyj

VALTION OMISTUSOSUUS

28,2 % 24,9 %

Valtio (VM:n
omistajaohjauksessa)

Huoltovarmuus-
keskus

OMISTUKSEN STRATEGINEN INTRESSI

Sähkön siirron ja sähköjärjestelmän toimivuuden ja häiriöttömyyden turvaaminen kaikissa olosuhteissa

HALLITUS 24.5.2017

Juhani Järvi (pj), Anu Hämäläinen,
Juha Majanen, Sanna Syri, Esko Torsti

TOIMITUSJOHTAJA

Jukka Ruusunen

Fingridin keskeisimmät strategiset tavoitteet ovat yhteiskunnalle varman sähkön ja toimivien markkinoiden turvaaminen ja asiakastarpeisiin vastaavien palveluiden tarjoaminen edullisesti.

TOIMINNALLISESTI JA TALOUDELLISESTI ERITTÄIN HYVÄ VUOSI

Yhtiön vuosi 2016 oli toiminnallisesti ja taloudellisesti erittäin hyvä yhteiskunnan ja asiakkaiden, talouden ja omistajien, sisäisten prosessien ja henkilöstön näkökulmista. Eurooppalaisessa vertailussa vastaavan infrastruktuurin omaavien yhtiöiden kesken Fingridin kantaverkko-hinnoittelu oli edullisimpia. Kantaverkon siirtovarmuus oli 99,9998 %, häiriöistä aiheutui keskimäärin 2,1 minuutin sähkötön aika liittymispisteisiin. Rajasiirtoyhteyksillä oli vähemmän häiriöitä ja häiriöiden kestot lyhenivät. Mitattu asiakastytyytyväisyys oli 4,0 (asteikolla 1–5) ja myös maanomistajien palaute toiminnasta oli hyvällä tasolla. Globaalissa kantaverkkoyhtiöiden vertailututkimuksessa yhtiö sijoittui jälleen "top performer" -luokkaan.

VASTUULLISUUS ON YKSI YHTIÖN ARVOISTA JA NÄKYVÄ KAIKESSA TOIMINNASSA

Yritysvastuuta johdetaan Fingridin johtamisjärjestelmään integroituna. Yhtiö teki työmaillaan 15 tilaajavastuun, työturvallisuuden ja ympäristöasioiden hallinnan auditointia sekä 7 auditointia kansainvälisessä alihankintaketjussa ostoihinsa liittyen. Merkittäviä ympäristöpoikkeamia ei ollut. Merkittäviä riskejä ei realisoitunut. Fingrid allekirjoitti toimintavuonna elinkeinoelämän energiatehokkuussopimuksen 2017–2025 ja sitoutui kuuden prosentin energiansäästötavoitteeseen vuoteen 2025 mennessä. Yhtiö oli matalimmassa työeläkemaksuluokassa henkilöstön erinomaisen työssäjaksamisen ja myöhäisen eläköitymisen ansiosta, myös mitattu työtyytyväisyys oli erinomaisella tasolla. Yhtiö sijoittui toiseksi Suomen innostavimmat työpaikat -mittauksessa. Yhdistetty työtapaturmataajuus (oma henkilöstö ja palvelutoimittajat) oli 8. Ihmisoikeusvaikutuksista tehtiin yleisarviointi YK:n yrityksiä ja ihmisoikeuksia koskevien ohjaavien periaatteiden huolellisuusvelvoite-prosessin mukaisesti ja yhtiö sitoutui vuonna 2016 Yhdistyneiden kansakuntien Global Compact -aloitteeseen. Yritysvastuun tila kokonaisuudessaan on erinomainen.

TUNNUSLUKUJA		2016	2015
Liikevaihto	M€	586,1	600,2
Liikevoitto	M€	192,0	162,6
Liikevoittoprosentti	%	32,8	27,1
Taseen loppusumma	M€	2102	2124
Omavaraisuusaste	%	36,4	33,5
Nettovelkaantumisaste	%	134,2	144,4
Oman pääoman tuotto	%	18,8	15,0
Sijoitetun pääoman tuotto	%	10,4	8,7
Henkilöstö yhteensä 31.12.		334	315
Henkilöstö Suomessa 31.12.		334	315
Osinkosumma	M€	98	90
Valtion saama osinko	M€	35,3	31,6
Investoinnit	M€	146,7	147,5
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m	2/6	1/7
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	2/3	2/3

Finnpilot Pilotage Oy

VALTION OMISTUSOSUUS

100 %

ERITYISTEHTÄVÄ

Huolehtia luotsauspalveluiden tarjonnasta sekä muista luotsauslaissa säädetyistä luotsaukseen liittyvistä tehtävistä ja velvollisuuksista luotsauslaissa määritellyillä vesialueilla

HALLITUS 22.3.2017

Seija Turunen (pj), Ville Haapasalo, Pekka Hurtola, Johanna Karppi, Tuula-Riitta Markkanen. Henkilöstön edustaja Jouni Rätty, varaedustaja Aki Saartia

TOIMITUSJOHTAJA

Kari Kosonen, 1.4.2017 asti Matti Pajula

Finnpilot Pilotage tarjoaa luotsauspalvelua merenkulun turvallisuuden ja toimivuuden varmistamiseksi sekä näistä aiheutuvien ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi.

TULOS- JA PALVELUTASO SÄILYIVÄT VAKAINA

Luotsauksien kappalemäärä laski 2,2 % ja mailimäärät 4,4 % edelliseen vuoteen verrattuna. Linjaluotsauksen käyttö yleistyi hieman ja yhtiön markkinaosuus laski 31,9 (32,9) prosenttiin. Luotsauskysyntään vaikutti lisäksi aluskokojen kasvu, kasvaneet täyttöasteet ja matalasuhdanteen jatkuminen. Yhtiö korotti luotsausmaksuja 1 %:lla. Tästä huolimatta yhtiön liikevaihto laski hieman ja päättyi 36,5 (36,8) miljoonaan euroon. Yhtiö onnistui laskemaan kustannuksiaan, mutta laskenut liikevaihto painoi kuitenkin liikevoittoa hieman edellisen vuoden tasosta. Liikevoitto oli 1,5 (1,7) miljoonaa euroa. Polttoaineiden hinnan pysyminen alhaisena auttoi kustannusten hallinnassa. Kustannus/luotsaus sekä kuljetuskustannus/luotsaus kasvoivat silti noin 2 %. Palvelutasotavoitteen mukaisten odotusaikojen puitteissa yhtiö pystyi tekemään 99,8 % (99,9 %) kaikista luotsauksista, kun tavoite oli 99 %. Yhtiö panosti edelleen digitalisaation hyödyntämiseen liiketoiminnan kehityksessä ja prosessien tehostamisessa.

Yhtiön liiketoiminnan rahavirta oli vahva 5,1 (3,4) miljoonaa euroa ja investointitaso hieman laski 2,5 (2,7) miljoonaan euroon, mikä vahvisti yhtiön kassatilannetta entisestään. Yhtiö on nettovelaton ja sen rahoitusasema on erittäin vahva. Yhtiö maksoi tilikaudelta 2016 osinkoa 4,0 (0,3) miljoonaa euroa.

LUOTSAUKSELLA ESTETTIIN 29 MAHDOLLISTA VAKAVAA ONNETTOMUUTTA

Finnpilotin yritys vastuun kannalta olennaisimpia asioita ovat merenkulun turvallisuuden ja sujuvuuden takaaminen. Luotsauksella estettiin 29 mahdollista vakavaa onnettomuutta vuonna 2016. Sekä asiakastyytyväisyys että henkilöstön työhyvinvointi kehittyivät positiivisesti. Yhtiö panostaa edelleen luotsintilausten ennakoitavuuteen, jonka odotetaan parantavan tuloksia edelleen. Haastavat työolosuhteet ja henkilöstön ikääntyminen edellyttävät jatkuvaa panostusta henkilöstön työkyvyn ylläpitoon. Myös työturvallisuus korostuu haastavissa olosuhteissa tapahtuvassa luotsaustyössä ja merenkulun turvallisuuden edistämässä. Vuonna 2016 tapaturmataajuus kuitenkin kasvoi edellisestä vuodesta.

TUNNUSLUKUJA		2016	2015
Liikevaihto	M€	36,5	36,8
Liikevoitto	M€	1,5	1,7
Liikevoittoprosentti	%	4,2	4,5
Taseen loppusumma	M€	29,6	28,7
Omavaraisuusaste	%	70,9	70,1
Nettovelkaantumisaste	%	-34,0	-23,6
Oman pääoman tuotto	%	6,3	7,6
Sijoitetun pääoman tuotto	%	7,1	7,9
Henkilöstö yhteensä 31.12.		327	335
Henkilöstö Suomessa 31.12.		327	335
Osinkosumma	M€	4,0	0,3
Valtion saama osinko	M€	4,0	0,3
Investoinnit	M€	2,5	2,7
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m	1/4	1/4
Hallituksen sukupuolijakauma*	n/m	3/3	3/4

* sisältäen henkilöstön edustajan

Governia Oy

VALTION OMISTUSOSUUS

100 %

ERITYISTEHTÄVÄ

Toimiminen valtion sijoitustoimintaa harjoittavana yhtiönä, jota voidaan käyttää omistuksellisiin erityisjärjestelyihin

HALLITUS 29.3.2017

Jarmo Kilpelä (pj), Ilkka Salonen, Taina Susiluoto, Helena Tarkka, Petri Vihervuori

TOIMITUSJOHTAJA

Timo Kankuri

Governia on valtion kokonaan omistama erityistehtäväyhtiö, jonka tasetta käytetään aktiivisesti pörssin ulkopuolisiin omistuksellisiin erityisjärjestelyihin. Lisäksi yhtiön tehtävänä on sen omistuksessa olevien yhtiöiden kehittäminen. Governian merkittävimmät tytäryhtiöt ovat Kruunuasunnot Oy, Cinia Group Oy, Turun telakkakiinteistöt Oy sekä GoK Oy. Governia myi Pajakulma Oy:n koko osakannan syyskuussa 2016.

POSITIIVISTA KEHITYSTÄ KONSERNIYHTIÖISSÄ

Kruunuasunnot myi Santahaminan ja Upinniemen kohteensa Senaatti-kiinteistölle 21,5 miljoonalla eurolla. Kaupan johdosta kasvaneet myyntituotot nostivat Governia-konsernin liikevaihdon 90,6 (71,3) miljoonaan euroon. Kruunuasunnot jatkoi asuntokantansa kehittämistä. Cinia onnistui nostamaan tuloksensa positiiviseksi. Tulos oli 0,5 (-0,6) miljoonaa euroa. Merikaapeliprojekti valmistui vuoden alussa ja toimii tulevina vuosina kansainvälisen yhteyspalveluliiketoiminnan kasvuaajurina. Jatkossa haasteena onkin kapasiteetin myynnissä onnistuminen. Vuonna 2016 liiketoiminta oli vielä käynnistys- ja kasvuvaiheessa. Ohjelmistopalveluiden vahva kysyntä tuki Cinian tuloksetta. Yhtiö panosti lisäksi uuden liiketoiminnan synnyttämiseen kansainvälisessä yhteyspalveluliiketoiminnassa sekä pilvipalveluliiketoiminnassa.

Governian kokonaan omistama tytäryhtiö GoK Oy perustettiin ja yhtiö osti Nordic Morningilta kehitettävää asuntorakennusmaata Helsingin Kuninkaantammesta.

Governia-konsernin liikevoittoa nosti merkittävimpänä tekijänä Kruunuasuntojen kertaluonteiset erät, jotka liittyivät poistosuunnitelman muutokseen ja konsernitekniisiin kirjauksiin. Konsernin nettotulos oli 1,7 (-6,4) miljoonaa euroa. Tulosta painoivat 2,0 (2,3) miljoonan euron arvonalentumiset. Governia käytti Kruunuasuntojen kiinteistömyynnistä saadut varat valtiolta saadun pääomalan lyhentämiseen. Governian rahoitusasema säilyi hyvänä.

KONSERNIYHTIÖIDEN YRITYSVASTUUN JOHTAMISMALLIA KEHITETTIIN

Governia aloitti vuoden 2016 aikana kestävän liiketoiminnan johtamismallin käyttöönoton operatiivisissa tytäryhtiöissä. Mallin avulla tytäryhtiöt voivat integroida yritysvastuun osaksi johtamista, strategiaa ja operatiivista liiketoimintaa sekä tunnistaa liiketoiminnan olennaiset yritysvastuuteemat.

TUNNUSLUKUJA		2016	2015
Liikevaihto	M€	90,6	71,3
Liikevoitto	M€	8,0	-2,8
Liikevoittoprosentti	%	8,8	-3,9
Taseen loppusumma	M€	314,4	320,5
Omavaraisuusaste	%	49,9	48,6
Nettovelkaantumisaste	%	51,9	55,8
Oman pääoman tuotto	%	1,1	-4,3
Sijoitetun pääoman tuotto	%	1,9	-1,5
Henkilöstö yhteensä 31.12.		234	330
Henkilöstö Suomessa 31.12.		234	330
Osinkosumma	M€	0	0
Valtion saama osinko	M€	0	0
Investoinnit	M€	30,4	75,3
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m	n/a	n/a
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	2/3	2/3

Solidium Oy

VALTION OMISTUSOSUUS

100 %

ERITYSTEHTÄVÄ

Vahvistaa ja vakauttaa kotimaista omistusta kansallisesti tärkeissä listatuissa yrityksissä ja kasvattaa pitkäjänteisesti omistusten taloudellista arvoa

HALLITUS 7.9.2016

Harri Sailas (pj), Eija Ailasmaa, Aaro Cantell, Markku Hyvärinen, Paula Lehtomäki, Marjo Miettinen

TOIMITUSJOHTAJA

Kari Järvinen 31.1.2017 asti
Antti Mäkinen nimitetty 27.1.2017

Solidium on Suomen valtion kokonaan omistama osakeyhtiö. Solidium on budjettitalouden ulkopuolella oleva toimija, jonka tehtävänä on vahvistaa ja vakauttaa kotimaista omistusta kansallisesti tärkeissä yrityksissä sekä kasvattaa omistustensa taloudellista arvoa pitkäjänteisesti. Solidium hallinnoi valtion ei-strategisia vähemmistöomistuksia pörssiyrityksissä. Solidiumin keskeinen vaikuttamisen keino omistamisessaan yritysissä on aktiivinen osallistuminen hallitusvalintoihin.

TALOUDELLINEN KEHITYS VUONNA 2016

Solidiumin tilikausi on 1.7. – 30.6. Sille ei kerry liikevaihtoa. Puolen vuoden liikevoitto muodostui 1,6 miljoonan euron kuluista ja 1,6 miljoonan euron SSAB:n osakkeiden myyntivoitosta. Päättäneen puolivuotiskauden rahoituseriin on kirjattu 705 miljoonan euron arvonalautus, josta 449 miljoonaa euroa liittyy Outokummun, 26 miljoonaa Outotecin ja 231 miljoonaa SSAB:n osakkeisiin. Vuotta aiemmin rahoituskuluihin sisältyi 446 miljoonan euron arvonalentuminen, joista 195 miljoonaa liittyy Outokummun, 60 miljoonaa Outotecin ja 191 miljoonaa SSAB:n arvonalautuksiin.

Kesäkuussa 2016 kirjattiin vastaavasti 145,5 miljoonan euron arvonalautuminen. Solidiumin substanssiarvo on kasvanut puolivuotiskauden aikana 981,3 miljoonalla eurolla ja kalenterivuoden aikana 719,6 miljoonalla eurolla.

YRITYSVASTUU SOLIDIUMISSA

Solidium haluaa omistamisen keinoin edistää vastuullista yritystoimintaa ja edellyttää yrityksiltä yritys vastuun vahvaa integroimista liiketoimintaan sekä tavoitteellista yritys vastuun johtamista. Sen 2016–2017 yritys vastuutavoitteet ovat omistaja-arvon kasvattaminen ja turvaaminen, sidosryhmävuorovaikutus omistajana sekä integroitu analyysi ja oman toiminnan vastuullisuus. Salkkuyhtiöiden yritys vastuukysymykset voivat kasvaa niin suuriksi, että niillä on vaikutusta omistaja-arvoon. Vastuullisen omistajan on tärkeää tunnistaa salkkuyhtiöiden olennaiset yritys vastuut ja niiden mahdolliset vaikutukset omistaja-arvoon niin riskien kuin mahdollisuuksienkin näkökulmasta.

TUNNUSLUKUJA		1.7–31.12 2016	1.7–31.12 2015	1.7.2015– 30.6.2016
Liikevaihto	M€	0,0	0,0	0,0
Liikevoitto	M€	0,0	-1,7	-3,5
Kauden voitto	M€	643,1	-439,8	11,2
Omistusten tuotto käyvin arvoin	%	22,4	-2,5	-7,4
Saadut osingot ja pääoman palautukset	M€	20,9	7,9	282
Toiminnan hallinnointikulusuhde	%	0,05	0,05	0,05
Substanssiarvo	M€	7 109,2	6 389,6	6 127,9
Oma pääoma	M€	4 200,6	3 384,4	3 835,5
Rahoitusvelat	M€	350,0	350,0	350,0
Omavaraisuusaste	%	85,6	90,6	91,6
Henkilöstö yhteensä		10	12	12
Henkilöstö Suomessa		10	12	12
Voitonjako	M€			278
Valtion saama voitonjako	M€			278
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m	1/3	2/3	1/3
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	3/3	1/2	1/2

Suomen Erillisverkot Oy

VALTION OMISTUSOSUUS

100 %

ERITYISTEHTÄVÄ

Erityistehtävänä on julkisen hallinnon viranomaisten käytössä olevien ja yhteiskunnan turvallisuuden varmistamiseen liittyvien tietoliikenneverkkojen sekä muiden turvaverkkojen rakentaminen ja operointi sekä niihin liittyvien palveluiden toimittaminen ja konsultointi

HALLITUS 29.3.2017

Jarmo Väisänen (pj), Teemu Anttila, Lea Jokinen, Päivi Nerg, Maria Nikkilä, Sohvi Rajamäki, Esa Rautalinko

TOIMITUSJOHTAJA

Timo Lehtimäki

Suomen Erillisverkot -konserni on valtion erityistehtäväyhtiö, jonka tehtävänä on turvata yhteiskuntamme kriittistä johtamista ja tietoyhteiskunnan palveluja kaikissa olosuhteissa. Konserniin kuuluu emoyhtiön Suomen erillisverkot Oy:n lisäksi tytäryhtiöt Suomen Virveverkko Oy, Virve tuotteet ja palvelut Oy, Suomen Turvallisuusverkko Oy, Leijonaverkot Oy sekä Johtotieto Oy.

LIIKETOIMINTARAKENNETTA SELKEYTETTIIN JA TOIMINTAA VAKIINNUTETTIIN

Vuosi 2016 oli ensimmäinen kokonainen toimintavuosi turvallisuusverkon operaattorina. Toiminnassa korostuivat erityisesti oman toimintamallin kehittämisen jatkaminen ja toiminnan vakiinnuttaminen. Turvallisuusverkko-toiminnan vakiinnuttaminen onnistui hyvin ja se saavutti täyden kyvykkyyden. Jatkossa yhtiö panostaa turvallisuusverkko-toiminnan prosessien kehittämiseen. Yhtiö uudisti toimintatapojaan ja brändiään yhä enemmän asiakas- ja liiketoimintalähtöiseksi. Organisaatorakennetta muutettiin ryhmittelemällä palvelut kolmeen alueeseen; konesalipalvelut, tietoliikennepalvelut ja tilannekuvapalvelut. Yhtiö on hyvin asemoitunut turvallisuustoimijoiden vaativien käyttötartpeiden kasvaessa tulevaisuudessa.

Viranomaisradioverkko VIRVE kasvatti käyttäjämääriään erityisesti sosiaali- ja terveyssektorilla. Käytön laajentuminen ja kustannussäästöt paransivat VIRVEN taloudellista tilannetta. VIRVEN saaman hintatuen määrä laski 4,9 (6,5) miljoonaan euroon. Konesalipalveluiden operatiivinen kehitys jatkui hyvänä ja yhtiö pystyi tehostamaan tilojen käyttöä. Konesalipalvelut muodostaa merkittävimmän osan konsernin tuloksesta. Koko konsernin liikevaihto kasvoi 9 prosenttia ja käyttökate nousi 23,3 (22,4) miljoonaan euroon. Liikevoittoa painoi kasvanut poistotaakka. Yhtiön tase on vahva ja rahoitusasema erinomainen.

VASTUULLISUUS ON OSA JOKAPÄIVÄSTÄ TOIMINTAA

Yritysvastuu on osa Erillisverkkojen strategiaa ja arvoja. Palveluiden turvallisuus ja toimintavarmuus on Erillisverkkojen yritysvastuun olennaisimpia asioita. Tietoyhteiskunnan turvallisuuteen, digitalisaatioon ja yhteiskunnan toimintojen verkottumiseen liittyvät haasteet tulevat korostamaan tätä näkökulmaa myös tulevaisuudessa. Yhtiö kirkasti yritysvastuun tavoitteitaan vuodelle 2017 ja määritteli niille myös mittarit. Yhtiö on kehittänyt myös sidosryhmävuorovaikutustaan ja panostanut henkilöstön osaamisen ja johtamisen kehittämiseen.

TUNNUSLUKUJA		2016	2015
Liikevaihto	M€	93,2	85,6
Liikevoitto	M€	7,2	8,5
Liikevoittoprosentti	%	7,7	10
Taseen loppusumma	M€	247	243
Omavaraisuusaste	%	89,6	88,9
Nettovelkaantumisaste	%	-13,4	-10,8
Oman pääoman tuotto	%	2,5	4,5
Sijoitetun pääoman tuotto	%	3,3	5,2
Henkilöstö yhteensä 31.12.		313	294
Henkilöstö Suomessa 31.12.		313	294
Osinkosumma	M€	0	0
Valtion saama osinko	M€	0	0
Investoinnit	M€	20,3	9,9
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m	0/7	0/6
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	3/4	3/4

Suomen Ilmailuopisto Oy

VALTION OMISTUSOSUUS

49,5 %

ERITYISTEHTÄVÄ

Ilmailualan koulutusta antavan oppilaitoksen ylläpitäminen

HALLITUS 15.5.2017

Kai-Petteri Purhonen (pj), Ari Kuutschin,
Rita Linna, Tommi Vänskä

TOIMITUSJOHTAJA

Juha Siivonen

Suomen Ilmailuopisto on ammatillinen erikoisoppilaitos, joka kouluttaa ammattilentäjiä Suomen liikenneilmailun tarpeisiin ja kehittää ilmailualan koulutusta. Lisäksi yhtiö myy ilmailualan koulutuspalveluja sekä muita ilmailuun liittyviä palveluita. Yhtiö pyrkii vastaamaan Suomessa toimivien lentoyhtiöiden ja helikopterioperaattorien nykyisiin ja tuleviin lentäjätarpeisiin. Yhtiön taloudellisenä tavoitteena on tuottaa riittävä käyttökate tarvittavien investointien rahoittamiseen.

LENTÄJÄTARVE KASVAA

Finnair Oyj:n kasvustrategian seurauksena lentäjätarve on kasvanut Suomessa, ja uusia lentäjiä tarvitaan noin 100 vuodessa. Ilmailuopisto käynnisti loppuvuodesta julkisen hankinnan vuonna 2017 järjestettävälle ylimääräiselle 20 oppilaan kurssille. Opiskelijahaku käynnistettiin yhteistyössä Finnairin kanssa.

Ilmailuopistosta valmistui vuoden 2016 aikana kolmelta eri kurssilta yhteensä 47 (32) oppilasta. Keskimääräinen oppilasmäärä oli noin viidenneksen korkeampi kuin edellisvuonna. Yhtiön liikevaihto kasvoi hieman, kun oppilastyöpäivien perusteella maksettava valtionosuus kasvoi noin seitsemän prosenttia. Valtionosuus on yhtiön merkittävien

tulorahoituksen muoto, ja sen osuus liikevaihdosta oli noin 75 prosenttia. Asiakastuottoja palveluiden myynnistä kertyi 1,6 (1,4) miljoonaa euroa.

Yhtiön liikevoitto heikkeni. Henkilöstökulut kasvoivat, kun yhtiö joutui palkkaamaan tilapäisiä lennonopettajia täydentämään omia opettajaresurssejaan.

SIMULAATTORIT PIENENTÄVÄT YMPÄRISTÖKUORMAA

Ilmailuopiston yritys vastuussa korostuvat turvallisuus- ja ympäristönäkökohdat. Yhtiöllä on käytössään kansainvälisiin määräyksiin perustuva turvallisuusjohtamisjärjestelmä, joka kattaa lentotoiminnan lisäksi työturvallisuus- ja ympäristöriskit. Merkittävin ympäristövaikutus on lentokoulutuksesta aiheutuvilla päästöillä. Yhtiö on uudistanut koulutuskalustoaan ja siten pienentänyt polttoainekulutusta. Suuri osa koulutuksesta tapahtuu simulaattoreissa, joilla ei käytännöllisesti katsoen ole lainkaan ympäristövaikutuksia.

TUNNUSLUKUJA		2016	2015
Liikevaihto	M€	8,8	8,7
Liikevoitto	M€	0,2	0,8
Liikevoittoprosentti	%	2,2	8,9
Taseen loppusumma	M€	18,8	18,2
Omavaraisuusaste	%	94,3	96,2
Nettovelkaantumisaste	%	-34,8	-30,8
Oman pääoman tuotto	%	1,2	5,0
Sijoitetun pääoman tuotto	%	1,1	4,6
Henkilöstö yhteensä 31.12.		40	38
Henkilöstö Suomessa 31.12.		40	38
Osinkosumma	M€	0	0
Valtion saama osinko	M€	0	0
Investoinnit	M€	1,1	0,7
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m	1/6	1/6
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	1/3	1/3

FINAVIA

Finavia Oyj

VALTION OMISTUSOSUUS

100 %

ERITYISTEHTÄVÄ

Katsauskauden jälkeen yhtiö muutettiin kaupalliseksi yhtiöksi

HALLITUS 17.3.2017

Harri Sailas (pj), Katja Keitaanniemi, Annaleena Kiikonen, Jarmo Kilpelä, Nina Kiviranta, Erkki Valkila, Stefan Wentjärvi

TOIMITUSJOHTAJA Kari Savolainen

Finavian toimialana ovat lentoasemaliiketoiminta ja lentoasemiin liittyvät palvelut sekä muu lentoliikenteeseen liittyvä liiketoiminta. Yhtiö on hoitanut yhteiskunnallisen palvelutehtävänsä tehokkaalla ja liiketaloudellisesti arvioituna mielekkäällä tavalla. Yhtiön kannattavuus on sen yhteiskunnalliseen palvelutehtävään nähden hyvällä tasolla. Finavian omistajaohjaus siirtyi 1.4.2017 valtioneuvoston kansliaan. Lennonvarmistuspalvelut yhtiöitettiin 1.4.2017. Air Navigation Services Finland Oy toimii liikenne- ja viestintäministeriön alaisena erityistehtävayhtiönä.

TUNNUSLUKUJA		2016	2015
Liikevaihto	M€	380,9	353,1
Liikevoitto	M€	42,3	56,3
Liikevoittoprosentti	%	11,1	15,6
Taseen loppusumma	M€	1 000,9	941,1
Omavaraisuusaste	%	58,9	60,5
Nettovelkaantumisaste	%	38,8	24,8
Oman pääoman tuotto	%	4,9	7,3
Sijoitetun pääoman tuotto	%	5,1	7,1
Henkilöstö yhteensä 31.12.		2 995	2 963
Henkilöstö Suomessa 31.12.		2 995	2 963
Osinkosumma	M€	0	6,5*
Valtion saama osinko	M€	8,3	6,5*
Investoinnit	M€	182,8	169,9
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m	1/9	1/9
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	3/4	1/3

* josta 1,9 M€ pääomanpalautusta

FINRAIL

Finrail Oy

VALTION OMISTUSOSUUS

100 %

ERITYISTEHTÄVÄ

Varmistaa rautatieliikenteen liikenteenohjauspalvelut tasapuolisesti kaikille rautatietoimijoille

HALLITUS 6.3.2017

Kimmo Mäki (pj), Pia Björk, Yrjö Poutiainen, Kaija Sellman, Pekka Timonen

TOIMITUSJOHTAJA Pertti Saarela

Finrailin liiketoimintoja ovat rautatieliikenteen ohjauspalvelut, matkustajainformaatiopalvelut, ratatöiden ja liikenteen yhteensovittaminen, sähköradan käyttökustointiminta sekä rautatieliikenteen hallintaan liittyvät lisäarvopalvelut. Yhtiön kasvustrategiaan kuuluu muun muassa ratapihoilla tapahtuvan liikenteenohjauksen siirtyminen operaattoreilta yhtiön hoidettavaksi osana kilpailuneutraliteetin varmistamista.

TUNNUSLUKUJA		2016	2015
Liikevaihto	M€	36,6	36,9
Liikevoitto	M€	1,9	1,7
Liikevoittoprosentti	%	5,3	4,6
Taseen loppusumma	M€	9,3	11,0
Omavaraisuusaste	%	33,0	19,1
Nettovelkaantumisaste	%	-246	-440
Oman pääoman tuotto	%	60,5	94,0
Sijoitetun pääoman tuotto	%	74,8	117,4
Henkilöstö yhteensä 31.12.		406	422
Henkilöstö Suomessa 31.12.		406	422
Osinkosumma	M€	0,3	0,6
Valtion saama osinko	M€	0,3	0,6
Investoinnit	M€	0,0	1,3
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m	2/5	2/5
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	2/3	2/3

Yleisradio Oy

VALTION OMISTUSOSUUS

100 %

ERITYISTEHTÄVÄ

Tuoda täyden palvelun televisio- ja radio-ohjelmisto ja siihen liittyvät oheis- ja lisäpalvelut jokaisen saataville. Yleisradio Oy:stä annetun lain mukaisesti yhtiö toimii liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalalla, mutta eduskunnalla ja sen valitsemalla hallintoneuvostolla on käytännössä keskeinen rooli yhtiön hallinnon, valvonnan ja ohjauksen järjestämisessä.

Yleisradion julkisen palvelun tehtävää ja rahoitusta selvittänyt parlamentaarinen työryhmä julkisti raporttinsa 16.6.2016. Raportti sisältää työryhmän näkemyksen muun muassa julkisen palvelun tehtävien täsmentämisestä ja hallintoneuvoston aseman vahvistamisesta. Eduskunta hyväksyi lakimuutoksen julkisen palvelun rahoituksen jädyyttämisestä vuosille 2017–2019 marraskuussa 2016.

HALLITUS 1.1.2017

Thomas Wilhelmsson (pj), Carina Geber-Teir, Heikki Hellman, Jussi Karinen, Lauri Kontro, Kirsi-Marja Laitinen, Pauliina Mäkelä, Arto Nieminen

TOIMITUSJOHTAJA

Lauri Kivinen

TUNNUSLUKUJA		2016	2015
Liikevaihto	M€	470,9	467,8
Liikevoitto	M€	-2,9	3,6
Liikev oittoprosentti	%	-0,6	0,8
Taseen loppusumma	M€	250,5	258,3
Omavaraisuusaste	%	51,1	50,7
Nettovelkaantumisaste	%	13,2	17,3
Oman pääoman tuotto	%	-2,3	1,0
Sijoitetun pääoman tuotto	%	-1,6	1,9
Henkilöstö yhteensä 31.12.		2 951	3 043
Henkilöstö Suomessa 31.12.		2 951	3 043
Osinkosumma	M€	0	0
Valtion saama osinko	M€	0	0
Investoinnit	M€	25,6	21,4
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m	4/6	5/6
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	3/5	3/5

CSC –Tieteen tietotekniikan keskus Oy

VALTION OMISTUSOSUUS

70 %

ERITYISTEHTÄVÄ

Tarjota ja kehittää valtion sidosyksikkönä tietotekniikan palveluja tieteeseen, tutkimukseen, opetuksen ja hallinnon tarpeisiin

HALLITUS 2.5.2017

Mirjami Laitinen (pj), Anu Harkki, Heikki Mannila, Mika Hannula, Pentti Heikkinen, Jouko Paaso, Kaija Pöysti,

TOIMITUSJOHTAJA Kimmo Koski

CSC – Tieteen tietotekniikan keskus Oy:n tehtävänä on voittoa tavoittelemattomana valtion sidosyksikkönä kehittää ja tuottaa kansainvälisesti korkeatasoisia tieto- ja viestintäteknikaan asiantuntijapalveluja tutkimukselle, koulutukselle, kulttuurille ja julkishallinnolle. Yhtiö ylläpitää ja kehittää valtakunnallisia yhteentoimivuuden avainpalveluita, kuten korkeakoulujen valtakunnallista tietovarantoa.

TUNNUSLUKUJA		2016	2015
Liikevaihto	M€	36,8	35,7
Liikevoitto	M€	0,3	0,4
Liikevoittoprosentti	%	0,7	1
Taseen loppusumma	M€	17,4	19,8
Omavaraisuusaste	%	27,9	28,2
Nettovelkaantumisaste	%	-301,5	-363,4
Oman pääoman tuotto	%	8,0	16,1
Sijoitetun pääoman tuotto	%	10,7	20,7
Henkilöstö yhteensä 31.12.		289	285
Henkilöstö Suomessa 31.12.		289	285
Osinkosumma	M€	0	0
Valtion saama osinko	M€	0	0
Investoinnit	M€	0,3	0,1
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m	3/4	2/9
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	3/4	4/3

Hevosopisto Oy

VALTION OMISTUSOSUUS

25 %

ERITYISTEHTÄVÄ

Hevosalan ammatillisen oppilaitoksen ylläpito, alan koulutuksen järjestäminen ja kehittäminen sekä muun muassa neuvonta ja tietopalvelutoiminta sekä hevosjalostuksen ja -kasvatuksen edistäminen

HALLITUS 2016

Tapani Peltonen (pj), Jouni Kangasniemi, Jarmo Pynnönen, Anu Saltevo, Laura Airaksinen, Vesa Mäkinen, Kirsti Piminäinen

TOIMITUSJOHTAJA Pauliina Mansikkamäki

Hevosopisto Oy:n erityistehtävänä on hevosalan ammatillisen oppilaitoksen ylläpito, alan koulutuksen järjestäminen ja kehittäminen sekä mm. neuvonta ja tietopalvelutoiminta sekä hevosjalostuksen ja -kasvatuksen edistäminen. Hevosopiston maksullinen palvelutoiminta palvelee hevosalan kilpaurheilua, harrastajia ja jo ammatissa toimivia edistämällä koulutuksen ja kurssien avulla toimijoiden osaamista.

TUNNUSLUKUJA		2016	2015
Liikevaihto	M€	8,1	8,8
Liikevoitto	M€	-0,5	0,04
Liikevoittoprosentti	%	-6,3	0,4
Taseen loppusumma	M€	5,1	5,3
Omavaraisuusaste	%	68,8	72,7
Nettovelkaantumisaste	%	-36,6	-30,3
Oman pääoman tuotto	%	-9,3	1,6
Sijoitetun pääoman tuotto	%	-7,8	2,1
Henkilöstö yhteensä 31.12.		96	99
Henkilöstö Suomessa 31.12.		96	99
Osinkosumma	M€	0	0
Valtion saama osinko	M€	0	0
Investoinnit	M€	0,2	0,4
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m	5/2	1/2
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	3/4	2/4

Veikkaus Oy

VALTION OMISTUSOSUUS

100 %

ERITYISTEHTÄVÄ

Harjoittaa rahapelitoimintaa siten, että rahapeleihin osallistuvien oikeusturva taataan, väärinkäytökset ja rikokset pyritään estämään sekä pelaamisesta aiheutuvia taloudellisia, sosiaalisia ja terveydellisiä haittoja ehkäistään ja vähennetään. (Arpajaislaissa 1.1.2017 aloittaneelle Veikkaus Oy:lle määritelty erityistehtävä.)

HALLITUS 1.3.2017

Olli-Pekka Kallasvuo (pj), Outi Henriksson,
Harry Harkimo, Minna Pajumaa, Tuomo Puumala,
Hanna Sievinen, Jutta Urpilainen, Raimo Vistbacka

TOIMITUSJOHTAJA Olli Sarekoski

Veikkaus Oy valmistautui kolmen peliyhtiön yhdistymiseen vuoden 2017 alusta, mikä vaati yhtiöltä katsausvuonna paljon resursseja. Yhtiön viimeinen toimintavuosi oli kuitenkin erityisen menestyksenkäs. Kaikkien liiketoimintaryhmien liikevaihto kehittyi ja tulos kehittyi positiivisesti sekä asiakkaiden määrä nousi.

TUNNUSLUKUJA		2016	2015
Liikevaihto	M€	2204,5	2095,3
Liikevoitto	M€	582,3	536,7
Liikevoittoprosentti	%	26,4	25,6
Taseen loppusumma	M€	712,5	738,3
Omavaraisuusaste	%	83,4	83,1
Nettovelkaantumisaste	%	-9,9	-42,2
Oman pääoman tuotto	%	98,7	89,5
Sijoitetun pääoman tuotto	%	98,7	89,5
Henkilöstö yhteensä 31.12.		369	350
Henkilöstö Suomessa 31.12.		369	350
Osinkosumma	M€	0	0
Valtion saama osinko	M€	0	0
Investoinnit	M€	10,9	15,2
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m	1/5	1/5
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	3/4	3/4

Alko Oy

VALTION OMISTUSOSUUS

100 %

ERITYISTEHTÄVÄ

Alkoholijuomien vähittäismyynnin yksinoikeudesta huolehtiminen siten, että tavoitteena on alkoholin kulutuksesta aiheutuvien haittojen ehkäiseminen. Erityistehtävä perustuu alkoholilakiin (1143/1994) sekä alkoholiyhtiön toiminnasta annettuun asetukseen (243/2000)

HALLITUS 4.5.2017

Harri Sailas (pj), Juhani Eskola, Kristiina Hannula, Kuisma Niemelä, Ulrika Romantschuk, Kirsi Varhila, Jarmo Väisänen, Mikko Eronen (henkilöstön edustaja), Riina Väntsi (henkilöstön edustaja)

TOIMITUSJOHTAJA

Hille Korhonen (31.5.2017 saakka)

Alko myi 93,5 miljoonaa litraa alkoholijuomia, mikä oli 0,5 miljoonaa litraa eli 0,6 prosenttia vuotta 2015 vähemmän. Alkoholijuomaveroton liikevaihto kasvoi hieman ja liikevoitto laski. Vuoden 2016 lopussa Alkolla oli 354 myymälää ja 66 noutopistettä. Yhtiön vuosittaiset alkoholipoliittiset tavoitteet vahvistaa yhtiön hallintoneuvosto.

TUNNUSLUKUJA		2016	2015
Liikevaihto	M€	1162,8	1159,0
Liikevoitto	M€	47,3	48,8
Liikevoittoprosentti	%	4,1	4,2
Taseen loppusumma	M€	258,4	257,9
Omavaraisuusaste	%	29,4	29,9
Nettovelkaantumisaste	%	-143,5	-156,2
Oman pääoman tuotto	%	50,8	51,0
Sijoitetun pääoman tuotto	%	63,4	64,0
Henkilöstö yhteensä 31.12.		2655	2525
Henkilöstö Suomessa 31.12.		2655	2525
Osinkosumma	M€	30,0	40,0
Valtion saama osinko	M€	30,0	40,0
Investoinnit	M€	7,4	4,7
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m	5/3	5/2
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	4/5	4/5

Baltic Connector Oy

VALTION OMISTUSOSUUS

100 %

ERITYISTEHTÄVÄ

Toimialana on toteuttaa Suomen ja Viron maakaasu-verkot yhdistävä kaasunsiirtoputki sekä harjoittaa kaasun siirtoliiketoimintaa omistamassaan siirto-verkossa tai vuokrata omistamaansa kaasun siirtoverkkoa toisille siirtoverkonhaltijoille

HALLITUS 2017

Esa Härmälä (pj), Päivi Janka,
Antero Jännes, Pekka Kettunen

TOIMITUSJOHTAJA Herkko Plit

Balticconnector-kaasuyhdysputki mahdollistaa Baltian maiden ja Suomen kaasumarkkinoiden yhdistämisen ja integroitumisen EU:n yhteisiin energiamarkkinoihin sekä parantaa energiaturvallisuutta monipuolistaen kaasun jakelureittejä ja parantaa Suomen ja Itämeren alueen huoltovarmuutta antaen Suomelle mahdollisuuden käyttää Latviassa sijaitsevaa maanalaista kaasuväylyä. Balticconnector-yhdysputki mahdollistaa myös kaasumarkkinan avautumisen Suomessa. Balticconnectorin on tarkoitus valmistua vuoteen 2020 mennessä.

TUNNUSLUKUJA		2016
Liikevaihto	M€	0,0
Liikevoitto	M€	-0,4
Liikevoittoprosentti	%	
Taseen loppusumma	M€	31,2
Omavaraisuusaste	%	76,3
Nettovelkaantumisaste	%	-167,5
Oman pääoman tuotto	%	-2,7
Sijoitetun pääoman tuotto	%	-2,7
Henkilöstö yhteensä 31.12.		10
Henkilöstö Suomessa 31.12.		10
Osinkosumma	M€	0
Valtion saama osinko	M€	0
Investoinnit	M€	-5,0
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m	1/3
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	1/3

Finnvera Oy

VALTION OMISTUSOSUUS

100 %

ERITYISTEHTÄVÄ

Rahoituspalveluja tarjoamalla edistää ja kehittää erityisesti pienten ja keskisuurten yritysten toimintaa sekä yritysten kansainvälistymistä ja vientitoimintaa. Yhtiön tulee toiminnassaan edistää valtion aluepoliittisten tavoitteiden toteuttamista. Yhtiön toiminta tulee suunnata korjaamaan rahoituspalvelujen tarjonnassa esiintyviä puutteita. Erityistehtävän perustuu lakiin valtion erityisrahoitusyhtiöstä (443/1998).

HALLITUS 7.4.2017

Pentti Hakkarainen (pj), Terhi Järvikare, Kirsi Komi,
Ritva Laukkanen, Pirkko Rantanen-Kervinen,
Pekka Timonen, Antti Zitting

TOIMITUSJOHTAJA Pauli Heikkilä

Finnvera rahoitti pk- ja midcap-rahoituksessa lähes 3 400 aloitettavaa yritystä ja yli 2 100 kasvuyritystä sekä vaikutti rahoituksellaan yli 8 700 uuden työpaikan syntymiseen. Vuonna 2016 vientitakuiden ja erityistakausten kysyntä kasvoi 50 prosenttia yhteensä 14,6 miljardiin euroon.

TUNNUSLUKUJA		2016	2015
Liikevaihto	M€		
Liikevoitto	M€	69,3	113,6
Liikevoittoprosentti	%		
Taseen loppusumma	M€	9 497,8	8 418,1
Omavaraisuusaste	%	12,7	13,3
Nettovelkaantumisaste	%		
Oman pääoman tuotto	%	6,0	10,4
Sijoitetun pääoman tuotto	%	0,8	1,6
Henkilöstö yhteensä 31.12.		381	396
Henkilöstö Suomessa 31.12.		381	396
Osinkosumma	M€	0	0
Valtion saama osinko	M€	0	0
Investoinnit	M€	-5,1	-2,3
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m	4/4	4/4
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	4/3	3/4

Finpro Oy

VALTION OMISTUSOSUUS

100 %

TEHTÄVÄ

Auttaa suomalaisia pk-yrityksiä kansainvälistymään, hankkii Suomeen lisää ulkomaisia investointeja ja kasvattaa ulkomaisten matkailijoiden virtaa Suomeen

HALLITUS 2016

Päivi Leiwo (pj), Matti Anttonen, Hanna Halme, Jussi Järventaus, Ville Kopra, Janne Känkänen, Timo Lappi, Pekka Soini, Karoliina Sulkakoski, Arja Suominen

TOIMITUSJOHTAJA Matti Hietanen

Finpro Oy aloitti varsinaisen toimintansa 1.1.2016. Yhtiön tehtävänä on auttaa suomalaisyrityksiä kasvamaan ja menestymään kansainvälisillä markkinoilla, hankkia Suomeen ulkomaisia investointeja ja lisätä ulkomaisten matkailijoiden virtaa Suomeen. Toiminta rahoitetaan lähes kokonaan valtion yleisavustuksella sekä Finpron hallinnoimia kasvuohjelmia varten valtion varoista myönnettyllä ohjelmakohtaisella rahoituksella.

TUNNUSLUKUJA		2016
Liikevaihto	M€	5,1
Liikevoitto	M€	0,3
Liikevoittoprosentti	%	5,7
Taseen loppusumma	M€	23,6
Omavaraisuusaste	%	92,9
Nettovelkaantumisaste	%	-55,4
Oman pääoman tuotto	%	5,5
Sijoitetun pääoman tuotto	%	2,5
Henkilöstö yhteensä 31.12.		228
Henkilöstö Suomessa 31.12.		
Osinkosumma	M€	0
Valtion saama osinko	M€	0
Investoinnit	M€	0,4
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m	3/6
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	4/6

Suomen Teollisuussijoitus Oy

VALTION OMISTUSOSUUS

100 %

ERITYISTEHTÄVÄ

Toimia pääomasijoitusyhtiönä, joka edistää suomalaista yritystoimintaa, työllisyyttä ja talouden kasvua. Erityistehtävä perustuu lakiin Suomen Teollisuussijoitus Oy -nimisestä valtionyhtiöstä (1352/1999).

HALLITUS 2017

Esa Lager (pj), Urpo Hautala, Kimmo Jyllilä, Johanna Lindroos, Mika Niemelä, Annamarja Paloheimo, Riitta Tiuraniemi

TOIMITUSJOHTAJA Jan Sasse 6.3.2017 alkaen

Teollisuussijoitus Oy antoi katsausvuonna sijoitus-sitoumuksia pääomasijoitusrahastoihin ja teki suoria sijoituksia yrityksiin yhteensä 165 miljoonalla eurolla. Yhtiön hallinnoimat pääomasijoitukset olivat vuoden lopussa yhteensä 986 miljoonalla euroa. Sijoituskohteena oli 93 rahastoa ja 46 suoraa kohdeyritystä. Kansainvälisestä kumppaniverkostosta kanavoitui Suomeen pääomaa yhteensä 159 miljoonaa euroa sekä kansainvälisen liiketoiminnan osaamista.

TUNNUSLUKUJA		2016	2015
Liikevaihto	M€		
Liikevoitto	M€	55,2	108,3
Liikevoittoprosentti	%		
Taseen loppusumma	M€	943,0	895,3
Omavaraisuusaste	%	97,9	96,9
Nettovelkaantumisaste	%	-44,9	-48,7
Oman pääoman tuotto	%	5,0	11,2
Sijoitetun pääoman tuotto	%	6,2	14,0
Henkilöstö yhteensä 31.12.		34	31
Henkilöstö Suomessa 31.12.		34	31
Osinkosumma	M€	0	0
Valtion saama osinko	M€	0	0
Investoinnit*	M€	164,6	93,0
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m	2/3	1/6
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	3/4	3/4

* Tilikauden aikana tehdyt uudet sijoitussitoumukset

Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy

VALTION OMISTUSOSUUS
100 %

TEHTÄVÄ

Teknologian soveltava tutkimus ja tutkimustulosten vieminen käytännön hyödyksi. Tuottaa tutkimuksen ja tiedon kautta asiantuntijapalveluja kotimaisille ja kansainvälisille asiakkaille, kumppaneille, liike-elämälle ja julkiselle sektorille.

HALLITUS 21.4.2017

Aaro Cantell (pj), Matti Hietanen, Kari Knuutila, Harri Leiviskä, Petra Lundström, Kaija Pehu-Lehtonen, Tuija Pulkkinen

TOIMITUSJOHTAJA Antti Vasara

VTT on kohdentanut tutkimus- ja innovaatiotoimintaansa merkittävään talouskasvuun tähtäävien alojen kehittämiseen keskittyen vaikuttavuudeltaan suurempiin kokonaisuuksiin. Strategiset tutkimuskokonaisuudet tukevat osaltaan hallituksen painopistealojen ja kärkihankkeiden (bitalouden, cleantech, digitalisaatio ja terveys) toimeenpanoa.

TUNNUSLUKUJA		2016	2015
Liikevaihto	M€	188,4	184,5
Liikevoitto	M€	-0,2	3,3
Liikevoittoprosentti	%	-0,1	1,8
Taseen loppusumma	M€	224,4	226,5
Omavaraisuusaste	%	63,5	65,5
Nettovelkaantumisaste	%	-51,1	-61,4
Oman pääoman tuotto	%	0,9	2,7
Sijoitetun pääoman tuotto	%	-0,2	2,5
Henkilöstö yhteensä 31.12.		2 414	2 470
Henkilöstö Suomessa 31.12.		2 414	2 470
Osinkosumma	M€	0	0
Valtion saama osinko	M€	0	0
Investoinnit	M€	14,3	15,6
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m	6/5	3/8
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	3/4	3/4

Terrafame Group Oy

VALTION OMISTUSOSUUS
100 %

ERITYISTEHTÄVÄ

Yhtiön vastuulla on hallita valtion omistusta ja käyttää omistajavaltaa Terrafame Oy:ssä. Terrafame Groupin tehtävänä on hankkia Terrafameen yksityistä täydentävää rahoitusta sekä tukea kaivosyhtiön toiminnan vakauttamista ja kehittämistä.

HALLITUS 2017

Janne Känkänen (pj), Juha Majanen, Minna Pajumaa

TOIMITUSJOHTAJA Matti Hietanen

Terrafamen kaivoksen ympäristönhallinnan tilanne parantui olennaisesti vuoden 2016 aikana ja tuotannon ylösajo eteni pääosin suunnitellusti. Helmikuussa 2017 Terrafame Group Oy, Terrafame Oy, Trafigura-ryhmä ja Galena Private Equity Resources -rahasto sopivat yhteensä 250 miljoonan euron rahoitusjärjestelystä ja kaupallisesta yhteistyöstä. Sampo Oyj toimii järjestelyssä kanssasioittajana. Suomen valtio on edelleen Terrafame Oy:n enemmistöomistaja noin 85 prosentin osuudella.

TUNNUSLUKUJA		2016	2015
Liikevaihto	M€	101,1	2,5
Liikevoitto	M€	-136,7	-93,1
Liikevoittoprosentti	%	-135,3	-3 688,7
Taseen loppusumma	M€	377,0	309,7
Omavaraisuusaste	%	45,4	37,5
Nettovelkaantumisaste	%	-29,0	-100,3
Oman pääoman tuotto	%	-88,5	-80,3
Sijoitetun pääoman tuotto	%	-93,6	-77,9
Henkilöstö yhteensä 31.12.		629	482
Henkilöstö Suomessa 31.12.		629	482
Osinkosumma	M€	0	0
Valtion saama osinko	M€	0	0
Investoinnit	M€	-74,3	-8,9
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m	0/1	0/1
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	1/2	1/2

Ulkoministeriö

Finnfund Oy

VALTION OMISTUSOSUUS

93,4 %

TEHTÄVÄ

Tarjoaa yrityksille pitkäaikaista riskirahoitusta kannattaviin ja vastuullisiin investointeihin kehittyvissä maissa. Edistää kestävää kehitystä ja luo työpaikkoja sekä hyvinvointia rahoittamalla yritystoimintaa.

HALLITUS 25.4.2017

Ritva Laukkanen (pj), Tuukka Andersén, Sinikka Antila, Kristiina Kuvaja-Xanthopoulos, Pirita Mikkanen, Lars-Erik Schöring, Anne af Ursin, Tuula Ylhäinen

TOIMITUSJOHTAJA

Jaakko Kangasniemi

Teollisen yhteistyön rahasto Oy (Finnfund) edistää kohdemaidensa taloudellista ja sosiaalista kehitystä rahoittamalla yksityisen sektorin hankkeita, joihin liittyy suomalainen intressi. Finnfund on kaupallista rahoitusta täydentävä riskirahoittaja. Finnfund kohdistaa pääosan rahoituksestaan matalatuloisiin ja alemman keskitulotason kehitysmaihin, rakentaa siltoja suomalaisen osaamisen ja kehityksmaiden tarpeiden välille ja panostaa katalysoimiensa kehitysvaikutusten kasvattamiseen.

TUNNUSLUKUJA		2016	2015
Liikevaihto	M€	0,0	0,0
Liikevoitto	M€	-9,0	-7,5
Liikevoittoprosentti	%		
Taseen loppusumma	M€	406,0	377,1
Omavaraisuusaste	%	57,4	66,5
Nettovelkaantumisaste	%	50,9	30,1
Oman pääoman tuotto	%	0,1	2,1
Sijoitetun pääoman tuotto	%	2,7	4,2
Henkilöstö yhteensä 31.12.		64	57
Henkilöstö Suomessa 31.12.		64	57
Osinkosumma	M€	0,0	0,0
Valtion saama osinko	M€	0,0	0,0
Investoinnit	M€	0,2	0,2
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m	2/3	3/5
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	6/2	5/3

Hansel Oy

VALTION OMISTUSOSUUS

100 %

ERITYISTEHTÄVÄ

Toimiminen valtion yhteishankintayksikkönä

HALLITUS 5.4.2017

Timo Laitinen (pj), Anna-Maija Karjalainen, Katariina Kempainen, Rami Metsäpelto, Panu Kilpinen (henkilöstön edustaja)

TOIMITUSJOHTAJA Anssi Pihkala

Hansel Oy on valtion yhteishankintayksikkö, jonka tavoitteena on tuottaa valtiolle säästöjä kilpailuttamalla ja ylläpitämällä palveluita ja tuotteita koskevia puitejärjestelyitä sekä tarjota asiakkailleen hankintojen asiantuntijapalveluita. Nämä tuottavat valtiolle huomattavia säästöjä hankintojen hinnoissa ja prosessikustannuksissa. Vuonna 2016 Hansel oli mukana yli miljardin euron hankinnoissa valtiolla.

TUNNUSLUKUJA		2016	2015
Liikevaihto	M€	9,6	9,1
Liikevoitto	M€	0,5	0,4
Liikevoittoprosentti	%	4,7	4,3
Taseen loppusumma	M€	19,1	20,0
Omavaraisuusaste	%	83,9	78,3
Nettovelkaantumisaste	%	-98,1	-85,7
Oman pääoman tuotto	%	2,6	2,4
Sijoitetun pääoman tuotto	%	3,3	3,1
Henkilöstö yhteensä 31.12.		75	74
Henkilöstö Suomessa 31.12.		75	74
Osinkosumma	M€	0	0
Valtion saama osinko	M€	0	0
Investoinnit	M€	0,07	0
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m	3/2	3/2
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	2/3	2/3

HAUS Kehittämiskeskus Oy

VALTION OMISTUSOSUUS

100 %

ERITYISTEHTÄVÄ

Koulutus- ja kehittämispalveluiden tuottaminen valtionhallinnolle sekä asiantuntijapalveluiden vieminen EU:n ja sen jäsenmaiden hallinnoille sekä kv-järjestöille, joissa Suomi on jäsen.

HALLITUS 8.5.2017

Hannu Mäkinen (pj), Pauli Forma, Päivi Nerg, Susanna Niinistö-Sivuranta, Petri Virtanen

TOIMITUSJOHTAJA Anneli Temmes

HAUS kehittämiskeskus Oy:n koulutus- ja hanketoiminta keskittyi valtionhallinnon ja julkisen johtamisen teemoihin. Yhtiö oli mukana useissa hallinnon kehittämishankkeissa ja on tuottanut niitä tukevia koulutus- ja kehittämispalveluita. HAUS on ollut keskeinen EU:n Twinning-hankkeiden toteuttaja Suomessa ja kanavoinut tätä kautta myös suomalaisen hallinnon osaamisen vientiä. Yhtiön ydinosamista on koulutuksen ja kehittämishankkeiden valmistelu ja toteuttaminen.

TUNNUSLUKUJA		2016	2015
Liikevaihto	M€	6,0	6,0
Liikevoitto	M€	0,3	0,2
Liikevoittoprosentti	%	5,3	2,8
Taseen loppusumma	M€	5,4	4,9
Omavaraisuusaste	%	52,6	41,5
Nettovelkaantumisaste	%	-180	-298
Oman pääoman tuotto	%	37,2	25,1
Sijoitetun pääoman tuotto	%	29,7	16,9
Henkilöstö yhteensä 31.12.		31	33
Henkilöstö Suomessa 31.12.		31	33
Osinkosumma	M€	0	0
Valtion saama osinko	M€	0	0
Investoinnit	M€	0	0
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m	3/0	3/0
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	2/3	2/2

Suomen Yliopistokiinteistöt Oy

VALTION OMISTUSOSUUS

33,3 %

TEHTÄVÄ

Hoitaa yliopistojen kiinteistövarallisuutta

HALLITUS 27.4.2017

Petri Lintunen (pj), Essi Kiuru, Päivi Laajala,
Juha Lemström, Matti Paavonsalo,
Kalervo Väänänen

TOIMITUSJOHTAJA Mauno Sievänen

Tietokarhu Oy

VALTION OMISTUSOSUUS

20 % 80 %

Osakkeista

Äänivallasta

ERITYISTEHTÄVÄ

Tuottaa pääasiassa Verohallinnolle tietotekniikkaratkaisuja sekä tietojärjestelmien kehittämis- ja ylläpitopalveluita

HALLITUS 27.3.2017

Tomi Hytönen (pj), Patrik Ekström,
Lasse Heinonen, Arto Pirinen, Elina Pylkkänen

TOIMITUSJOHTAJA Pekka Liutu

Katsausvuosi toteutui suunnitelman mukaisesti ja oli ylijäämäinen. Talouden ja rahoituksen strategiana on turvata investointien kilpailukykyinen rahoitus pitkälle tulevaisuuteen. Yhtiön nykyisissä hankkeissa useat käyttäjät hyödyntävät samaa infrastruktuuria ja palveluja, mikä vahvistaa talouden, luonnon ja osaamisen kestäväää käyttöä.

Tietokarhu Oy:n liikevaihdosta 96,5 % kertyi Verohallinnon asiakkuudesta. Yhtiöllä on ollut keskeinen rooli Verohallinnon tietojärjestelmien kehittämisessä ja ylläpitämisessä. Lukuisista ylläpidettävistä järjestelmistä, varsin monimutkaisesta ja muuttuvasta verotuslainsäädännöstä sekä suurista palveluvolyymeista huolimatta palvelujen käytettävyys ja laatutaso säilyivät kokonaisuutena hyvällä tasolla.

TUNNUSLUKUJA		2016	2015
Liikevaihto	M€	148,2	144,9
Liikevoitto	M€	39,9	41,6
Liikevoittoprosentti	%	26,9	28,7
Taseen loppusumma	M€	1226,8	1192,6
Omavaraisuusaste	%	48,8	49,4
Nettovelkaantumisaste	%	96,2	92,1
Oman pääoman tuotto	%	3,9	3,9
Sijoitetun pääoman tuotto	%	3,4	3,8
Henkilöstö yhteensä 31.12.		32	34
Henkilöstö Suomessa 31.12.		32	34
Osinkosumma	M€	14,6	13,7
Valtion saama osinko*	M€	4,9	4,6
Investoinnit	M€	95,8	126,8
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m	0/4	0/4
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	2/4	2/4

*Senaatti-kiinteistöille

TUNNUSLUKUJA		2016	2015
Liikevaihto	M€	29	33,7
Liikevoitto	M€	3,8	4,4
Liikevoittoprosentti	%	13,2	13,1
Taseen loppusumma	M€	16,2	17,6
Omavaraisuusaste	%	21,5	22,2
Nettovelkaantumisaste	%	0	0
Oman pääoman tuotto	%	83,9	88,9
Sijoitetun pääoman tuotto	%	105,8	112,7
Henkilöstö yhteensä 31.12.		199	247
Henkilöstö Suomessa 31.12.		199	247
Osinkosumma	M€	3,1	3,5
Valtion saama osinko	M€	0,6	0,7
Investoinnit	M€	0	0
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m	3/6	2/5
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	2/3	2/3

A-Kruunu Oy

VALTION OMISTUSOSUUS

100 %

ERITYISTEHTÄVÄ

Rakennuttaa normaaleja valtion tukemia vuokra-asuntoja omaan omistukseensa Helsingin seudulle kohtuullisilla kustannuksilla ja vuokratasolla

HALLITUS 10.4.2017

Hannu Puttonen (pj), Ari Eschner,
Sinikka Mustakari, Ero Saastamoinen

TOIMITUSJOHTAJA Jari Mäkimattila

A-Kruunu Oy on yleishyödyllinen voittoa tuottamaton toimija, jonka tehtävänä on rakennuttaa omaan omistukseensa kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja Helsingin seudulla. Yhtiö omisti vuoden lopussa 306 asuntoa Helsingissä, Hyvinkäällä, Mäntsälässä, Pietarsaaressa ja Turussa. Yhtiö aloitti toimintavuonna 191 asunnon rakentamisen ja n. 390 asunnon suunnittelun.

TUNNUSLUKUJA		2016	2015
Liikevaihto	M€	1,9	1,8
Liikevoitto	M€	0,2	0,0
Liikevoittoprosentti	%	10,1	1,6
Taseen loppusumma	M€	87,9	50,4
Omavaraisuusaste	%	34,8	60,3
Nettovelkaantumisaste	%	85,9	-44,0
Oman pääoman tuotto	%	0,5	0,0
Sijoitetun pääoman tuotto	%	0,3	0,1
Henkilöstö yhteensä 31.12.		6	4
Henkilöstö Suomessa 31.12.		6	4
Osinkosumma	M€	0	0
Valtion saama osinko	M€	0	0
Investoinnit	M€	43,4	8,2
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m	1/2	1/2
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	1/3	1/3

Kuntarahoitus Oyj

VALTION OMISTUSOSUUS

16 %

ERITYISTEHTÄVÄ

Turvata valtion tukeman asuntojen uustuotannon ja perusparannuksen edullinen rahoitus.

HALLITUS 23.3.2017

Helena Walldén (pj), Fredrik Forssell,
Tapani Hellstén, Minna Helppi, Teppo Koivisto,
Jari Koskinen, Vivi Marttila, Tuula Saxholm

TOIMITUSJOHTAJA Pekka Averio

Kuntarahoituksen Oyj erityistehtävänä on antaa kohtuuhintaista rahoitusta valtion tukemaan asuntotuotantoon. Vuonna 2016 Kuntarahoituksen rahoitusosuus valtion korkotukilainoituksessa oli edelleen noin 75 prosenttia. Uutena avauksena on otettu käyttöön vihreän rahoituksen ja vihreät bondit, jotka kannustavat asiakkaita ja sijoittajia ympäristövastuulliseen toimintaan.

TUNNUSLUKUJA		2016	2015
Liikevaihto	M€	183,7	204,1
Liikevoitto	M€	174,2	151,8
Liikevoittoprosentti	%	94,8	74,4
Taseen loppusumma	M€	34 052	33 889
Omavaraisuusaste	%	3,48	3,08
Omat varat yhteensä suhteessa riski-painotettuihin eriin	%	66,89	64,61
Oman pääoman tuotto	%	12,51	14,84
Koko pääoman tuotto	%	0,41	0,38
Henkilöstö yhteensä 31.12.		106	95
Henkilöstö Suomessa 31.12.		106	95
Osinkosumma	M€	0	0
Valtion saama osinko	M€	0	0
Johtoryhmän sukupuolijakauma	n/m	2/4	2/4
Hallituksen sukupuolijakauma	n/m	4/4	4/4

Valtion omistusosuudet ja eduskuntavaltuudet

PÖRSSIYHTIÖT	Omistaja-ohjaus	Ryhmä	Valtion omistus	Omistuksen alaraja
Elisa Oyj	Solidium Oy	1a	10,0 %	0,0 %
Finnair Oyj	VNK	1b	55,8 %	50,1 %
Fortum Oyj	VNK	1b	50,8 %	50,1 %
Kemira Oyj	Solidium Oy	1a	16,7 %	0,0 %
Metso Oyj	Solidium Oy	1a	14,9 %	0,0 %
Neste Oyj	VNK	1b	50,1 %	50,1 %
Outokumpu Oyj	Solidium Oy	1a	26,2 %	0,0 %
Outotec Oyj	Solidium Oy	1a	14,9 %	0,0 %
Sampo Oyj	Solidium Oy	1a	11,9 %	0,0 %
SSAB	Solidium Oy	1a	17,1 %	0,0 %
Stora Enso Oyj	Solidium Oy	1a	12,3 %	0,0 %
Talvivaaran Kaivososakeyhtiö Oyj	Solidium Oy	1a	15,1 %	0,0 %
Telia Company Ab	Solidium Oy	1a	3,2 %	0,0 %
Tieto Oyj	Solidium Oy	1a	10,0 %	0,0 %
Valmet Oyj	Solidium Oy	1a	11,1 %	0,0 %
Yhteensä (lkm)		15		
NOTEERAAMATTOMAT KAUPALLISESTI TOIMIVAT YHTIÖT	Omistaja-ohjaus	Ryhmä	Valtion omistus	Omistuksen alaraja
Altia Oyj	VNK	1a	100,0 %	0,0 %
Arctia Oyj	VNK	1b	100,0 %	50,1 %
Boreal Kasvinjalostus Oy	VNK	1b	60,8 %	50,1 %
Fingrid Oyj	VM	1b	53,1 % ¹⁾	50,1 %
Gasum Oy	VNK	1b	100,0 %	50,1 %
Kemijoki Oy	VNK	1a	50,1 %	50,1 %
Leijona Catering Oy	VNK	1b	100,0 %	100,0 %
Meritaito Oy	VNK	1b	100,0 %	100,0 %
Motiva Oy	VNK	1b	100,0 %	100,0 %
Nordic Morning Oyj	VNK	1a	100,0 %	0,0 %
Patria Oyj	VNK	1b	50,1 %	50,1 %
Posti Group Oyj	VNK	1b	100,0 %	50,1 %
Raskone Oy	VNK	1a	85,0 %	0,0 %
Suomen Lauttaliikenne Oy	VNK	1b	100,0 %	100,0 %
Suomen Rahapaja Oy	VNK	1b	100,0 %	50,1 %
Suomen Siemenperunakeskus Oy	VNK	1b	22,0 %	0,0 %
Suomen Viljava Oy	VNK	1b	100,0 %	100,0 %
Tapio Oy	VNK	1b	100,0 %	100,0 %
Vapo Oy	VNK	1b	50,1 %	50,1 %
VR-Yhtymä Oy	VNK	1b	100,0 %	100,0 %
Yhteensä (lkm)		20		
Kaupallisesti toimivat yhteensä		35		

LVM = Liikenne- ja viestintäministeriö
OKM = Opetus- ja kulttuuriministeriö
STM = Sosiaali- ja terveysministeriö

TEM = Työ- ja elinkeinoministeriö
UM = Ulkoasiainministeriö
VM = Valtiovarainministeriö

VNK = Valtioneuvoston kanslian
omistajaohjausosasto
YM = Ympäristöministeriö

ERITYISTEHTÄVÄYHTIÖT	Omistaja-ohjaus	Ryhmä	Valtion omistus	Omistuksen alaraja
A-Kruunu Oy	YM	2	100,0 %	100,0 %
Alko Oy	STM	2	100,0 %	100,0 %
OHY Arsenal Oy ²⁾	VM	2	100,0 %	0,0 %
Baltic Connector Oy	TEM	2	100,0 %	0,0 %
CSC-Tieteen tietotekniikan keskus Oy	OKM	2	100,0 %	100,0 %
Finavia Oyj	LVM	2	100,0 %	100,0 %
Finnpilot Pilotage Oy	VNK	2	100,0 %	100,0 %
Finnvera Oyj	TEM	2	100,0 %	100,0 %
Finpro Oy	TEM	2	100,0 %	100,0 %
Finrail Oy	LVM	2	100,0 %	100,0 %
FRV Evo Oy	VNK	2	100,0 %	100,0 %
Gasonia Oy	VNK	2	99,0 %	0,0 %
Governia Oy	VNK	2	100,0 %	100,0 %
Hansel Oy	VM	2	100,0 %	100,0 %
HAUS Kehittämiskeskus Oy	VM	2	100,0 %	100,0 %
Hevosopisto Oy	OKM	2	25,0 %	0,0 %
Kuntarahoitus Oyj	YM	2	16,0 %	0,0 %
Solidium Oy	VNK	2	100,0 %	100,0 %
Suomen Erillisverkot Oy	VNK	2	100,0 %	100,0 %
Suomen Ilmailuopisto Oy	VNK	2	49,5 %	0,0 %
Suomen Teollisuussijoitus Oy	TEM	2	100,0 %	100,0 %
Suomen yliopistokiinteistöt Oy	VM	2	33,3 %	..
Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy	TEM	2	100,0 %	100,0 %
Teollisen yhteistyön rahasto Oy (Finnfund)	UM	2	93,4 %	50,1 %
Terrafame Oy	TEM	2	100,0 %	0,0 %
Tietokarhu Oy	VM	2	20,0 % ³⁾	50,1 %
Valtion kehitysyhtiö Vake Oy	VNK	2	100,0 %	100,0 %
Veikkaus Oy	OKM	2	100,0 %	100,0 %
Yleisradio Oy	LVM	2	100,0 %	100,0 %
Yhteensä (lkm)		29		
Kaikki yhteensä (lkm)		64		

Yhtiöryhmä 1 a

Valtiolla on omistajana ainoastaan tai lähes yksinomaan vahva sijoittajaintressi. Omistajaohjausta järjestettäessä on otettava huomioon valtion omistusosuuteen liittyvä määräys- tai vaikutusvalta sekä siihen liittyvät omistajan riski ja omistukseen perustuva osallistuminen yhtiön päätöksentekoon.

Yhtiöryhmä 1 b

Vahvan sijoittajaintressin lisäksi yhtiöön liittyy strategisia intressejä, joiden vuoksi valtion on syytä pysyä toistaiseksi vahvana omistajana tai turvata muulla tavoin kyseiset strategiset intressit, jos omistusosuutta pienennetään tai omistuksesta luovutaan.

Yhtiöryhmä 2

Valtiolla on omistajana sääntelyyn tai viranomaistehtäviin liittyvä erityisintressi: yhtiöllä on valtion määrittelemä elinkeino-, yhteiskunta- tai muu poliittinen tehtävä taikka jokin muu erityisrooli.

- 1) Valtion osuus äänistä 70,9 %
- 2) Selvitystilassa
- 3) Valtion osuus äänistä 80 %

Tietolähteet ja tunnuslukujen laskentakaavat

Tämän vuosikertomuksen tiedot perustuvat julkisesti saatavilla olevaan aineistoon. Vuosikertomukseen on pyritty valitsemaan omistajaohjausosaston näkemyksen mukaisesti oleelliset asiat valtion osakesalkusta ja yhtiöistä. Omistajaohjausosasto

analysoi yhtiöitä itsenäisesti ja ylläpitää omaa näkemystä kunkin yhtiön tilanteesta. Analyysityössä käytetään Valuatum Oy:n yritysanalyysijärjestelmää. Esitetyt tunnusluvut ovat omistajaohjausosaston laskemia alla esitettyjen laskentakaavojen mukaisesti.

Tunnusluvut saattavat poiketa yhtiöiden laskemista tunnusluvuista. Erot johtuvat muun muassa siitä, mitä eriä kulloinkin sisällytetään yhtiön vertailukelpoiseen voittoon.

Liikevoitto -%	=	$\frac{\text{liikevoitto}}{\text{liikevaihto}} \times 100$
Omavaraisuusaste, %	=	$\frac{\text{oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus}}{\text{taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}} \times 100$
Sijoitetun pääoman tuotto, %	=	$\frac{\text{voitto ennen veroja} + \text{korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{sijoitettu pääoma keskimäärin}} \times 100$
Oman pääoman tuotto, %	=	$\frac{\text{nettotulos}}{\text{oma pääoma (tilikauden keskiarvo)}} \times 100$
Nettovelkaantumisaste, %	=	$\frac{\text{korolliset nettovelat}}{\text{oma pääoma}} \times 100$
Osinkotuotto, %	=	$\frac{\text{osinko/osake}}{\text{osakekurssi}} \times 100$
Osinkosuhte, %	=	$\frac{\text{osinko/osake}}{\text{nettotulos/osake}} \times 100$
Koko pääoman tuotto, %	=	$\frac{\text{liikevoitto} - \text{verot}}{\text{taseen loppusumma keskimäärin}} \times 100$
Omat varat yhteensä suhteessa riskipainotettuihin eriin, %	=	$\frac{\text{omat varat yhteensä}}{\text{riskipainotetut saamiset}} \times 100$

”

Noin siinä käy,
kun tahtoo omistaa!

– Nuuskamuikkunen

VALTIONEUVOSTON KANSLIA

Valtioneuvoston kanslia
omistajaohjausosasto
PL 23, 00023 Valtioneuvosto

julkaisut@vnk.fi
vnk.fi/omistajaohjaus

ISBN 978-952-287-422-1 nid.
ISBN 978-952-287-423-8 pdf

